

T.C.

**TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI**

İŞLETME EKONOMİSİ PROGRAMI

**HAYAT BOYU EĞİTİMİN SAĞLANMASINDA HALK EĞİTİMİ
MERKEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ:
YENİŞEHİR HALK EĞİTİMİ MERKEZİ ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Abdullah ÖNER

Mersin – 2014

T.C.

**TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI**

İŞLETME EKONOMİSİ PROGRAMI

**HAYAT BOYU EĞİTİMİN SAĞLANMASINDA HALK EĞİTİMİ
MERKEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ:
YENİŞEHİR HALK EĞİTİMİ MERKEZİ ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Abdullah ÖNER

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayşe Esmeray YOĞUN

Mersin – 2014

ÖNSÖZ

Bilginin ve bilgi teknolojilerinin hızlı bir şekilde değişmesi ve gelişmesi nedeniyle insanların değişen koşullara uyum sağlayabilmesi ve toplum içerisinde varlığını sürdürebilmesi için bilgi toplumunun beklentilerine uygun bir eğitim sistemine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu araştırma yaygın eğitim kapsamında önemli bir yere sahip olan halk eğitimi merkezlerinin bilgi toplumu sürecinde yaşam boyu eğitimin sağlanmasında üstlendiği rolü değerlendirmeye yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın her aşamasında değerli görüşlerini ve yardımlarını esirgemeyen danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ayşe Esmeray YOĞUN'a, bilgi ve önerileriyle çalışmama yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Mehmet MİMAN'a, Yrd. Doç. Dr. Aslıhan YAVUZALP MARANGOZ'a ilgi ve destekleriyle çalışmama yardımcı olan Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Mehmet Adnan AYDIN başta olmak üzere tüm Halk Eğitimi Merkezi çalışanlarına ve kursiyelerine, sevgi, sabır ve ilgileri ile çalışmamın her anında yanımda olan değerli aileme teşekkürlerimi sunarım.

Abdullah ÖNER

Mersin, 2014

ÖZET

Abdullah ÖNER

Hayat Boyu Eğitimin Sağlanması Halk Eğitimi Merkezlerinin Değerlendirilmesi:

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi Örneği

Yüksek Lisans Tezi

Ocak, 2014

Bu tez çalışmasında; halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslarda yaşam boyu eğitime yönelik sorunlar ele alınmıştır. Bilgi toplumu sürecinde hayat boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin rolünü ortaya çıkarmak araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Çalışmanın evrenini 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde açılan kurslara katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Evrenden yansız olarak seçilen çeşitli kurslardan 150 kursiyere halk eğitimi merkezlerinin yaşam boyu eğitim üzerindeki rolünü belirlemek amacıyla veri toplama aracı olarak geliştirilen anket uygulanmış ve SPSS programında verilerin analizi yapılmıştır.

Araştırmanın sonunda elde edilen bulgulara göre, Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde YHEM tanımaya yönelik olarak cinsiyete, yaşa, medeni duruma göre farklılık göstermektedir. Ayrıca Eğitim Öğretim sürecine yönelik bulgular içerisinde yer alan yaşa göre farklılık göstermektedir. Kursiyerler yetişkin eğitiminin, merkezdeki eğitim öğretim sürecinin, merkezin fiziksel imkânlarının genel olarak iyi olduğunu düşünmektedir. Kursiyerler katıldıkları kursu en faydalı kurs olarak görmekte ve kursiyerler arasındaki yaş farkının eğitim öğretimi olumsuz yönde etkilemediğini düşünmektedirler. Kursiyerlerin yaşları ilerledikçe kurs etkinliklerinden beklentilerini karşılama oranları artmaktadır.

ABSTRACT

Abdullah ÖNER

The Assessment Of Public Education Centers For Providing Lifelong Education: Yenişehir
Education Center Application

Master's thesis

Jun, 2014

At this research the problems which are connected at the courses lifelong learning at public education center are considered into. The general aim of the research is to bring out the role of the public education centers for providing the life long education during the information society process.

The frame of the study is the participants of the courses, which have been opened during the 2012 – 2013 education year at the Mersin Yenişehir Public Education Center. A survey, which has been developed to collect the data, has been applied to the 150 participants of various courses, which are chosen as being neutral of the frame, in order to determine the role of the public education centers on the life long education and the analysis of the data in the SPSS program.

According to the result of the research, the participation in the courses and the choices for the course subjects at the Yenişehir Public Education Center show differeneation according to the gender, education level and income. In general manner, the participants think that the adult education, the education, the learning process and the physical facilities at the Education Center is good . The participants believe that the most beneficial course subjects are their chosen courses; and the age differences between the participants do not affect the education and training. As the ages of the participants get older the, level of satisfaction from the trainings become better.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR LİSTESİ	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiv

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Araştırma Problemi.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	9
1.4. Kapsam ve Sınırlılıklar	9
1.5. Varsayımlar.....	10
1.6. Konu İle İlgili Araştırmalar.....	10

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA KONUSU İLE YAZIN TARAMASI

2.1. Bilgi Toplumu Süreci.....	19
2.1.1. Bilgi Kavramı ve Önemi	19
2.1.2. Bilgi Toplumu	21
2.1.2.1. Bilgi Toplumu'nun Temel Özellikleri.....	23
2.1.2.2. Bilgi Toplumu'nun Unsurları	24
2.1.3. Bilgi Toplumu'nda İş ve İnsan	25
2.1.4. Bilgi Toplumu'nda Eğitim	28
2.1.5. Bilgi Toplumu'na Geçiş Süreci ve Türkiye.....	30
2.2. Hayat Boyu Eğitim	32
2.2.1. Eğitimle İlgili Temel Kavramlar.....	32

2.2.2. Eğitim Türleri.....	35
2.2.2.1.İnformal Eğitim.....	35
2.2.2.2.Formal Eğitim	36
2.2.3. Hayat Boyu Eğitim ve Faydaları	37
2.3. Yaygın Eğitim Kurumu Olarak Halk Eğitimi Merkezleri.....	40
2.3.1. Yaygın Eğitim ve Önemi	40
2.3.1.1.Türk Milli Eğitim Sisteminde Yaygın Eğitimin Yeri	41
2.3.1.2.Yaygın Eğitimin Özellikleri ve Hedef Kitle	45
2.3.1.3.Yaygın Eğitim Hizmeti Veren Kurum ve Kuruluşlar	48
2.3.2. Halk Eğitimi ve Halk Eğitimi Merkezleri.....	50
2.3.2.1.Halk Eğitimi İle İlgili Temel Kavramlar.....	50
2.3.2.2.Halk Eğitimi Merkezleri	54
2.3.2.2.1. Halk Eğitim Merkezlerinin Tarihçesi.....	55
2.3.2.2.2. Halk Eğitimi Merkezlerinin Faaliyetleri	58
2.3.2.2.3. Halk Eğitimi Merkezlerinin Hedef Kitlesi.....	63
2.3.2.3.Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi.....	66

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli	69
3.2. Evren ve Örneklem	69
3.3. Verilerin Toplanması	69
3.4. Verilerin Analizi.....	70

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Katılımcıların Kişisel Özellikleri ile İlgili Bulgular	71
4.2. Kursiyerlerin Kursa Katılımları ile İlgili Bulgular.....	78
4.3. Kursiyerlerin Kursa Katılma Nedenleri İle İlgili Bulgular	80
4.4. Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'ni Tanımaya Yönelik Bulgular.	81

4.5. Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nin Eğitim-Öğretim Sürecine Yönelik Bulgular.....	82
4.6. Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde Yetişkin Eğitimine Yönelik Bulgular.....	83
4.7. Hipotez Testleri	85

BEŞİNCİ BÖLÜM SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	111
5.2. Öneriler	112
KAYNAKÇA.....	115
EKLER	122
EK-1 Kursiyerlere Uygulanan Anket Formu.....	122
EK-2 Kursiyer Kayıt Başvuru Formu.....	128
EK-3 Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat Şeması.....	129
EK-4 Düzenlenen Mesleki ve Teknik Kurslardan Bazıları.....	130
EK-5 Düzenlenen Sosyal - Kültürel Kurslardan Bazıları.....	131
ÖZGEÇMİŞ	132

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt. : Aktaran

Bkz. : Bakınız

Diğ. : Diğerleri

HEM : Halk Eğitimi Merkezi

İçn. : İçinde

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

TDK : Türk Dil Kurumu

Vb. : Ve Benzerleri

Vd. : Ve Diğerleri

Vs. : Vesaire

yy. : Yüzyıl

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1: Çağın İnsan Modelinde Olması Gereken Özellikler	27
Tablo 2: Sanayi Toplumunu Eğitim Modeli ve Bilgi Toplumunu Eğitim Modeli	29
Tablo 3: Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı	72
Tablo 4: Yenişehir HEM' de Cinsiyete Göre Kurs Tercihleri	72
Tablo 5: Kursa Katılanların Yaşa Göre Dağılımı	73
Tablo 6: Yenişehir HEM'de Yaşa Göre Kurs Tercihleri	74
Tablo 7: Kursa Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılım	75
Tablo 8: Kurslara Katılanların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	75
Tablo 9: Kurslara Katılanların Meslek Durumlarına Göre Dağılımı	76
Tablo 10: Kursa Katılanların Gelir Durumlarına Göre Dağılımı	77
Tablo 11: Daha Önce Kursa Katılıp Katılmama Durumuna Göre Dağılımı	79
Tablo 12: Kursiyerlerin Nasıl Haberinizi Olduğu Durumuna Göre Dağılımı.....	78
Tablo 13: YHEM Seçme Nedeni Durumuna Göre Dağılımı.....	79
Tablo 14: Kursa Katılma Nedenlerinin Önemlilik Sınıflandırılması	80
Tablo 15: Yenişehir HEM'i Tanımaya Yönelik Kişisel Katılım Dereceleri.....	81
Tablo 16: Yenişehir HEM' in Eğitim-Öğretim Sürecine Yönelik Kişisel Katılım Dereceleri	82
Tablo 17: Yenişehir HEM' de Yetişkin Eğitimine Yönelik Kişisel Katılım Dereceleri....	83
Tablo 18: Hipotez 1 Sonuçları.....	85
Tablo 19: Hipotez 2 Sonuçları	86
Tablo 20: Hipotez 3 Sonuçları	87
Tablo 21: Hipotez 4 Sonuçları	88
Tablo 22: Hipotez 5 Sonuçları	89
Tablo 23: Hipotez 6 Sonuçları	89
Tablo 24: Yenişehir HEM'i Tanımaya Yönelik Çoklu Karşılaştırmalar	90
Tablo 25: Hipotez 7 Sonuçları	91
Tablo 26: Hipotez 8 Sonuçları	92
Tablo 27: Hipotez 9 Sonuçları	93
Tablo 28: Hipotez 10 Sonuçları	94

Tablo 29: Hipotez 11 Sonuçları	95
Tablo 30: Hipotez 12 Sonuçları	96
Tablo 31: Hipotez 13 Sonuçları	97
Tablo 32: Hipotez 14 Sonuçları	97
Tablo 33: Hipotez 15 Sonuçları	98
Tablo 34: Hipotez 16 Sonuçları	98
Tablo 35: Hipotez 17 Sonuçları	99
Tablo 36: Hipotez 18 Sonuçları	99
Tablo 37: Hipotez 19 Sonuçları	100
Tablo 38: Hipotez 20 Sonuçları	100
Tablo 39: Hipotez 21 Sonuçları	101
Tablo 40: Hipotez 22 Sonuçları	101
Tablo 41: Hipotez 23 Sonuçları	102
Tablo 42: Hipotez 24 Sonuçları	102
Tablo 43: Hipotez 25 Sonuçları	103
Tablo 44: Hipotez 26 Sonuçları	104
Tablo 45: Hipotez 27 Sonuçları	105
Tablo 46: Hipotez 28 Sonuçları	106
Tablo 47: Hipotez 29 Sonuçları	107
Tablo 48: Hipotez 30 Sonuçları	107
Tablo 49: Hipotez 31 Sonuçları	108
Tablo 50: Hipotez 32 Sonuçları	108
Tablo 51: Hipotez 33 Sonuçları	109
Tablo 52: Hipotez 34 Sonuçları	109
Tablo 53: Hipotez 35 Sonuçları	110
Tablo 54: Hipotez 36 Sonuçları	110

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kursa Katılanların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	77
Şekil 2: Kursa Katılanların Mesleklerine Göre Dağılımı	78
Şekil 3: Kurstan Haberdar Olma Biçiminin Pasta Grafiği	80

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Sosyo-ekonomik gelişme sürecinde toplumlar çeşitli aşamalardan geçerek ilkel yaşamdan tarım toplumuna, tarım toplumundan sanayi toplumuna, sanayi toplumundan ise bilginin ve bilgiyi üreten insanın önem kazandığı bilgi toplumu aşamalarına ulaşmışlardır.

Bilgi toplumunun temel karakteri, bilgi üretiminde çalışanların çoğalması, ömür boyu öğrenme alışkanlığının yerleşmesi, öğrenen birey, öğrenen örgüt ve öğrenen toplum anlayışının yaşam biçimi haline almasıdır. Öğrenen bireyler, bilgi insanını, bilgi insanının çalıştığı örgütler ise, öğrenen örgütü, öğrenen örgütlerin önemli bir yere sahip olduğu toplumlar ise bilgi toplumunu oluşturmaktadır (Tutar, 2007, s.19).

Bilgi ve bilgi teknolojilerinin hızlı gelişim ve değişiminin etkin olduğu bilgi toplumunda insanların her geçen gün değişen hayat şartlarına uyum sağlayabilmesi için ihtiyaç duydukları bilgiyi elde etmeleri ve kendilerine fayda sağlayacak şekilde kullanabilmeleri gerekmektedir.

Bir toplumun, üyelerini toplumsal beklentiler doğrultusunda ve toplumsal kalkınmayı sağlayacak bir biçimde yetiştirmesi; bireyin yaşamını daha iyi koşullarda sürdürmesi ve toplumsal yapı içerisinde üzerine düşen görev ve sorumluluğunu en etkin bir biçimde yerine getirmesi, öncelikle, bireye bu konuda verilecek eğitime bağlıdır (Celep, 2003, s. 1).

Bilgi toplumunda bilgiyi elde edecek ve kullanacak olan insana yapılacak olan yatırımlar ülkenin gelişmişlik düzeyinin artmasına yardımcı olacaktır. Bunun için bilgiyi üretecek ve kullanacak nitelikte insan yetiştirecek eğitim sistemine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istendik davranış değişikliği yapma süreci (Ertürk, 1972, s.12) olarak tanımlanan eğitim anlayışı artık yerini bireyin nasıl öğrenileceğini öğrenmesine bırakmaktadır.

Artık, bilim ve teknolojideki gelişmelerin çok hızlı ilerlemesinin ortaya çıkardığı ihtiyaçlara örgün eğitim tek başına cevap verememektedir. Örgün eğitim kurumlarındaki eğitim, belirli yaşlardaki bireylere, dolayısıyla belirli kesimlere hizmet verebilmektedir (Kurt, 2000, s.2).

Örgün eğitimden sonra hangi yaşta olursa olsun, bireyin, demokratik bir toplumun temel ilkeleri ile çatışmamak koşuluyla, gereksinme duyduğu bir konuyu dilediği amaçla öğrenmesi için, toplumun kamu hizmeti veya gönüllü kuruluşlar aracılığı ile sunduğu olanakları içeren halk eğitimi (Celep, 2003, s. 8) hayat boyu öğrenme kavramının gerçekleştirilebilmesi için imkân sağlamaktadır.

Bu çalışmada, bilgi toplumu sürecinde halk eğitimi merkezlerinin hayat boyu eğitimin sağlanmasında üstlendiği rolü değerlendirmek amacıyla halk eğitimi merkezlerindeki kursiyerlerin bakış açıları incelenmiştir.

Bu doğrultuda çalışmanın birinci bölümünde çalışmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları belirtilerek çalışmaya giriş yapılmış ve konum ile ilgili yapılan araştırmalara yer verilerek, bu araştırmaların hangi amaçla yapıldığına ve sonuçlarına yer verilmiştir. Eğitim hayat boyu devam eden bir süreçtir ve bu süreçte yetişkinlerin beklentilerinin karşılanması öğrenmeyi olumlu yönde etkilemektedir.

Çalışmanın ikinci bölümünde bilgi toplumu, hayat boyu eğitim ve halk eğitimi ve bunların birbirileri ile olan ilişkilerine teorik olarak değinilmiştir.

Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemine, dördüncü bölümde araştırma neticesinde ortaya çıkan bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. Beşinci bölümde ise sonuçlar ve öneriler yer almıştır.

1.1. Araştırma Problemi

Bilgi toplumu olarak değerlendirdiğimiz çağda bilgi hızla değişmekte ve bu değişim karşısında hayatlarını refah içerisinde geçirmek isteyen insanların da bu değişime uyum sağlayabilmeleri zorunlu hale gelmektedir.

Değişen hayat koşullarına uyum sağlayabilmek ve çağın gerektirdiği insan niteliklerine sahip olmak isteyen insanlar için eğitim vazgeçilmez bir hale gelmiştir.

Eğitim, toplumun yaratıcı gücü ve verimini artıran, bireye yeteneklerini geliştirme olanağı veren, sosyal adalet fırsat ve olanak eşitliği ilkelerini gerçekleştiren en etkili araçtır. Çağımızda eğitim yalnızca bilgi aktarmak değil aynı zamanda hayat biçimi oluşturmak için yapılan tüm faaliyetleri kapsamaktadır. Bireylere yeteneklerini geliştirmek için gereken ortam eğitimle sağlanır. Bu ortamda bireyler birbirlerinin haklarına saygı göstermeyi öğrenirler, uzlaşmayı benimser ve demokratik olarak yaşamayı öğrenirler. Eğitim sürecinde bireylerde değişkenliğin istenilen yönde olması beklenmektedir. Bireyde yaratıcı ve üretici davranışlar kazandırmak amaçlanmaktadır (Türkoğlu, 1996, s. 2–3).

Bugünün eğitim sistemleri, aşırı derecedeki karmaşık ve çeşitli görevleriyle, her geçen gün biraz daha fazla eşitlik talepleri, mükemmeliyet istekleri ve çağdaş insanın zihinsel, duygusal ve fiziki kapasitelerinin geliştirilmesinde insan kaynaklarının daha iyi biçimde kullanılmasına ihtiyaç göstermektedir. Bu hedeflere ulaşmak oldukça güç bir iş olup, geleneksel eğitim politika ve uygulamalarının boyutlarında değişiklik gerektirmektedir (Alkan vd., 1996, s.327).

Eğitimin içeriği 21. yüzyıla girerken giderek hayatla daha ilişkili olmaya başlamış ve çok bilen insan yerine, bilgiye kolayca erişebilmenin de yollarını iyi bilen, bilgiyi hayatı koylaştırmada bir araç olarak kullanabilen insan yetiştirme ön plana çıkmıştır (Oktay, 2001, s. 18).

İnsan gücü yetiştirilirken örgün, yaygın, halk eğitimi, hizmet iç eğitim yollarının her birinden ayrı ayrı yararlanılır. İnsan gücü yetiştirmede ülkenin gereksinimleri

önemlidir. Gerekşinim olmayan alanlarda yetişen insan gücü istihdam sorunlarına yol açmaktadır (Türkoğlu, 1996, s. 67).

Bu çalışmada halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslarda hayat boyu eğitime yönelik sorunlar ele alınmıştır. Çalışmadaki ana problem “Bilgi toplumu sürecinde hayat boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin rolü nedir?”sorusudur.

Bu doğrultuda çalışmada, bilgi toplumu, hayat boyu eğitim ve yaygın eğitim kurumları olan halk eğitimi merkezleri başlıkları incelenerek, problem aydınlatılmaya çalışılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bilgi toplumuna geçiş sürecinde bilgiye verilen değerin artması, hızla değışen teknolojik gelişmeler sonucunda topluma yabancılaşılması için her yaşta eğitimi kapsayan hayat boyu eğitimde yaygın eğitim kurumlarından biri olan halk eğitimi merkezleri, etkinlikleri aracılığıyla içinde bulunduğu toplumu etkilemektedir.

Bu doğrultuda araştırmanın genel amacı; bilgi toplumu sürecinde hayat boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin rolünü ortaya koymaktır.

Genel amaca yönelik olarak hipotezler şu şekilde belirlenmiştir.

Hipotez testi 1

H_0 Cinsiyete göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 2

H_0 Cinsiyete göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 3

H_0 Cinsiyete göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 4

H_0 Cinsiyete göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 5

H_0 Yaşa göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 6

H_0 Yaşa göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 7

H_0 Yaşa göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 8

H_0 Yaşa göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 9

H_0 Medeni Durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 10

H_0 Medeni Durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 11

H_0 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık vardır.

Hipotez testi 12

H_0 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık vardır.

Hipotez testi 13

H_0 Mesleki durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Mesleki durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 14

H_0 Mesleki durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Meslek durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 15

H_0 Meslek durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Meslek durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 16

H_0 Meslek durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Meslek durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 17

H_0 Öğrenim durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 18

H_0 Öğrenim durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 19

H_0 Öğrenim durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 20

H_0 Öğrenim durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 21

H_0 Gelir durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 22

H_0 Gelir durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 23

H_0 Gelir durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 24

H_0 Gelir durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 25

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 26

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 27

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık vardır.

Hipotez testi 28

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 29

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 30

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 31

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 32

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 33

H_0 YHEM seçme nedeni durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçme nedeni durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Hipotez testi 34

H_0 YHEM seçme nedeni durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçme nedeni durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 35

H_0 YHEM seçme nedeni durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçme nedeni durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Hipotez testi 36

H_0 YHEM seçim nedeni durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçim nedeni durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim sürecini tamamlamış, eğitim sürecine devam eden ya da eğitimini yarıda bırakmış, farklı yaş grubundan insanlara hayat standartlarını iyileştirebilmeleri için ihtiyaç duydukları bilgileri elde etmelerini sağlayacak çeşitli etkinlikler düzenleyerek bu insanların topluma kazandırılmasına yardımcı olan halk eğitimi merkezleri ile ilgili çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Ancak bu araştırmalar halk eğitimi merkezlerini kurslar bazında ele almış, toplumsal değişim ve hayat boyu öğrenme boyutlarında inceleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Bu araştırma bilgi çağında olması gereken insan modeli ve bu insan modeline ulaşabilmek için ihtiyaç duyulan eğitimin belirlenmesi, bu eğitimin karşılanmasında önemli bir yere sahip olan yaygın eğitim kurumlarından halk eğitimi merkezlerinin faaliyetlerinin kursiyerler tarafından değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Çalışmanın eğitimde çağın yaklaşımı olan hayat boyu öğrenmenin halk eğitimi merkezlerinde gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi ve bu konularda yapılacak araştırmalara gerekli verileri sağlaması bakımından da faydalı olacağı düşünülmektedir.

1.4. Kapsam ve Sınırlılıklar

Araştırmanın kapsamı oluşturulurken bilgi toplumu sürecinde hayat boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin rolü belirlenmeye çalışılmaktadır. Araştırmanın temelini bilgi toplumu, hayat boyu eğitim ve yaygın eğitim kurumu olan halk eğitimi merkezleri oluşturmaktadır.

Araştırma Mersin ili Yenişehir ilçesindeki Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde açılan kurslardan; Bilgisayar Kullanımı (Bilgisayar İşletmenliği-Operatörlüğü), Yabancı Dil (İngilizce), Aşçılık, El Sanatları, Resim kurslarına katılan kursiyerler ile sınırlandırılmıştır.

Araştırma, örnekleme oluşturan kursiyerlerin veri toplama araçları kapsamındaki ölçeklere verdikleri yanıtlarla sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Verilen amaçlar kapsamında araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

1. Bu çalışmada örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.
2. Araştırmaya katılan kursiyerlerin tamamının anket sorularını içten ve doğru olarak yanıtladıkları varsayılmıştır.
3. Anket sorularının araştırmanın gerçekleşmesinde sayıca ve anlamca yeterli olduğu düşünülmektedir.
4. Araştırmanın sonuca ulaşılması için kullanılan istatistiksel analizlerin güvenilir ve geçerli oldukları kabul edilmektedir.

1.6. Konu İle İlgili Araştırmalar

Çalışmanın bu bölümünde, araştırma konusu ile ilgili geçmiş yıllarda yapılmış araştırmalara değinilecektir. Çalışmanın kapsamı olan “Bilgi Toplumu, Hayat Boyu Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri” konularını içerikte yapılan araştırmalar tarih sırası ile geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır.

“Türkiye’de Halk Eğitimi Etkinliklerinin Eşgüdümleşmesi” adı ile Mesut Şahin tarafından 1993 yılında yapılan çalışmada; Türkiye’de halk eğitimi alanında eşgüdümü sağlayıcı uyarıların neler olduğu ve eşgüdümleşmenin yararları ile eşgüdümleme için nasıl bir örgütlenmenin uygun olacağını belirlemek amaçlanmıştır (Şahin, 1993, s.9). Araştırma, dikkatlerin yönetsel süreçlere çekilmesi ve bu konuda yapılması gereken yasal düzenlemelere temel olacak veriler elde etmesi açısından önemli görülmektedir. Araştırma dört bakanlıkla sınırlandırılmıştır. Bunlar Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’dır. Araştırmada bilgi toplama aracı olarak anket geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulardan şu sonuçlar çıkartılmıştır:

- Yürütülen halk eğitimi etkinliklerinin amaçları, literatürdeki amaçlarla benzerlik göstermektedir.

- Uygulanan programlarda karşılaşılan en önemli sorun, araç-gereç ve donanım yetersizliği ile etkinlikleri planlayacak, programlayacak ve eğitim ortamlarını düzenleyecek uzman personel yetersizliğidir.

- Halk eğitimi etkinlikleri yürüten kurumlar arasında belirgin bir eşgüdümsüzlük vardır. Bunun nedeni yasal düzenlemelerin yeterli olmamasıdır.

Hatice Özağar tarafından 1995 yılında yapılan “Okumaz-Yazmazlığın Kadınlar Üzerindeki Etkileri (Ankara İli Örneği)” isimli araştırmada Ankara ili Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak ve Yenimahalle ilçelerinde oturan 18 ve daha yukarı yaşlardaki kadınlarda okumaz-yazmazlığın birey, aile, toplum, ekonomik hayat ve sağlık durumu açısından etkilerinin saptanması ve ilkökul mezunu kadınlardan farklarının neler olduğunun belirlenmesi genel amaç olarak ele alınmıştır (Özağar, 1995, s.9). Araştırma, alanında ilk ve tek olması bakımından önemli bir yere sahiptir. Araştırma sonucunda; okumaz-yazmaz kadınların çoğunluğunun okuma-yazma kursuna katılma konusunda hem destek hem de tepki gördükleri ve çoğu kadının daha önce bir okuma yazma kursuna katılmamasında yakın bir kursun olmayışı, kurs saatlerinin uygun olmayışı, çocuklarının küçük oluşu gibi kursa ve ailelere ait nedenlerin etkili olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Şaban Çetin tarafından 1997 yılında yapılan “Ankara ili Merkez İlçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitici Personelin (Öğretmenlerin) Yetişkin Eğitimcisi Olarak Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması” adlı çalışmada; Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü’ne bağlı Halk Eğitimi Merkezlerinde görev yapmakta olan eğitici personelin birer yetişkin eğitimcisi olarak eğitim ihtiyaçlarının saptanması araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır (Çetin, 1997, s.21). Araştırmada bilgi toplama aracı olarak kullanılan anketler araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Araştırmaya 70 giyim-nakış öğretmeni ve 340 kursiyer katılmıştır. Ankette ‘İnsan ilişkileri’, ‘yetişkin öğretim ilke ve yöntemleri’, ‘yetişkin psikolojisi’ boyutlarında yapılan araştırma sonucunda;

- Halk eğitimi merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu kendilerini ‘büyük ölçüde’ ve ‘tamamen’ yeterli bulmaktadır.

- Halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslara katılan kursiyerlerin çoğunluğu öğretmenlerini birinci derecede ‘kısmen’ yeterli bulmaktadırlar.
- Üç yeterlilik boyutunda da öğretmenlerle kursiyer görüşleri arasında anlamlı farklılıklar vardır. Kursiyerlerin görüşleri öğretmenlere kıyasla daha olumsuzdur.

M. Akif Helvacı'nın 1998 yılında yapmış olduğu “Bilgi Toplumunun Gerektirdiği İnsan Gücü Nitelikleri Açısından Toplumdaki Bireylerin Niteliklerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın temel amacı; bilgi toplumuna geçiş sürecinde hızlı bilgi artışı ve teknolojik gelişmeler karşısında, bireylerin sahip oldukları nitelikler ve bu niteliklerini geliştirme yönündeki davranışlarını değerlendirmek, ayrıca bu davranışları üzerinde etkili olan değişkenlerin saptanmasıdır (Helvacı, 1998, s.47). Araştırma betimsel alan araştırması modelindedir. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla 20 soruluk bir anket hazırlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Afyon ilinde görev yapan öğretmenler, öğretim elemanları, öğrenciler, kamu ve özel kesimde çalışan memur ve işçiler oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda araştırmaya katılan bireylerden öğretim elemanları dışında, bilgi toplumunun gerektirdiği insan gücü niteliklerini taşımadığı ve niteliklerini geliştirme yönünde çaba göstermedikleri belirlenmiştir. Bireylerin sahip oldukları nitelikler ve niteliklerini geliştirmeye yönelik davranışları ile öğrenim düzeyleri, meslek durumları, gelir durumları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu, cinsiyet arasında ise anlamlı bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

H. Ali Okur tarafından 1999 yılında yapılan “Yetişkin Eğitiminde Yetişkinleri Güdöleme Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Ankara İli Örneği)” isimli araştırmada, yetişkin eğitimi çalışmalarında yetişkinleri güdüleme uygulamalarının değerlendirilmesi, eksikliklerin belirlenmesi, uygulama sırasında karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin neler olduğu, Ankara İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan HEM müdürleri, müdür yardımcıları, rehber öğretmenler ve kurs öğretmenleri ile kursa katılan yetişkinlerin görüşleri alınarak belirlenmeye çalışılmıştır (Okur, 1999, s. 6). Bu genel amaca yönelik olarak anket yönteminin uygulandığı çalışmanın sonucunda; ülkemizde yetişkin eğitiminde güdüleme konusunun yeterince bilinmediği, yetişkinlere yönelik güdülemenin yeterince yapılamadığı ve merkezlerde görevli personelin yetişkinlerin özellikleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı belirlenmiştir.

Konumuzla ilgili olabilecek başka bir araştırma Murat Kaymak tarafından 1999 yılında yapılan “Türkiye’de Kalkınma-Halk Eğitimi İlişkisi Üzerine Eleştirel Bir Çözümleme Denemesi (1923–1970) dir. Kalkınma-eğitim ilişkisinden hareketle kalkınma-halk eğitimi arasındaki ilişkiyi eleştirel bir biçimde ele almak ve Türkiye’nin kalkınma serüveninde halk eğitiminden neler beklendiği ve bu beklentilerin ne düzeyde gerçekleştiğini ortaya koymak çalışmanın genel amacını oluşturmaktadır. Çalışmada kalkınmanın ne olduğu açıklanmaya çalışıldıktan sonra, kalkınma-eğitim ilişkisi ele alınmış, kalkınmaya az gelişmişlik açısından da açıklama getirilmeye çalışılmıştır. Türkiye örneği üzerinde ele alınan kalkınma-halk eğitimi ilişkisi, cumhuriyetin kuruluşundan 1970 yılına kadar olan dönemi kapsayacak şekilde değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu dönemlerde belirli toplumsal-ekonomik sorunlar bağlamında ortaya çıkan halk eğitimi kurumları göz önünde bulundurulmuş ve araştırma tümüyle konuyla ilgili yazılı kaynaklara dayanılarak gerçekleştirilmeye çalışılmıştır (Kaymak, 1999, s. 9-10). Araştırma sonucunda 1923’den 1970’e kadar olan dönemde kalkınma amaçlı halk eğitimi uygulamalarında bireyin temel alınmadığı ve bu nedenle bu etkinliklerin bireyi, özgürleştiren bir süreç olmaktan çok kendisi dışında belirlenmiş amaçlar doğrultusunda kişiliği biçimlendiren ve devlet ve ulus için yararlı kılınması gereken bir öge olarak algılandığı saptanmıştır. Bu durumun oluşmasında halk eğitimi uygulamalarının yetersizliğinden çok, kalkınmanın bir amaç olarak benimsenmesinin etkili olduğu görüşü dile getirilmiştir.

Oktay Akbaş’ın 2000 yılında yapmış olduğu “İstihdama Yönelik Yetişkin Mesleki Eğitim Programlarından Daktilografi Kurs Programlarının Değerlendirilmesi (Ankara İli Merkez İlçe HEM Daktilografi Kursları)” isimli araştırmanın genel amacı Ankara ili merkez ilçelerinde uygulanan daktilografi kurslarının etkinliğini ve verimliliğini değerlendirmektir (Akbaş, 2000, s.21). Araştırmada üç ayrı evren üzerinde çalışılmış ve amaca ulaşmak için üç ayrı grup için (yönetici ve öğretmen, kursiyerler ve işverenler) anketler geliştirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular daktilografi kursunda yapılan öğretimin etkili ve yeterli olduğunu göstermiştir. Ancak daktilografi kurs programının iş hayatının ihtiyaçlarını karşılamadığı ve yeniden modüler program şeklinde hazırlanmasına ihtiyaç olduğu görülmüştür.

Deniz Yayla tarafından 2002 yılında yapılmış olan “Ücretli Usta Öğreticilerin Yetişkin Eğitimi Açısından Yeterlik Düzeyleri” isimli araştırmanın genel amacı; halk eğitimi merkezlerinde yetişkinlerin eğitimi için çaba gösteren ücretli usta öğreticilerin, yetişkin eğitimi alanındaki yeterliliklerini ve gelişme ihtiyaçlarını, halk eğitimi merkezi müdürleri, rehber öğretmenleri ve ücretli usta öğreticilerinin değerlendirmeleri ve gözlemleri doğrultusunda belirleyebilmektir (Yayla, 2002, s.9). Araştırmada veri toplama aracı olarak anket uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda rehber öğretmen ve müdürlerin, ücretli usta öğreticileri yetersiz görmedikleri buna karşın ücretli usta öğreticilerin kendilerini yeterli görmedikleri ortaya çıkmıştır. Ücretli usta öğreticilerin, geleneksel öğretim anlayışı nedeni ile özyönetimli öğrenmeyi önemsemedikleri, okul eğitiminde olduğu gibi öğretmen merkezli, kurallara dayanan bir disiplin anlayışına sahip oldukları ve yöntem ve teknikler bakımından yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ücretli usta öğreticilerin tüm konularda yeterliliklerini geliştirmeye yönelik eğitim ihtiyacı hissettikleri ortaya çıkarılmıştır. Yayla, çalışma sonucunda ülkemizde yetişkin eğitimi uygulamalarını yürüten personelin yetişkin eğitimi yeterliliklerini geliştirmeye yönelik bir model geliştirilme çalışmasının ve pilot uygulamasının yapılmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Ersin Yalçın’ın, 2002 yılında, “Öğrenen ve Öğreten Arasındaki İletişimin Yetişkin Eğitimi Süreci Açısından Değerlendirilmesi (Çankaya Halk Eğitim Merkezi ve 7. Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü Merkez Kursları Örneği)” adı ile yapmış olduğu araştırmanın genel amacı; Çankaya Halk Eğitim Merkezinde yetişkin eğitimi programlarında öğretici ve öğrenci arasındaki iletişimin nicelik ve niteliğinin öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireysel özelliklerin dikkate alınması bağlamında ne tür bir özellik gösterdiğinin ve öğrenci beklentilerinin neler olduğunun öğrenci görüşlerine dayalı olarak belirlenmesidir (Yalçın, 2002, s.25). Yapılan çalışma sonucunda; araştırma yapılan kurslarda yetişkin eğitimi ilkelerinin uygulanması anlamında büyük sorunlar bulunmadığı, sınıf içi iletişimin genel anlamda olumlu olduğu, yaşanan iletişim kopukluklarının genelde kursiyerlerin çekingenliği ve yetişkin eğitimcilerinin yetişkin eğitimi ile ilgili formasyona sahip olmamasından kaynaklandığı belirlenmiştir. Araştırma sonunda ise; yetişkin eğitim kurumlarında eğitim veren kişilerin yetişkin eğitimi formasyon sahibi olmaları, bu kurumlarda verilen eğitimin içeriğinin yetişkinlerin görüş ve önerileri doğrultusunda

geliştirilmeleri, verilen eğitim çalışmalarında yetişkinlerin bireysel, psikolojik ve fiziksel özelliklerinin dikkate alınması ile eğitim ortamında yaşanan problemlerin minimum düzeye indirgenebileceği önerileri getirilmiştir.

“Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Araştırmaları: Amaç, Kapsam, Yöntem ve Eğilimler” adı ile 2002 yılında Ahmet Yıldız tarafından yapılan çalışmada Türkiye’deki yetişkin eğitimi araştırmalarının amaç, kapsam, yöntem ve eğilimlerini belirlemek amaçlanmıştır (Yıldız, 2002, s.11). Çalışmayı gerçekleştirmek için yetişkin eğitimi tezleri taranmış ve tezlerin nicel durumu, konuları, ele aldığı toplumsal kesimler, araştırma yaklaşımları, araştırma modelleri, veri toplama ve analiz biçimleri, kuram ve uygulama ilişkileri açısından incelenmiştir.

Yürütülen araştırma sonucunda elde edilen bulgular şunlardır:

- Türkiye’deki yetişkin eğitimi çalışmalarının nicel olarak yetersiz ve yıllara göre düzensiz bir dağılım gösterdiği saptanmıştır.

- Araştırmaların daha çok Halk Eğitim Merkezleri (HEM) ve çeşitli kurumların yetişkin eğitimi etkinliklerini değerlendirmeye yönlendiği gözlenmiştir.

Araştırmalarda betimsel tarama modellerine aşırı bir ilgi söz konusudur.

- Yetişkin eğitimi araştırmaları ile ilgili olarak araştırma önceliklerini ve eğilimlerini belirleyici düzenekler bulunmamaktadır.

- Türkiye’deki yetişkin eğitimi araştırmalarında pozitivist/ampirist/akılcı paradigmanın etkisi söz konusudur. Bu etki araştırmalarda ağırlıklı olarak nicel araştırma yöntemlerinin kullanılmasına yol açmıştır.

- Yetişkin eğitimi araştırmalarının verileri ağırlıklı olarak betimsel istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir.

N. Akıncı Çötök tarafından 2006 yılında yapılan“Sanayi Toplumundan Bilgi Toplumuna Geçiş Sürecinde Eğitim Olgusu” adlı çalışmanın genel amacı; geçmişten günümüze sosyal bilimlerin ortaya koydukları toplum sınıflarını açıklamak, özelliklerini belirterek sınırlarını çizmek, toplum tiplerinin altında yatan sosyal değişimlerin nedenlerini bulmak, bu farklı toplum sınıflamalarındaki ortak noktaları, farklılıkları betimlemektir. Bununla birlikte özellikle bu toplum sınıflamalarındaki eğitim olgusunun geçirdiği

aşamaları, eğitimde yaşanan değişimleri, farklılıkları, bilgi toplumuna geçiş sürecinde eğitimin dinamiklerini ortaya koymak, eğitimin değişen yüzünü açıklamak çalışmanın amaçları içerisinde (Çötök, 2006, s.15). Çalışmada sanayi toplumu ve bilgi toplumu eğitim açısından karşılıklı olarak incelenmiş ve bilgi toplumunun eğitim açısından farklılıkları ortaya çıkarılmıştır. Bilgi toplumunda sanayi toplumundan farklı olarak eğitimin hayat boyu devam ettiği, bilginin sorgulanarak ele alındığı, eğitim programlarının esnek ve bireye göre adapte edilen bir yapıda olduğu, öğrenen bireyin amaçlandığı çalışmadan elde edilen sonuçlardan bazılarıdır.

Ayşegül Elüstü'nün 2007 yılında "Yetişkinlerin Eğitim İhtiyaçları ve Halk Eğitimi ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi" adı ile yapmış olduğu araştırmada, İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki yetişkinlerin ihtiyaç duydukları eğitim alanlarının ve halk eğitimi ile ilgili farkındalık düzeylerinin belirlenmesini amaçlamaktadır (Elüstü, 2007, s.6). Araştırma 200 yetişkin üzerinde 34 soruluk anket yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu eğitime ihtiyaç duymaktadır. Yetişkinlerin yaş, meslek, eğitim durumu ve cinsiyetlerine göre ihtiyaç duydukları eğitim alanları farklılaşmaktadır. Ayrıca katılımcıların halk eğitimi ve halk eğitimi çalışmaları ile ilgili farkındalık düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda ise halk eğitimi kavramının ve halk eğitimi merkezlerinin halka tanıtılmasının ve bu amaçla halkla ilişkiler uzmanlarından yararlanılmasının ve halkta farkındalık düzeyini artıracak çalışmaların belirlenmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

2010 yılında Başak ŞAHOĞLU'nun Araştırma, Halk Eğitim Merkezleri'nde düzenlenen kurslara devam eden yetişkinlerin kurslara katılma amaçlarını ve amaçlarına ulaşma durumlarını saptamak, yetişkinlerin kurslara ilişkin görüşlerini belirlemek, konu ile ilgili kurum ve kuruluşlara geçerli önerilerde bulunmak, amacıyla planlanmıştır. Araştırma bölgesi olarak Ankara merkez ilçelerinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Gölbaşı, Etimesgut, Sincan, Mamak, Yenimahalle, Çankaya, Keçiören ve Altındağ Halk Eğitim Merkezleri alınmıştır. Cinsiyet, yaş, çalışma durumu ve ailenin aylık gelirinin kurslara ilişkin görüşlerini ve kurslara katılım amaçlarını etkileyebileceği dikkate alınarak örneklem genişlikleri hesaplanmıştır. NCSS PASS 2007 programında, etki büyüklüğüne göre, her bir Halk Eğitim Merkezinden 27 kişi olmak üzere, N=216 katılımcı sayısına ulaşılmıştır.

Araştırma, geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak 16 Şubat 2009 ? 27 Şubat 2009 tarihleri arasında Halk Eğitim Merkezlerine devam eden yetişkinlere uygulanmıştır. Araştırma kapsamına alınan yetişkinlerin % 40.7'si 'sertifika almak ve meslek edinmek', % 38.9'u 'yeni bilgiler edinerek kendisini geliştirmek' amacıyla kurslara katılmaktadır. Yetişkinlerin % 97.2'si kursa katılım amacını gerçekleştirmiştir. Araştırma kapsamına alınan yetişkinlerden farklı konuda başka bir kursa katılmayı düşünenler önde gelmektedir (düşünen: % 70.4, düşünmeyen: % 29.6). Farklı konuda başka bir kursa katılmayı düşünenlerin tercih ettikleri kurslar; bilgisayar, dikiş-nakış, güzellik ve bakım, anne-çocuk eğitimi, bilgisayarlı muhasebe, ingilizce ve müzik şeklinde sıralanmaktadır (bilgisayar: %30.9, dikiş-nakış: %19.8, güzellik ve bakım: %16.4, anne-çocuk eğitimi: %9.9, bilgisayarlı muhasebe: % 9.9, İngilizce: % 7.9, müzik: %5.2). Farklı konuda başka bir kursa katılmayı düşünmeyen yetişkinlerin belirttiği en önemli neden yeterli zamana sahip olamamalarıdır (% 87.5).

Suna YÜKSEL'in 2011 yılında Araştırmanın amacı Halk Eğitim Merkezlerindeki Takı Tasarımı eğitim programının incelenmesi, günümüzdeki yeri, bu kurslardan yaralanan kursiyerlerin beklentileri ve kurs hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesidir. Araştırmanın evrenini 2009-2010 eğitim-öğretim yılı Diyarbakır ili Halk eğitim merkezlerindeki Takı Tasarımı kursuna katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Bu evrenden rastgele seçilen 120 kursiyer araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırma kapsamına alınan kursiyerlere uygulanan anketlerden elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra istatistiksel analizlerin yapılması için Microsoft Excel programından yararlanılmıştır.

Araştırma sonucuna göre tüm kursiyerlerin takı tasarımı kursuna katıldıkları, katıldıkları kurslara çevreden haberdar oldukları, çoğunluğunun boş zamanı değerlendirmek amacıyla kursa katıldıkları görülmüştür. Model tespitinde kitap ve dergilerden yararlandıkları en çok kullandığı malzemelerin boncuk olduğu görülmüştür. uygulanan tekniklerin çoğu, zor görünen fakat uygulaması kolay olan tekniklerdir.

Malzemelerin çoğunu, kurs yerinin temin ettiği; renklerinin seçiminde kıyafete, moda, kullanılan yere, hazır modele ve tasarıma uygun olması gibi bütün kriterleri göz önüne alarak renk seçimini gerçekleştirdikleri görülmüştür.

Kursiyerlerin yapılan takıları aile bütçelerine katkı sağlamak için sattıkları görülmüş; Takı yapımında en çok kullanılan teknikler arasında tığ örgü, çivi kıvrıma ve misina örgü kullanıldığı, en çok yapılan takılar arasında kolye, yüzük ve küpe bulunmuştur.

Kursiyerlerin çoğunluğu takı tasarımı kurslarında, amaçlarına oldukça yeterli düzeyde ulaştıkları, verilen konuları, ders araçlarını, yararlanılan öğretim yöntemlerini, yararlanılan kaynakları oldukça yeterli buldukları, kurs ile ilgili beklentilerine oldukça yeterli düzeyde cevap aldıkları görülmüştür.

Kursiyerlerin yaptıkları ürünleri çoğu zaman sergileyebildikleri, yapılan ürünlerle piyasadaki ürünler arasında çoğu zaman benzerlik olduğu ve ilgi çekici olduğu görülmüştür.

Araştırma sonunda ortaya çıkan sorunlara dayalı olarak araştırmacı tarafından ortaya konulan önerilere yer verilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA KONUSU İLE YAZIN TARAMASI

Bu bölümde araştırmanın konusunu oluşturan bilgi toplumu, hayat boyu eğitim ve halk eğitimi merkezleri konularında kuramsal ve kavramsal çerçeve oluşturulmaya çalışılmıştır.

2 .1. Bilgi Toplumu Süreci

Bu bölümde bilgi kavramı ve önemi, bilgi toplumu, bilgi toplumunun temel özellikleri, bilgi toplumunun unsurları, bilgi toplumunda iş ve insan, bilgi toplumunda eğitim ve bilgi toplumuna geçiş süreci ve Türkiye konularında kuramsal ve kavramsal çerçeve belirtilmeye çalışılmıştır.

2.1.1. Bilgi Kavramı ve Önemi

Çağımızda bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler toplumun ekonomik, siyasal ve toplumsal yapısında değişmelere neden olmaktadır. Bireylerin bu değişimlere uyum sağlaması, değişimin gerektirdiği bilgi, beceri ve değerleri kazanmasını zorunlu kılmaktadır (Kazu, 2007, 218).

Bilgi toplumu kavramının değerlendirilmesinin doğru bir şekilde yapılabilmesi için, bilgi kavramına açıklık getirilmesi gerekmektedir.

Günümüzde genellikle veri, data, enformasyon ve bilgi kavramları birbirlerinin yerine kullanılmaktadır. Fakat bu kavramlar arasında anlam farklılıkları bulunmaktadır. Bilgi; okuma, araştırma, gözlem ve deney sonucunda edinilen yada öğrenilenlerin bütünüdür. Türkçe’de bilgi, malumat ve veri olmak üzere üç kelime bulunmaktadır.

Bilgi veya malumat, gerçek ve ilkelerin bütününe verilen ad olarak tanımlanmaktadır. İngilizcede ise bilginin karşılığı olan kelimeler data, information ve knowladge olarak adlandırılmaktadır. Data terimi doğrudan veri olarak çevrilebilirken,

information terimine karşılık olarak bilgi denilmektedir. Knowledge ise özel bilgi olarak adlandırılması daha doğrudur. Çünkü knowledge kelimesi daha çok genel bilginin kişi veya kurumlara özelleşmiş halini ifade etmektedir (Topaloğlu ve Koç, 2005, s.147).

Barutçugil'e göre (2002, s.57-60) veri, özümlememiş ve yorumlanmamış gözlemler, işlenmemiş gerçekler; enformasyon (information), düzenlenmiş veri olarak tanımlanabilir. Düzenleme başkaları tarafından yapılmıştır. Yalnızca ilgili kişi için bir anlam taşımaktadır. Veriden çok daha zengin bir içeriğe sahip olan enformasyon; yazılı, sözlü veya görsel bir mesajdır. Bilgi (knowledge) ise; kişisel anlamda düzenlenmiş enformasyondur. Özümlemmiştir. Öğrenme ve deneyim yoluyla kazanılmış olan önceki bilgilerle bütünleşmiştir. Kararlara ve davranışlara yol gösterir. Bilgi, insanların beynindedir ve tüm hayat boyu öğrendiklerinin ve deneyim yoluyla kazandıklarının toplamıdır.

Bilgi, olguları ve olayları tanıma, anlama ve özellikle açıklamaya yönelik, eğitim, gözlem, araştırma veya deneyim yoluyla elde edilen ve bütün bunların insanın zihinsel değerlendirmesi neticesinde ortaya çıkan bulgulardır. Bilgiye, bir çeşit işlenmiş enformasyon da denilebilmektedir (Gürak, 2004, s.7).

“Bilgi” kavramı konusunda TDK’ da farklı tanımlamalara yer verilmiştir (TDK, 1988, s.186):

- İnsanın aklının erebileceği olgu, gerçek ve ilkelerin bütününe verilen ad, malumat.
- Öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek, malumat, vukuf.
- İnsan zekâsının çalışması sonucu ortaya çıkan düşünce ürünü, malumat, vukuf.
- Genel olarak ve ilk sezi durumunda zihnin kavradığı temel düşünceler, malumat.

Bilgi her zaman güç anlamına gelmiştir; hayata için güç, uyum sağlamak için güç, zor bir çevrede başarılı olmak için güç (Buckman, 2004, s.1).

Alvin Toffler gelecekte “cahil” olarak tanımlanacak kişilerin “okuma yazma bilmeyen” değil “bilgiye nasıl ulaşacaklarını bilmeyenler” olduklarını ifade etmiştir (Tonta, 2001, s.54).

Bilginin en önemli özelliği, onu kullananlara sağladığı avantajlar ve erktir. Bilgi, geçmişin hatırlanması, bugünün yönetilmesi ve geleceğin planlanması imkânını verir. Bu özellik, onu etkin bir biçimde kullananlara önemli bir avantaj sağlayarak iyi bir rekabet aracı haline getirir. Bilginin bir rekabet aracı olarak güç sağlayabilmesi için güvenilir, zamanlı, tam, ihtiyaca uygun olması gibi bazı temel özelliklere sahip olması gerekmektedir Çünkü üretilen ve sunulan bilgi onu kullananlar için gerekli ve yararlı olduğu sürece bir değer ifade edecektir (Karakaya, 1994, s.18).

2.1.2. Bilgi Toplumu

İçinde bulunulan dönemi tanımlamak için, farklı sosyal bilimciler tarafından ‘Postmodern Dönem’, ‘Sanayi Sonrası Toplum’, ‘Bilgi Toplumu’, ‘Kapitalist Ötesi Toplum’, ‘Teknokratik Çağ’ veya ‘Bilişim Toplumu’ gibi oldukça fazla isimle anılmıştır. Bu kavramlardan Bell Tarafından 1970’lerde gelmekte olan toplumu tanımlamak için kullanılan ‘Sanayi Sonrası Toplum’ ve Japon araştırmacılar özellikle Masuda tarafından kullanılan ‘Enformasyon Toplumu’ yeni oluşan toplumun tanımlanmasında son zamanlarda daha fazla kabul görmüştür (Tutar, 2007, s.16).

A. Toffler; birinci dalganın tarım, ikinci dalganın sanayi toplumlarını oluşturduğunu vurgulamış, bilgi toplumuna geçişi ise üçüncü dalga olarak nitelendirmiştir. Somut bilgi yönü olmayan ürün ve mallar üzerine kurulan tarım toplumu ekonomisi, sanayi devriminin oluşturduğu ikinci dalga ile yerini somut ama sembolik değerleri olan paraya bırakmıştır. Üçüncü dalganın yol açmaya başladığı bilgi toplumunda ise anında transfer olan enformasyon, ekonominin soyut parasını (kredi kartları gibi) oluşturmuştur (İçn. Kutlu,2000, s.10).

Bilgi Toplumu kavramı, günümüzde gelişmiş ülkelerin ulaştıkları hayat standartlarını tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır. Tanıma göre bilgi toplumları ‘bilgi

çağı' nı yaşayan toplumlardır. Bilgi toplumu, toplumsal ilişkileri bilgi ve iletişim teknolojilerinin belirlediği toplumlardır. Bilgi ve iletişim teknolojileri üretimi ve kullanımı bakımından belli kriterleri karşılayan toplumların içinde bulunduğu çağa 'bilgi çağı', bu çağın ölçütlerine uygun bir hayat standardına ulaşmış toplumlara ise 'bilgi toplumu' denilmektedir (Tutar, 2007, s.15).

Fındıkçı'ya göre bilgi toplumu (1996, s.26), bilgi üretimi ve iletiminin yaygınlaştığı, bilginin temel sermaye ana güç olduğu ve bilgi işiyle uğraşanların çoğunlukta olduğu, öğrenmenin hayatın bir parçası haline geldiği bir toplumsal hayat biçimi olarak tanımlanmaktadır.

Bilgi toplumunun temel karakteri, bilgi üretiminde çalışanların çoğalması, ömür boyu öğrenme alışkanlığının yerleşmesi, öğrenen birey, öğrenen örgüt ve öğrenen toplum anlayışının hayat biçimi haline almasıdır. Öğrenen bireyler, bilgi insanını, bilgi insanının çalıştığı örgütler ise, öğrenen örgütü, öğrenen örgütlerin önemli bir yere sahip olduğu toplumlar ise bilgi toplumunu oluşturmaktadır (Tutar, 2007, s.19).

Aktan ve Tunç (2003, s.352) ise bilgi toplumunu; yeni temel teknolojilerin gelişimiyle bilgi sektörünün, bilgi üretiminin, bilgi sermayesinin ve nitelikli insan faktörünün önem kazandığı, eğitimin sürekliliğinin ön plana çıktığı, iletişim teknolojileri, bilgi otoyolları, elektronik ticaret gibi yeni gelişmeler ile toplumu ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal açıdan sanayi toplumunun ötesine taşıyan bir gelişme aşaması olarak tanımlamaktadırlar.

Bilgi toplumu bilgi teknolojilerinden yaygın bir biçimde yararlanmasını bilen, aktif ve edilgenlikten kurtulmuş toplumdur. Bu özellikleri ile bilgi toplumu, bilgi teknolojileri ile biçimlenmektedir. Bilgisayar, donanım, yazılım, iletişim ve iletişim sistemlerinden oluşan bilgi teknolojileri günümüzde insan hayatının evrimini oluşturmaktadır (Bengshir, 1996, s.11).

Bilgi çağı bilgiye dayalı toplumun yükselişinden meydana gelmektedir. Bilgi çağının başarısı bilgi teknolojilerinin kullanımında etkinlik ile ölçülmektedir (Senn, 1995, s.9).

2.1.2.1. Bilgi Toplumunun Temel Özellikleri

Fındıkçı (1996, s.11), insanlar açısından çok önemli olan bilgi toplumunun genel özelliklerini şu maddeler altında toplamaktadır:

- Bilgi toplumunda, bilgi en önemli ve temel kaynaktır.
- Bilgi toplumunda hızlı bilgi artışı, hızlı değişme ve hızlı gelişme toplumsal hayatın en önemli özelliklerindedir.
- Bilgi toplumunda toplumsal değerlerin, dini inançların zayıflaması yada yok olması söz konusu değildir.
- Bilgi üretimi, bilgi depolaması ve bilgi pazarlaması, bilgi toplumunda yeni iş alanlarının başında gelmektedir.
- İş dünyasında bilgi çalışanlarının giderek çoğalması söz konusudur.
- Hızla artan bilgi birikimi; bilgide seçiciliğe yol açacaktır.
- Yüksek teknolojideki ilerleme, insanların yaşadıkları yerküre ile daha çok ilgilenmelerine yol açacaktır.
- Bilgi toplumunda siyaset büyük ölçüde bilgiye dayanacaktır.
- Eğitim öğretimde süreklilik yerleşecek; hayatın başlangıcından sonuna kadar aktif öğrenme ihtiyacı ön planda olacaktır.
- Öğrenmeyi öğrenmek ve bireysel öğrenme, eğitim sürecinin temeli olacaktır.
- Gerek bireysel, gerekse toplumsal iş hayatında geleneksellik, ilkelerden ödün vermeme ve en önemlisi rutin karşılanmayacak ve önemini kaybetmeyecektir.
- Diplomaların eski önemi kalmayacak, bunun yanında sürekli olarak yeni bilgiler edinebilmek ve bunları uygulama alanına koymak, yeni projeler geliştirmek, çalışanlar arasında en önemli tercih nedeni olacaktır.
- İnsan unsurunun önemi her türlü etkinlikte bugünkünden daha fazla olacaktır.

– Teknolojik ilerlemeler, bilgi üreten yeni sistemlerin geliştirilmesine yol açacak, diğer yandan büyük hızla artan bilgi birikimini sağlamak ve gerektiğinde bunlara ulaşmaya yönelik çalışmalar, önemli bir uğraş alanı oluşturacaktır.

2.1.2.2. Bilgi Toplumunun Unsurları

Yeni nesil ekonomi veya dijital ekonomi olarak adlandırılan bilgi toplumunda ekonomik, sosyal ve kültürel hayatta önemli değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimler aşağıdaki gibi açıklanabilir (Tutar, 2007, s.18–19):

Ekonomik Yapıdaki Dönüşüm: Bilgi toplumundaki en büyük özellik, mal üretiminden hizmet üretimine doğru bir kaymanın görülmesidir. Hizmet sektörü tüm ekonomilerde her zaman mevcuttur; ancak sanayi toplumunda hizmetlerin niteliği daha yerel ve mal üretimine yardımcı konumdadır. Bilgi toplumunda eğitim, sağlık, sosyal hizmetler gibi hizmetler ve bilgisayar, sistem analizi, bilimsel AR-GE gibi mesleki hizmetler önem kazanmaktadır.

Yükselen Yeni Sınıflar: Yeni toplumda insanların çalıştıkları yer değil aynı zamanda yaptıkları işlerin türü de değişmektedir. Sanayi toplumunda yarı vasıflı işçiler, çalışan sınıf içinde en kalabalık grubu oluşturmaktaydılar. Bilgi toplumunda ise, teknik ve profesyonel sınıf, yani Drucker tarafından ‘bilgi işçisi’ olarak nitelenen bilim adamları, teknisyenler, mühendisler, öğretmenler sayıca artmış ve toplumun kalbi konumuna yerleşmiştir. Bilgi toplumunda gücün kaynağı bilgi, güçlü olmanın yolu ise bilgili olmakla bir tutulmaktadır.

Bilginin Artan Rolü: Sanayi toplumu, malların üretimi için makine ve insanların koordinasyonuna dayanmaktadır. Bilgi toplumu ise bilginin üretimi ve kullanımı etrafında örgütlenmektedir. Tarım toplumunda toprak ve işgücü, sanayi toplumunda sermaye merkezi bir öneme sahip iken, bilgi toplumunda bilgi, stratejik bir kaynak haline gelmiştir.

Bilişim Teknolojilerinin Artan Önemi: Sanayi toplumunun ortaya çıkmasında en önemli etkenini buhar makinesi, elektrik, içten yanmalı motor gibi enerji teknolojilerinin

bulunmasıdır. Bilişim teknolojilerinin ortaya çıkıp hızla gelişmesi de benzer bir etkiyi bilgi toplumunda oluşturmuştur. İletişim ve bilgisayar teknolojileri daha yetenekli işgücüne ihtiyaç vardır. Verimliliği artırma ve rekabetçi üstünlük elde etmek için bilişim teknolojilerinin üretim ve kullanımına önem vermek gerekmektedir.

2.1.3. Bilgi Toplumunda İş ve İnsan

Çağımızda, başta ileri sanayi ülkeleri ve bilgi toplumları olmak üzere, milletlerin sosyoekonomik yapısı ve gelişmesi gittikçe daha karmaşık ve bilimsel bir karakter kazanmakta, bu nedenle de toplumlar gittikçe artan sayıda uzman insan gücüne ihtiyaç duymaktadır (Dura ve Atik, 2002, s.272).

Gürak (2004, s.27), bir ülkenin teknolojik gelişmişlik ve ekonomik refah düzeyinin o ülkenin nitelikli insan gücünün düzeyi ve sayısının yüksekliğine bağlı olduğunu belirtmektedir.

Bilgi toplumunun üretim biçimini tanımlayan ‘bilgi üretimi’ni temel aktörü insandır. Bir başka ifadeyle tüm toplumlarda olduğu gibi, ‘bilgi toplumu’nda da insan üretimin temel belirleyicisidir. Bilgi toplumunun üretim biçimi olan ‘bilgi üretimi’nde temel kaynak, insanın ürettiği organize bilgidir. Bugün bir toplumun somut sonuçlar elde etmeye yarayacak organize ve bilimsel bilgi üretme yeteneği onu bilgi toplumu olmaya yaklaştırmakta, aksi bir durum onu bilgi toplumundan uzaklaştırmaktadır (Tutar, 2007, s.17).

İş; insanların hayatlarını idame ettirmek, hayatlarını değerlendirmek, toplum hayatına katkıda bulunmak ve benzeri amaçlarla ilgi, istek, yetenek ve çalışma hayatının ihtiyaçları doğrultusunda bedensel ve zihinsel aktivitelerini kullanarak gerçekleştirdiği bir etkinlik ve üretim süreci olarak tanımlanabilmektedir (Fındıkçı, 1996, s.50).

İnsangücüne yapılan yatırımlar, üretim artışına katkıda bulunan en önemli unsurlardır. Çünkü bilim ve teknolojinin varlığı, ülkenin ekonomik kalkınmasını doğrudan hızlandırmaktadır. Kalkınmanın etkili olabilmesi için ülke halkının çok geniş bir alanda

etkin olarak yetiştirilmesi gerekir. Nitelikli nüfus, kalkınmanın yönünü ve hızını tayin etmektedir (Türkoğlu, 1996, s. 64-65).

Bilgi toplumuna uyum sürecinde en önemli sorun nitelikli işgücü açığıdır. Bilgi toplumunda nitelikli işgücü açığının giderilmesi ancak okul eğitimin yanı sıra okul sonrası eğitime, mesleki eğitime, yüksek eğitime, eğitimin sürekliliğinin sağlanması ve benzeri faktörlere bağlı bir olgudur. Bundan dolayı, bilim ve teknoloji alanında gelişmelerin sağlanması, üretim ve verimliliğin artması, ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel alandaki yapısal dönüşümlerin gerçekleştirilmesi amacıyla, Türkiye'nin önceliğini eğitimin kalitesinin artırılmasına vermesi büyük önem taşımaktadır (Rigel, 2003, s.356-357).

Ülkenin insan gücü kaynakları korunmalı, iyi kullanılmalı ve ulusal gereksinimlere göre uygunlaştırılmalıdır. Bir toplumun, ekonomik gelişmedeki önemi göz önünde bulundurularak, işgücünün tamamen ve kısmen işsiz kalmasına göz yummamak, tam çalışmasını sağlamak, işgücü ordusunu iyi eğitmek ve önceden planlanmış sayılarda, sosyal bakımdan zorunlu görevlere yöneltilmesini sağlamak gerekmektedir (Türkoğlu, 1996, s. 47-48).

Çağın insan modelinde olması gereken özellikler Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1

Çağın İnsan Modelinde Olması Gereken Özellikler

Düşünsel Özellikler	☐ Objektif düşünebilen ☐ Eleştireci düşünebilen ☐ Kritik düşünebilen ☐ Analiz ve sentez becerisi gelişmiş ☐ Yaratıcı olabilen ☐ Problem çözme becerisi gelişmiş ☐ Yapıcı eleştiri getirebilen
Kişilik Özellikler	☐ Kendine güvenen ☐ Kendisini motive edebilen ☐ Kendini ve sınırlarını tanıyan ☐ Gereğinde sınırlarını zorlayabilen ☐ Olumlu benlik kanaati olan ☐ Kendini kontrol edebilen ☐ İyi denetim mekanizması olan ☐ Uygun atılabilirlik becerisi olan ☐ Kişisel bütünlüğü olan (değerleri ve inançları ile örtüşen)
Sosyal Özellikler	☐ Empatik ☐ Olumlu iletişim becerisi olan ☐ Girişimci ☐ Çatışma çözümleyici ☐ Güvenilir ☐ Birliğe yatkın

Kaynak: Aydın, 2001, s.96-97

İnsan gücü yetiştirilirken örgün, yaygın, halk eğitimi, hizmet içi eğitim yollarının her birinden ayrı ayrı yararlanılır. İnsan gücü yetiştirmede ülkenin gereksinimleri önemlidir. Gereksinim olmayan alanlarda yetişen insan gücü istihdam sorunlarına yol açmaktadır (Türkoğlu, 1996, s. 67).

2.1.4. Bilgi Toplumunda Eğitim

Eğitim hayat boyu yaşamakta olduğumuz ancak tanımlanması oldukça güç olan bir süreçtir. Eğitimin en sık kullanılan tanımlarından biri ‘insana içinde yaşadığı topluma uyum sağlamasına yardım edecek temel davranışları kazandırmak’ şeklinde ifade edilebilir (Oktay, 2001, s. 25). Bu tanım içinde eğitim, belirli bir toplumda var olan kabul edilebilir davranışlar ve değer yargılarının genç nesillere aktarılmasıdır. Bu, aile içinde başlayan ve okul öğretisi içinde devam eden bir süreçtir.

Bir ulusun eğitilmiş, bilimsel ve teknik bilgi sahibi, dolayısıyla dünya gerçeklerine yönelik bir toplum haline gelişi; genel okullaşma oranı, öğrenci eğitim düzeyi dağılımı, yaş grubu okullaşma oranı ve aktif nüfus eğitim düzeyi dağılımı gibi yapısal göstergelerle izlenebilir ve değerlendirilebilir (Dura ve Atik, 2002, s.270).

Bilgi çağı ile birlikte değişimin, ivme kazanarak baş döndürücü bir hıza eriştiği gözlemlenmektedir. Değişime ve hız faktörüne uyum sağlamak için insana, teknolojiye ve eğitime yatırım yapmak gerektiği ileri sürülmektedir (Şimşek, 2000, s.7).

Yeni amaçlarıyla ve yöntemleriyle modern eğitim kurumları, ekonominin gereksinimi olan nicelik ve nitelikli insan gücü yetiştirmekle yükümlüdür. Ekonomi farklı düzeyde eğitim görmüş elemanlara gereksinim duymaktadır (Türkoğlu, 1996, s. 46).

İnsanlığın endüstri toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecini yaşadığı günümüzde teknolojik yenilikler, benzeri görülmemiş değişimlere ortam hazırlamaktadır. Bu değişimin gelişim yönünde olmasını, kuşkusuz, bilim, teknoloji, sanat ve manevi değerler alanında bilgili ve tutarlı insanlar yetiştirecek eğitim sağlayacaktır (Oktay, 2001, s. 7).

Drucker’a göre (1996, s.247), bilgi toplumunda eğitim sistemi açık bir sistemdir. Kökenleri, varlık durumları ya da önceki öğrenimleri ne olursa olsun yeterli ve başarılı

kimseler için eğitim alma ve eğitim aracılığıyla toplum içinde yükselme yolu herkese açıktır.

Sanayi toplumu ve bilgi toplumu eğitim modelleri Tablo 2’de karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

Tablo 2

Sanayi Toplumu Eğitim Modeli ve Bilgi Toplumu Eğitim Modeli

Sanayi Toplumu Eğitim Modeli	Bilgi Toplumu Eğitim Modeli	Teknolojik İhtiyaçlar
Sınıfta yapılan ders	Kişisel araştırma	Bireye erişimi olan ağ ortamındaki PC’ler
Pasif Özümleme	Çıraklık	Yeteneklerin geliştirilmesi ve simülasyonlar gerekli
Yalnız çalışma	Ekiyle Öğrenme	Ortak çalışma araçlarından ve e-postadan faydalanır
Her şeyi bilen öğretmen	Kılavuz olan öğretmen	Ağ ortamında uzmanlara ulaşmaya dayalı
Değişmeyen içerik	Hızla değişen içerik	Ağları ve Yayın gereçlerini gerektirir.
Homojenlik	Çeşitlilik	Değişik Erişim Gereçleri

Kaynak: Hesapçıoğlu, 2001, s. 42

Eğitimin büyümeye katkısı, işgücünün var olan verimlilik düzeyini artırmasıdır. Eğitimin ekonomik büyümeye katkısını tanımlamak ve ölçmek oldukça güçtür. Eğitim ve ekonomik kalkınma arasındaki ilişkilerle ilgili olarak aşağıdaki tespitler yapılabilir (Çabuk, 2002, s.157-158):

- Eğitim, nitelikli insan gücü yetiştirilmesine doğrudan katkı sağlar.
- Verimliliği büyük ölçüde eğitime bağlı olan üretim; ileri bilgi donanımlarıyla artırabilir.
- Eğitimin; nüfusun buluş ruhunu geliştirmek, tüketim yapısını iyileştirmek, ekonomi sektöründe görev yapacak yöneticileri seçmek ve yetiştirmek gibi ekonomi üzerinde dolaylı olarak önemli etkileri vardır.
- Eğitim insanların geçimini sağlamasına ve iyi bir hayat yaşamasına katkıda bulunan önemli bir araçtır. Bu yönüyle bir tüketim malıdır.

- Eğitim ekonomik açıdan gelir düzeyini artıran bir yatırımdır.
- Eğitim yatırımlarının artması, ekonomiye bağlıdır.
- Eğitim sektörü, üretiminin yine büyük bir kısmını kendisi tüketmek ister. Eğitim kesimi özellikle yüksek öğretim mezunlarına ihtiyaç duymaktadır.

2.1.5. Bilgi Toplumuna Geçiş Süreci ve Türkiye

Bilgi toplumu; yeni temel teknolojilerin gelişimiyle bilgi sektörünün, bilgi üretiminin, bilgi sermayesinin ve nitelikli insan faktörünün önem kazandığı, eğitimin sürekliliğinin ön plana çıktığı, iletişim teknolojileri, bilgi otoyolları, elektronik ticaret gibi yeni gelişmeler ile toplumu ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal açıdan sanayi toplumunun ötesine taşıyan bir gelişme aşaması olarak tanımlanabilmektedir (Aktan ve Tunç, 2003, s.352).

Bilgi toplumuna geçişin göstergeleri Drucker'e göre şöyledir (Akt. Dülger, 1987: 65-66):

- Daha önce emek-yoğun teknolojiden, sanayi yoğun-teknolojiye geçilmiştir. Şimdiyse sanayi-yoğun teknolojiden, bilgi-yoğun teknolojiye geçilmiştir. Sanayi sektöründen, hizmet sektörüne kayış olmaktadır.
- Okulda başlayan ve okulda biten eğitim yerini, hayat boyu eğitime bırakmaktadır.
- Büyük dev şirketler parçalanarak yerini küçük işletmelere terk etmektedir.
- Kişiler artık bilgi ile yaşamayı öğrenmektedir.
- Tahlil, sentez, araştırmacılık, müteşebbislik, objektiflik, pratik yaratıcı düşünce, problem çözme ve karar verme, hüner ve teknikleri bilgi toplumunda insanların hayat tarzı olmaktadır.

Henüz gelişmekte olan ülkeler statüsünde olan Türkiye'nin söz konusu gelişmelerin neresinde olduğunu tespit edebilmek için, bilgi toplumlarının temel özellikleriyle bir karşılaştırma yapmak gerekmektedir. Bunun için de en uygun yol, bilgi toplumuna temel şekli veren bilim, teknoloji ve eğitimle ilgili gelişmeleri değerlendirmektir(Hira, 2003, s.255).

Türkiye, araştırma ve geliştirme harcamalarının GSYİH'ya oranı, bilim adamı ve mühendis sayısı, araştırma ve geliştirme hizmetlerinde istihdam edilen personel sayısı, ileri teknoloji ihracatı, bilgi ve iletişim araçlarının kullanımı, kişi başına düşen bilgisayar sayısı, internet bağlantısı sayısı, kişi başına düşen eğitim harcaması gibi bilgi toplumuna ilişkin başlıca temel göstergeler açısından gelişmiş ülkelerle karşılaştırmalı olarak değerlendirildiğinde, gerek bilgi üretimi ve gerekse bilgi teknolojilerinin kullanımı yönünden halen bilgi toplumu aşamasını yaşayan gelişmiş ülkelerin gerisinde bulunmaktadır (Aktan ve Tunç, 2003, s.356).

Türkiye henüz sanayileşme sürecini tamamlayamamıştır ve birçok yapısal sorunla karşı karşıya bulunmaktadır. Türkiye'nin sanayileşme sürecini tamamlaması, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda yapısal değişimi gerçekleştirmesi ve uluslar arası alanda globalleşme sürecine uyum sağlaması açısından bilgi toplumuna yönelik gelişimleri yakından izlemesi ve bu alana öncelik veren politikaların oluşturulması gerekmektedir. Bunun için de bilgi teknolojileri üretimi ve kullanımı yönünde başta insana yatırım unsurlarından eğitime, bilime ve teknolojiye yatırım politikalarına önem verilmesi, teknolojik gelişmenin başlıca koşulu olan araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin teşvik edilmesi ve insan kaynaklı gelişme politikalarının ön plana çıkarılması gereksinimi gündeme gelmektedir (Aktan ve Tunç, 2003, s.356).

Dura ve Atik (2002, s.282-283); Türkiye'nin hedef olarak bilgi toplumunu değil, sanayi toplumunu alması gerektiğini, ancak sanayileşmeyi kolaylaştırmak için, bilgi toplumlarının sağladığı avantajlardan akıllı, dengeli ve bilimsel bir biçimde yararlanması gerektiğini belirtmektedir. Türkiye, bilgi toplumunun belirleyici ülkelerinden biri olmasa da bilgi toplumunun sonuçlarından çok büyük ölçüde etkilenen bir ülke konumundadır (Bozkurt, 2003, s.13).

Gelişmekte olan ülkeler için yapılması gereken şey; işin başlangıcı sayılan “doğru, yeterli ve gerekli” eğitim hamleleri yapabilmek ve gelişmeyi bu döngü içine sokabilmektir (Çabuk,2002,s.168).

2.2. Hayat Boyu Eğitim

Hayat maddi ve manevi yönleriyle kurallar yumağıdır. Hayatın değişik yönleriyle yaşanabilir ve kullanılabilir hale gelmesi eğitimle mümkündür (Kayaalp, 2002, s.116).

Eğitimin temel malzemesi insandır, dolayısıyla eğitim insan merkezli bir çalışmadır (Kayaalp, 2002, s.38). İnsanın değişkenliğine paralel olarak eğitimde verim ya da verimsizlik ortaya çıkmaktadır. İnsanın anlaşılması ne kadar zorsa onunla ilgili çalışmalar da o oranda karmaşıktır. İnsanla iyi bir iletişim kurulabilirse, eğitim amaçlı çalışmalar da bu durumun yaygınlaştırılması eğitimdeki hedefin yakalanması anlamına da gelir.

Bu bölümde eğitim ile ilgili temel kavramlar, eğitim türleri, hayat boyu eğitim ve bu eğitimin faydaları konularında kuramsal ve kavramsal çerçeve belirtmeye çalışılmıştır.

2.2.1. Eğitimle İlgili Temel Kavramlar

Toplum geliştikçe, üyelerinin öğreneceği bilgi, beceri ve tutumlar da gelişir, çoğalır ve karmaşıklaşır. Gelişmiş toplumlarda üyelerin toplumdan, toplumun da üyelerden beklentileri, istekleri, ilkel toplumlara bakarak daha çoktur. Bu toplum birey arasındaki karşılıklı beklenti ve isteklerin davranışa dönüştürülüp gerçekleştirilebilmesi için üyeler, amaçlarına uygun olarak eğitilmek isterler. İstekler arttığında toplumun ve üyelerinin ortak amaçlarını gerçekleştirecek planlı (tasarımlı) bir eğitim örgütlenmeye başlar. Böylece, toplumda oluşan örgütlü eğitim, başka bir deyişle üyelerin eğitsel ilişkilerini düzenleyen ve karşılayan toplumsal birimler, toplumun eğitim sistemini oluştururlar (Başaran, 1996, s.11).

Birey, çevresiyle etkileşim kurarak edindiği yaşantılar sonucu yeni davranışlar kazanır. Bireyin çevresinde etkileşim kurabileceği çok çeşitli uyarıcı bulunmaktadır. Bu uyarıcılardan hangisi ile etkileşim kuracağına ise birey kendisi karar verir. Bu nedenle öğrenme bireysel bir etkinliktir. Öğrenme bireysel olmakla birlikte, bireyin etkileşim kurduğu çevrede bulunan uyarıcılar bir başka kişi ya da grup tarafından bilinçli olarak düzenlenerek öğrenme yönlendirilebilir. Öğrenmeyi sağlamak için yapılan bu tür

etkinlikler öğretme olarak adlandırılmaktadır. Günlük yaşantımızda pek çok davranışımızı ailemizin, arkadaşlarımızın ya da kitle iletişim araçlarının bilinçli olarak bize sunduğu uyarıcılarla etkileşime girerek kazanmışızdır. İnsanlar, kendi yaşantıları yoluyla elde ettikleri bilgi ve becerileri çevrelerindeki diğer insanlara öğretmeye çalıştıkları için, öğretme etkinliklerinin insanlık tarihi kadar eski olduğu söylenebilir (Erden ve Akman, 2000, s.167).

Günlük hayatta en sık kullanılan kavramlardan biri olan eğitim ile ilgili farklı kaynaklarda farklı tanımlamalar bulunmaktadır. Günümüze kadar pek çok tanımı yapılan eğitim kavramı, farklı bakış açılarına göre ve çağdan çağa değişmektedir. Bu tanımların bazılarına aşağıda değinilmektedir.

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1972, s.12). Yaşantı ise; yaşanılanlardan, görülenlerden, duyulanlardan, edinilenlerden sonra kişide kalan şey, hayat tecrübesidir (TDK, 1988, s.1604).

Sönmez'e göre eğitim (2005, s.147), istendik davranışı öğrenciye kazandırmak için gerekli araç-gereçlerin tümü ve bunların eğitim ortamında kullanımı olarak ele alınabilir. Eğitim hem bir süreç, hem de bir ürün olarak ele alınabilir. Süreç olarak öğrenme, kaynaktan gelen düşünce, bilgi, beceri, duygu ve tutumların mesajla dönüşüp uygun kanallarla alıcıya ulaştırılması ve onların alıcı tarafından paylaşılması olarak ele alınabilir. Buna iletişim denir. İşte iletişim sonucu alıcıda nispeten kalıcı izli davranış değişmesi olmuşsa, öğrenme gerçekleşmiş denebilir.

Akyüz (2001,s.2); kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının, istenilen doğrultuda geliştirilmesi ya da ona birtakım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümünü eğitim olarak değerlendirmektedir.

Sosyologlar, psikolojik yönden yaklaşanlar ve ekonomik yönden yaklaşanlar da eğitimi farklı açılardan ele almaktadırlar (Yılar, 2006, s.24). Sosyologlar eğitimi, kişinin

içinde yaşadığı topluma uyum sağlaması, toplumun kültürünü kazanması ve toplumsal değerleri tam olarak benimsemesi süreci olarak tanımlamaktadırlar.

Psikolojik yönden yaklaşanlar veya bu yöne ağırlık verenler ise eğitimi, bireyin içinde var olan yeteneklerini, ilgilerini, arzularını tam olarak geliştirebilecek imkânları hazırlamak olarak tanımlar.

Ekonomik yaklaşım çerçevesinde ise eğitim, bir yatırım veya üretim aracıdır. Bireyi bir hammadde olarak ele alan ve onu geliştirerek kalifiye bir iş gücü haline getirmeyi amaçlayan bir süreçtir. Eğitim toplumun bir kurumudur. Eğitim kurumu, toplumun bireyleri arasında oluşan eğitsel ilişkileri anlatır. Bir toplumda her bireyin, hayatını sürdürmek; toplumsal üyelik görevlerini yerine getirmek; toplumda kendine bir konum sağlamak için gereken davranışları öğrenmesi gerekir. Bireyin bu davranışları kendi kendine ya da aile içinde öğrenmesi uygar toplumlarda çoğunlukla olanaksızdır. Birey bu davranışları öğrenmek için, toplumda bunları bilen başka üyelere başvurur. Böylece toplumda üyeler arasında eğitsel ilişkiler dokusu oluşur; eğitim kurumsallaşmaya başlar (Başaran, 1996, s.11).

Eğitimin temelinde öğrenme etkinliği vardır. Eğitimin gerçekleşmesi öğrenmenin gerçekleşmesine bağlıdır. Bireyde davranış değişikliğinin meydana gelebilmesi için önce öğrenmenin gerçekleşmesi gerekir. Öğrenmeden söz edebilmek için;

- Davranışlarda bir değişikliğin olması,
- Bu değişikliğin yaşantılar sonucu meydana gelmesi
- Bu değişikliğin uzun süreli olması gerekir (Kızılloluk,2002,s.10).

Eğitimin öğretimden farklı bir amacı vardır. Eğitim gelecekte pozitif anlamda her türlü ortama süratle uyum sağlayabilecek zihni esneklikte bireyler yetiştirmeyi amaç edinir. Fiziksel olarak belli şartlarda ve belli ortamlarda olmasına rağmen evrensel düşüncüyü, evrensel oluşumları yakalayabilen bireylerin katılımı, eğitimin hedefini gerçekleştirdiğinin bir göstergesidir (İçn., Kayaalp, 2002, s.40).

Eğitim yoluyla insanlar ya yeni davranışlar kazanırlar ya önceden kazandığı fakat yanlış olan davranışlar değiştirilir ya da önceden kazandığı fakat yetersiz olan davranışlara ilaveler yapılarak zenginleştirilir (Kızılloluk,2002,s.7).

Eğitimde amaç öğrencileri sınıflamak veya elemek değil, onlara olabileceklerinin en iyisi olabilme fırsatını vermektir. Bu, bir ihtiyaç olmanın ötesinde bir zorunluluktur. Her alanda iyi yetişmiş insana duyulan gereksinim, eğitim programlarını ciddi oranda etkilemeye başlamıştır. Ayrıca insan hakları konusundaki gelişmeler herkese yetenek ve ilgileri doğrultusunda eğitim vermeyi zorunlu hale getirmektedir. Birçok ülkedeki yasal düzenlemeler, eğitimin bireysel gereksinimlere karşılık verecek biçimde ‘evde eğitim’i de içine alacak şekilde çeşitlenmesine izin vermektedir (Kayaalp, 2002, s.41).

2.2.2. Eğitim Türleri

Yaşantı, kendi başına sürekli bir öğrenme sürecidir. Ancak, her bireyin, teknolojik ve toplumsal değişmeye ayak uydurabilmesi, kendi çevresine ilişkin (evlenme, ana-baba olma, iş durumu, yaşlılık vb.) koşullara bağlı olarak meydana gelen değişiklikler karşısında hazırlıklı olabilmesi ve bireysel gelişme açısından tüm gizilgücünü harekete geçirebilmesi, amaçlı ve ardışık bir öğrenim görmesini gerektirir. Hayat boyunca devam eden eğitim, hem kasıtlı hem de rasgele öğrenme yaşantılarını içerir (Bülbül, 1991, s.37).

Eğitim türleri, formal ve informal olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

2.2.2.1. İnfomal Eğitim

İnfomal Eğitim (formal olmayan eğitim); hayat içinde, amaçlı ve planlı olmayan, gelişigüzel yapılan eğitimdir. Pek çok şey farkına varmadan öğrenilir. Aile içinde, arkadaş sohbetlerinde, iş yerinde, caddede, sokakta, yani hayatın her alanında insanlar belli davranışlar kazanırlar. İşte bu yolla davranış kazanmaya informal eğitim adı verilmektedir. İnfomal eğitim planlı ve kontrollü olmadığı için, insanlar bu yolla zararlı davranışlar da edinebilirler (Yılar, 2006, s.27).

Çağımızda eğitim hayat boyu sürmektedir. Bilgi patlaması da okulda verilen bilgilerin, okul dışında sürekli kazanılacak bilgilerle desteklenmesini zorunlu kılmaktadır (Türkoğlu, 1996, s. 8).

2.2.2.2. Formal Eğitim

Formal eğitim amaçlı ve planlıdır. Önceden hazırlanan eğitim programlarına göre belirli ilkelere uygun olarak gerçekleştirilir. Eğitim süreci, atanan veya seçilen bir öğretmen tarafından tamamlanır (Türkoğlu, 1996, s. 5).

Formal eğitim örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere ikiye ayrılır. Örgün eğitim, okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde milli eğitim amaçlarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla düzenli olarak yapılan eğitimidir. Örgün eğitim, okulöncesi eğitimden lisansüstü düzeyine değin bütün süreci kapsar. Örgün eğitim kurumları, kreşler, anaokulları, ortaokullar, genel ve mesleki-teknik liseler, fakülte, enstitü ve yüksekokullardır. Yaygın eğitim örgün eğitime devam olanağı bulamamış ya da herhangi bir öğretim kademesini yarıda bırakmış ya da bitiren bireylere örgün eğitim yanında verilen tüm eğitim çalışmalarınıdır. Hizmetiçi eğitim etkinlikleri, köy biçki-dikiş kursları, çiftçilere verilen sulama, gübreleme teknikleri yaygın eğitimidir (Türkoğlu, 1996, s.5-7).

Formal eğitimde bilgi ve beceriler uzman kişilerce öğrencilere kazandırılır. Alanın bilgi birikimine sahip etkili öğretim yöntem ve tekniklerini bilen ve kendisine bu işi meslek edinmiş öğretmenler tarafından öğretilir. Formel eğitim sürecinde, bireyde davranış değişikliği meydana getirebilmek için seçilmiş olan bilgiler, beceriler, alışkanlıklar; bilinçli ve kasıtlı olarak düzenlenmiş öğrenme ortamlarında kazandırılır. Öğretim sürecinin belirli aşamalarında ve sonunda ölçme ve değerlendirme işlemi yapılır. Okuldaki eğitim formal'dir. Bunun yanında bir de okul dışı formal eğitim vardır. Bunun özelliği (Kızılloluk,2002,s.13-14);

- Kısa süreli olması,
- Öğrencilerin yaşlara göre gruplandırılmaması,
- İhtiyaç duyuldukça yapılması,
- Belli konularla sınırlandırılmamasıdır.

Okul dışı formal eğitim, okul eğitimini tamamlamak ve insanları hayat boyu eğitmek gibi işlevleri yerine getirir.

2.2.3. Hayat Boyu Eğitim ve Faydaları

Her insan diğerinden farklıdır ve hayata farklı bakabilir. Ayrıca herkes için gerçeğe ulaşmada, bilgi edinmede genel geçer bir yol, yöntem ve teknik de yoktur. Her insan farklı yollar, yöntemler, stratejiler, teknikler ve taktikler kullanarak farklı bilgiler elde edilebilir. Bu gerçeği ve doğruyu yok saymak anlamına gelmez; tersine gerçek ve doğru vardır ve onlara, her kişi geçirdiği yaşantılara bakıp ulaşabilir. Her seferinde onları yeniden oluşturabilir. Bu, hayat boyu sürer. O nedenle eğitim hayat boyudur. Yalnız okullarda biten bir iş değildir (Sönmez, 2005, s.330).

Bugünün eğitim sistemleri, aşırı derecedeki karmaşık ve çeşitli görevleriyle, her geçen gün biraz daha fazla eşitlik talepleri, mükemmeliyet istekleri ve çağdaş insanın zihinsel, duygusal ve fiziki kapasitelerinin geliştirilmesinde insan kaynaklarının daha iyi biçimde kullanılmasına ihtiyaç göstermektedir. Bu hedeflere ulaşmak oldukça güç bir iş olup, geleneksel eğitim politika ve uygulamalarının boyutlarında değişiklik gerektirmektedir (Alkan vd., 1996, s.327).

Başaran (1996, s.120), çağımızda eğitim yapılan alanların, eğitim bilimleri ve eğitimin amaçlarının çoğaldığını, önceden insanların, çok kısıtlı ve belli alanlarda eğitilmeyi gereksinirken, bilimsel (kuramsal, teknik ve sanat) bilgilerin hızla artması, insanları hayata için daha çok bilgi edinmeye zorladığını belirtmektedir. Hayat boyu eğitim; rasgele öğrenmenin dışında, öğrenim fırsatlarının bireyin gereksinimlerini hayat boyunca karşılayacak biçimde düzenlemiş eğitimidir (Bülbül, 1991, s.36).

Hayat boyu eğitim, hayat boyu öğrenme, hayat boyunca tümleşik öğrenme, sürekli öğrenim, sürekli eğitim terimleri ile eşanlamlı düşünülebilir. Bu terimlerin kaynağı, eğitimin çocukluktan başlayan sürekli eğitim fırsatlarının başlangıç evresiyle

sınırlandırılmış ilk ve son deneyim olmadığı, aksine ömür boyunca süren bir deneyim olması gerektiğidir (Celep, 2003, s. 34).

Birey belli amaçları, belli işleri gerçekleştirsin diye yetiştirilemez (Kayaalp, 2002, s.71). Çünkü insan hayatı boyunca birçok işle karşı karşıya gelecektir. Kendisine yetecek kadar bilgiye sahip olması gerekir.

Hayat boyu eğitim, erken dönemdeki programlı örgün eğitimin bir alternatifi olmaktan çok örgün eğitimle eksik kalanların veya yetersiz verilenlerin daha sonra bireylerin kendi istekleri ile yeniden kazanılması olarak düşünülebilir (Oktay, 2001, s. 24).

Hayat boyu öğrenim, kişisel ve sosyal amaçlı öğrenimin yanı sıra çalışma amaçlı öğrenimi de kapsamakta ve resmi eğitim sistemlerine ilişkin pek çok alanda yer almaktadır. Hayat boyu öğrenim, insana ve bilgiye daha çok yatırım yapma, dijital okuma yazma da dahil olmak üzere temel bilgi ve becerilerin kazanılmasını teşvik etme, esnek ve yenilikçi öğrenme fırsatlarını genişletme anlamına gelmektedir (<http://www.mess.org.tr>).

Belirli bir yaşın üzerindeki insanların genç ve orta yaşlı olarak algılanmaları onlardan beklentilerimizi de önemli ölçüde değiştirmektedir. Bu insanların beklentiler ölçüsünde üretici ve yaratıcı olmaları ise ancak onlara hayatlarının çeşitli dönemlerinde kendilerini yetiştirebilme ve geliştirebilme olanaklarının sağlanması ile mümkün olabilir. Ancak her şeyden önce insanların mevcut olanaklardan haberdar edilebilmeleri ve bu olanakları kullanabilecek yeterlilikleri daha önce kazanmış olmaları gerekmektedir (Oktay, 2001, s. 24).

Başaran'a göre (1994) eğitilenin sorun çözme gücünü geliştirerek, şimdiki ve gelecekteki hayatına hazırlayacak eğitimin gerçekleştirilmesi gereken amaçlar şunlar olmalıdır (İçn.:Akçay, 2006, s.38):

- Eğitim, eğitilen kişinin duygu, düşünce, gereksinim ve sorunlarını türlü araçlarla anlatabilmesi için ona iletişim yeterliği kazandırmalıdır.

- Eğitim, eğitilenin, demokratik yaşayışın gerektirdiği biçimde toplumsallaşabilmesi, diğer insanlarla olumlu ilişkiler kurabilmesi, ortak amaçlar için birlikte çalışılabilmesi için ona, işbirliği yeterliği kazandırmalıdır.

- Eğitim, eğitilenin sorunlarını çözebilmesi için gereken bilgiyi toplayabilmesi, becerileri kazanabilmesi, sorunlarına olumlu ve yapıcı bir tutumla savaşıma açabilmesi için ona öğrenme ve araştırma yeterliği kazandırmalıdır.

- Eğitim, eğitilenin kendi bedenine bakabilmesi, onu koruyabilmesi, çevre sağlığı için gerekenleri yapabilmesi, başkalarının sağlığını tehlikeye atmaması için ona sağlıklı hayata yeterliliği kazandırmalıdır.

- Eğitim, eğitilenin kendine ve topluma hizmet edebilmesinde temel öge olan bir mesleği seçebilmesi, mesleği başarıyla yürütebilmesi, kazandığını tutumlu olarak kullanabilmesi, yurt zenginliğini kendi mesleği içinde değerlendirebilmesi için ona üretim ve tutumluluk yeterliği kazandırmalıdır.

Geçmiş çağlara kıyasla her alanda en hızlı değişimlerin yaşandığı 20.yüzyılın özellikle son çeyreğinde insan gelişmesinin hayat boyu devam ettiğine ilişkin bilimsel bulgular, eğitim-öğretimin belirli bir yaş dilimi ile sınırlanmasına son verirken, eğitimi hayat boyu süren bir süreç haline getirdi. Bunun yanında 21. yüzyılda insanın hayatı boyunca tek bir mesleği sürdürmesi de artık pek mümkün görünmemektedir. Ayrıca teknolojinin sağladığı imkânlarla gerçekleşen uzaktan eğitim süreçleri insanlara hayatlarının herhangi bir döneminde ilgi duydukları bir alana yönelmelerine veya o zamana kadar fark etmedikleri yeteneklerini keşfetmelerine fırsatlar vermektedir (Oktay, 2001, s. 23).

Her yeni kuşağın kendi toplumunda yaşamaya hazırlanması, toplumun mevcut bilgi ve deneyimlerinden yararlanması, bilim ve tekniğin verilerini izleyerek toplumun gelişmesine yardımcı olması istenir. Bütün bu toplumsal işlevlerin yerine getirilmesi ise en geniş anlamda eğitim kurumunun varlık nedenini oluşturur. Öğretim ve öğrenme süreci beşikten mezara kadar sürer. Bir toplumsal kurum olarak eğitim, okul sistemiyle ilgili düzenlemeleri de kapsar. Ayrıca okul dışı etkinlikleri de içerir. Halk eğitimi, yetişkin eğitimi, çıraklık eğitimi, işbaşı eğitimi, kitle iletişim araçları ve boş zaman etkinlikleri gibi konular eğitim kurumunun bazı örnekleridir (Kocacık, 2003, s.123).

Öğrenme hayat boyunca ve devamlı bir faaliyet olmalıdır. Yeni gelişmelere uygun biçimde eğitim sağlamadaki ihmaller işsizlik ve toplumsal huzursuzluk yaratmaktadır (Alkan vd., 1996, s. 329).

Hayat boyu öğrenen olabilme, gereksinim duyulan bilginin bulunması, değerlendirilmesi, düzenlenmesi ve kullanılması becerilerinin kazanılmasını zorunlu kılmaktadır (Breivik, 1999, s.271).

2.3. Yaygın Eğitim Kurumu Olarak Halk Eğitimi Merkezleri

Çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak isteyen tüm uluslar eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

Yaygın eğitim, halk eğitim, yetişkin eğitim; hayat boyu eğitim, kitle eğitimi, toplum eğitimi, hizmet içi eğitim, sürekli eğitim, okul dışı eğitim, erişkin eğitimi, toplum kalkınması gibi kavramlar bazen aynı bazen de farklı anlamlarda kullanılmış ve tanımları yapılmıştır (Yıldırım, 1996, s.5).

Bu bölümde milli eğitim sisteminde yaygın eğitimin yeri, yaygın eğitimin özellikleri, yaygın eğitimde hedef kitle, yaygın eğitim hizmeti veren kurum ve kuruluşlar, halk eğitimi merkezleri ve Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi konularında kuramsal ve kavramsal çerçeve belirtmeye çalışılmıştır.

2.3.1. Yaygın Eğitim ve Önemi

Eğitim alanında vizyon, bireyin yaratıcılık ve hayal gücünü geliştiren; bireysel farklılıkların gözetilmesi ve değerlendirilmesi ile her bireyin özellikleri doğrultusunda en üst düzeyde kendini geliştirebildiği; zaman ve mekan kısıtlarından arınmış, kendi özgün öğrenme teknolojilerini yaratmış ve değişim esnekliğiyle kendini yenileme gücüne sahip; öğrenme ve insan odaklı bir eğitim sistemine sahip olmaktır (Akçay, 2006, s.216).

Başka bir tanıma göre yaygın eğitim; örgün eğitim sistemi dışında kalan her yaştaki bireylere gereksinim duydukları eğitimi sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitsel kurumlar aracılığıyla gereksinimlerine uygun biçimde pratik yöntemlerle ve çeşitli programlarla sağlamak üzere örgün eğitime paralel ve onu tamamlayıcı nitelikteki eğitimidir (Alkan vd., 1996, s. 9).

‘Örgün eğitimin yanında ve dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümü’ olarak tanımlanan yaygın eğitim 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 18. maddesinde, söz konusu kanuna dayanılarak hazırlanan ve 07.08.1970 gün ve 16720 sayılı resmi gazetede yayınlanıp yürürlüğe giren ‘Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği’nin 7. maddesinde; ‘Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden çıkmış bireylere; gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazandırmak için örgün eğitimin yanında veya dışında onların ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerini sağlayıcı nitelikte, çeşitli süre ve düzeylerde hayat boyu yapılan eğitim, üretim, rehberlik ve uygulama etkinliklerinin tümüdür’ şeklinde tanımlanmıştır (Yıldırım, 1996, s. 5).

Yaygın eğitim çalışmaları okuma-yazma kursları, bir meslek kazandıran programlar, hizmetiçi eğitim programlarından oluşmaktadır.

2.3.1.1. Türk Milli Eğitim Sisteminde Yaygın Eğitimin Yeri

Bilgi toplumunda eğitimde amaç evrensel değerleri bireylere aşılabilir. Bilgi toplumu içinde ve bilgi toplumu için yapılan eğitimin sosyal bir amacı vardır ve eğitim sistemi değerlerden uzak bir sistem olamaz. Bilgi toplumunda eğitim sistemi; okullarla sınırlı kalmayan, ‘bitmiş eğitim’den söz edilmeyen, ileri düzeyde eğitim görmüş kişilerin bile eğitimlerine devam edebildikleri bir eğitim sistemidir (Drucker, 1996, s.247-248).

Devletimiz genel yaygın eğitim faaliyetlerini bireyler için bir hak olmaktan ziyade, sosyal ve ekonomik değişmeyi etkileyen, aynı zamanda hızlandırıcı etkide bulunan bir kalkınma ve bilinçlenme aracı olarak görmektedir. Bu amaçla ülkemizdeki yaygın eğitim

faaliyetlerinin büyük bir kısmı Milli Eğitim Bakanlığının ana hizmet birimlerinden biri olan “Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü” (bkz. Ek-3) tarafından yürütülmektedir.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü’nün görevleri 14/09/2011 gün ve 28054 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri hakkındaki kanunla belirlenmiştir. Buna göre genel müdürlüğün görevleri;

a) Zorunlu eğitim dışında, eğitim ve öğretimi hayat boyu devam edecek şekilde yaygınlaştırmak amacıyla politikalar oluşturmak, bunları uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

b) Yaygın eğitim ve öğretim ile açık öğretim hizmetlerini yürütmek.

c) Örgün eğitim sistemine girmemiş, herhangi bir eğitim kademesinden ayrılmış veya bitirmiş vatandaşlara yaygın eğitim yoluyla genel veya meslekî ve teknik öğretim alanlarında eğitim ve öğretim vermek.

ç) Yaygın eğitim ve öğretim okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

d) Yaygın özel öğretim kurumlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek.

e) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre aday çırak, çırak, kalfa ve ustaların genel ve meslekî eğitimlerini sağlamak.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler, her alanda sürekli değişim yaratmakta ve yeni talepler ortaya çıkarmaktadır. Bu hızlı gelişim ve değişime uyum sağlama, sadece okul dönemlerinde öğrenilen bilgilerle mümkün olmadığından, hayat boyu devam eden öğrenme isteklerini karşılayacak yaygın eğitime zorunlu ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç, birçok nedene dayanmakla birlikte, esasî teşkil eden nedenleri dört ana bölüm altında incelemek uygun olacaktır(Yıldırım, 1996, s.11– 14).

A) Ekonomik Nedenler

Ekonomik büyüme; bilimsel, teknik ve yönetimle ilgili becerilerin, her düzeyde sanayi ve tarım alanındaki üretime sürekli olarak uygulanması ile sağlanır. Bu ise ancak etkin, verimli ve kapsamlı bir yaygın eğitimle elde edilir. Bu itibarla;

- Ulusal üretimi arttırmak,
- İşsizliği azaltmak,
- Kentlerin düzenli gelişmesine katkı sağlamak, çarpık yapılaşmayı önlemek,
- Kişileri iş ve sanat sahibi yapmak,
- Küçük ölçekli sanayi kuruluşlarını, hayvancılığı ve modern tarımcılığı geliştirmek,
- İnsan gücünü değerlendirmek,
- Tarım ve endüstri kesimindeki yeni teknoloji ve tekniklerin tanıtımı ve kullanımına, yeni hizmet alanlarının geliştirilmesine yardımcı olmak,
- İşsiz ya da istemediği bir işte çalışanların gelir getirici ve hayat düzeylerini yükseltici beceriler kazanmalarına yardımcı olmak,
- Yöresel özelliklere ve ihtiyaçlara göre eğitim, üretim, istihdam, pazarlama, rehberlik ve teşkilatlanmaya yönelik çalışmalar yapmak,
- Endüstrileşmenin ihtiyacı olan iş gücüne yardımcı olmak için, mesleki teknik içerikli eğitim çalışmaları yapmak, yaygın eğitimi zorunlu kılan ekonomik nedenlerden bazılarıdır.

B) Sosyal Nedenler

Sosyal değişimin yarattığı, kargaşa, yalnızlık, uyumsuzluk kuşaklar arasında kopukluk, uyuşturucu kullanma, bolluk içinde darlık vb. sorunların çözümünde nitelikli bir sosyal planlamanın yanı sıra, kapsamlı bir eğitime ihtiyaç vardır. Dolayısıyla;

- Toplu hayata, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve teşkilatlanmaya yönelik bilinç ve alışkanlıklar kazandırmak;

- Kırsal kesimden kente göçlerin yeni ortama uyum sağlamalarına, gecekonduda yaşayan vatandaşların ekonomik, toplumsal ve kültürel sorunlarının çözümüne dönük eğitim çalışmaları yapmak;

- Halk sağlığının korunması, aile planlaması, sivil savunma, trafik, tüketici eğitimi, çevre, anne eğitimi, ilkyardım, beslenme ve ev ekonomisi, din kültürü ve ahlak, turizm konularında eğitim çalışmaları yapmak,- Uyuşturucu vb. kötü alışkanlıklardan koruyucu bilgilendirme çalışmaları yapmak,

- Kişilere iyi bir üretici, tutumlu bir tüketici olmak niteliğini kazandırmak,

- Çağımızın bilimsel ve teknolojik gelişmelerine uyum sağlayıcı eğitim faaliyetleri yapmak, başlıca sosyal nedenleri oluşturmaktadır.

C) Kültürel Nedenler

Okuma-yazma öğrenme, eksik eğitimleri tamamlamanın yanı sıra gelir düzeyi, boş zaman, yetenek sergileme vb. unsurlar; kültürel faaliyetler ile dinlenme faaliyetlerinde beliren ve toplumun daha geniş kesimlerinde ifadesini bulan çeşitlilik ihtiyacını karşılama zorunluluğu da beraberinde getirmektedir. Bu amaçla;

- Okuma yazma öğretmek,

- Kişinin okul eğitimi ile almış olduğu temel bilgilerini tamamlamak,

- Mahalli kültür değerlerini geliştirmek, milli kültürü tanıtıcı, koruyucu, geliştirici ve benimsetici eğitim yapmak,

- Tarihi ve turistik eserleri, doğal güzellikleri koruyucu, aile ve yurt ekonomisine katkıda bulunacak nitelikte turizm sektörünü desteklemek,

- Kişilerin kültürel ve sanatsal yeteneklerini geliştirmek, sergileme imkanı vermek, başlıca kültürel nedenleri oluşturmaktadır.

D) Siyasal Nedenler

Demokratik her ülkede, kişiler, toplumda vatandaşlık rolü üstlenmiş bireylerdir. Kuşkusuz oy pusulası ile ‘siyasi hayata katılma’ gerçek bir demokrasi uygulaması olmakla birlikte, vatandaş rolünü üstlenen kişilerin, kendi kaderleriyle ilgilenmeleri sadece bununla

sınırlı kalmamaktadır. Dolayısıyla demokrasinin dolaysız işlemesi ve katılımın geniş tutulması yönünde kişileri hak ve sorumluluklarına sahip çıkmaya götürecektir bir bilincin oluşması için yaygın eğitime ihtiyaç vardır. Bu nedenle;

- Milli bütünleşmeye ve vatandaşlık görevini bilinçli yapmaya yönelik, Atatürk İlkeleri doğrultusunda, özgürlükçü demokrasiyi güçlendirici, herkesin düşünce, kişilik ve yeteneklerini geliştirici eğitim yapmak,
- Hukuk düzenini, devlet kavramını, Atatürk ilke ve inkılablarını, demokratik yönetimin ana ilkelerini anlatmak,
- Bilimsel düşünce, karşılıklı anlayış, sevgi, hoşgörülülük duygularını geliştirmek,
- Kalkınmayı, milli bütünlüğü engelleyen davranış ve düşünceleri değiştirecek eğitim yapmak,
- Vatandaşlık hak ve görevlerini öğretici, demokratik katılımın işlerliğini sağlayıcı eğitim yapmak, siyasal nedenlerden bazılarıdır.

2.3.1.2. Yaygın Eğitimin Özellikleri ve Hedef Kitle

Ülkemizde yaygın eğitim uygulamalarının hareket noktasını toplumun ihtiyaçları ve istekleri teşkil etmektedir. Bu nedenle yaygın eğitim, kişilerin gönüllü katılımlarını sağlayacak programlar halinde ve sürekli götürülmektedir. Bu programlar, her seviyede kişilerin fikri alınarak, çok defa onlarla birlikte hazırlanmaktadır. Yaygın eğitim (Yıldırım, 1996, s.6-7);

- Hiyerarşik değildir, ihtiyaca göre düzenlenir.
- Zamanla ve yaşla sınırlı değildir.
- Eğitim süresi zaman birimi yerine, eğitim standardına erişmek isteyen kişinin yeteneğine bağlıdır.
- Yer ile sınırlı değildir, her yerde yapılır.
- Programları süre ve içerik olarak değişkendir.
- Eğitim görevlileri genellikle mesleki niteliktedir.
- Metotları değişkendir.
- Uygulamada klasik öğrenci öğretmen ilişkisi yoktur.

- Yaygın eğitimde devletin tekeli yoktur.
- Genel eğitimin bir aracıdır.
- Sürekli eğitimin yollarından biridir.
- Toplumun tüm üyelerini içine alır.
- Düzenli örgün eğitim sistemi dışındaki tüm eğitsel faaliyetleri de düzenler.
- Maliyet her kurs için farklıdır.
- Programlarda merkeziyetçilik yoktur.
- Esas ilke öğrenmektir.
- Gönüllülük esasına dayanır.

Toplumsallaşma hayat boyu sürmektedir. Bireylerin çocukluk dönemlerinde öğrendikleri kurallar, bilgiler, alışkanlıklar, tutumlar, kanılar onun tam olarak bir toplumsal varlık haline gelmesine yetmez. Birey hayatının her döneminde toplumsallaşma süreci içerisinde (Kocacık, 2003, s.114).

Kayaalp'e göre (2002, s.61), bireyin kendini keşfedebilmesi için, hayatı özümleyerek hayatı, yeni şeyler denemesi, kendi duygularını öne çıkartmaya çalışması, düşüncelerinin çevresindeki insanların düşüncelerinden farklı oluşundan çekinmemesi, üzerinde durduğu konuya yoğunlaşabilmesi, gerçekçi olmaya çalışması, herkesi olduğu gibi kabul etmesi, seviyeli bir mizah anlayışına sahip olması ve yaşadıklarından yeni şeyler öğrenebilmesi gerekmektedir.

Eğitim, davranış değiştirme sürecidir. Eğitim açısından kişilik önemlidir. Eğitim, eğitilenin kişiliğine göre yapılır. Eğitilenlerin özelliklerine göre (çocuk, ergen, yetişkin) farklı eğitim uygulanmaktadır (Türkoğlu, 1996, s. 126-127).

Yaygın eğitim faaliyetleri, kişilerin gönüllü katılımıyla ve bazı programlarında gerektiğinde okul öncesi eğitimi çocukları da kapsamına alacak şekilde, toplumun her kesimine yönelik olarak düzenlenir. Bu çerçevede yaygın eğitimde hedef kitleyi özetlemek gerekirse (Yıldırım, 1996, s.7-8):

- Okuma-yazma bilmeyenlerle, temel eğitim eksikliği olanlar; herhangi bir nedenle örgün eğitime devam etmeyenler,
- Örgün eğitimin herhangi bir kademesinden ayrılmış olanlar,
- Herhangi bir örgün eğitim kurumunu bitirmiş olanlar,
- Örgün eğitime devam ederken arta kalan boş zamanları değerlendirmek isteyenler,
- Örgün eğitim yoluyla edindikleri bilgi ve becerilerini tamamlamak, yenilemek, geliştirmek isteyenler,
- Herhangi bir iş'e başlayacak olanlar,
- Herhangi bir iş'te çalışanlar,
- Yaşlı ve emekliler,
- Yasal kısıtlılık altında bulunanlar,
- Dış ülkelere çalışmaya ve öğrenime gidecekler,
- Köyden kente göçenler,
- Özel eğitim gerektiren kişiler,
- Açık ve gizli işsizler,
- Özel ve kamu kurum kuruluşlarında çalışanlar,
- Mesleklerinde ilerlemek isteyenler,
- Özelleştirme uygulamaları nedeniyle işini kaybetme riski taşıyanlar,
- Bağımsızlığına yeni kavuşmuş Türk Cumhuriyetleri ile Türk Topuluklarında yaşayan soydaşlarımız.

Yaygın eğitim, daha çok geri kalmış ve gelişmekte olan ülkeler için önem taşımaktadır. Diğer bir anlatımla, bu ülkelerde, okuma-yazma ve temel bilgilerin bütün topluma kazandırılması ile ülkede tam anlamıyla istihdam sağlanamadığından, bunları sağlamaya yönelik eğitsel etkinlikler düzenlenmektedir (Celep, 2003, s. 9).

Yaygın eğitim, toplumun ihtiyaçlarını; fertlerin ilgi, istek ve hizmet anlayışlarına göre farklı yönlerden dinamik hale getirmek amacıyla onların belirli programlar halinde sunulan bir eğitim faaliyetidir. Günümüzde yaygın eğitim, her ülkenin kendine özgü benimsediği eğitim felsefesine, eğitim anlayışına ve eğitimden beklediği sonuçlara göre planlanmakta ve uygulanmaktadır (Yıldırım, 1996, s.6).

2.3.1.3. Yaygın Eğitim Hizmeti Veren Kurum ve Kuruluşlar

Örgün eğitim, bütün ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de Milli Eğitim Bakanlığı'nın işidir. Yaygın Eğitim ise Milli Eğitim Bakanlığı'nın yanı sıra eğitime katılmaları mümkün olan diğer resmi ve özel kuruluşlar ile gönüllü kuruluşlarca yapılabilmektedir. Ancak gerek yaygın eğitim kurumları mevzuatı çerçevesinde olsun gerekse özel öğretim kurumları mevzuatı kapsamında olsun diğer resmi ve özel kurum-kuruluşlar ile gönüllü kuruluşlar düzenleyecekleri yaygın eğitim faaliyetlerini, Milli Eğitim Bakanlığı'nın (1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu Madde 18) denetim ve gözetiminde yürütebilirler (Yıldırım, 1996, s.57).

Türk Milli Eğitiminin amaç ve ilkeleri, örgün ve yaygın eğitim hakkında geniş açıklamalar 1973 yılında kabul edilen 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunuyla getirilmiştir. Yaygın eğitim, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara örgün eğitimin yanında veya dışında,

- Okuma-yazma öğretmek, eksik eğitimini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,
- Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkânları hazırlamak,
- Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
- Toplu hayata, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
- İktisadi gücün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı hayata şekil ve usullerini benimsetmek,
- Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
- Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkânlar hazırlamak,

- Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.

Günümüzde bilgi, anlamlı tek kaynak olarak görülmektedir (Drucker, 1993, s.66). Yetişkin eğitiminin temel amacı ülkenin problemlerinin çözümü için yetişkinleri eğitmektir (Park, 2002, s.293).

Yeteri kadar eğitim görmemiş yetişkinlerin gereksinimleri, onların eğitim kurumlarına gelmelerini beklemekle karşılanamaz. Daha fazlasını yapmak gerekmektedir. Eğitim etkinliklerini yetişkinlerin ayaklarına, köylere, gecekonduca, fabrikalara, bürolara, dükkanlara ve diğer iş yerlerine götürmek gerekmektedir (Lowe, 1985, s.85).

Ülkemizde yaygın eğitim hizmetleri veren kurum ve kuruluşlardan Milli Eğitim Bakanlığı yaygın eğitim kurumları şunlardır (Yıldırım, 1996, s.57):

- Halk Eğitimi Merkezleri
- Çıraklık Eğitim Merkezleri
- Pratik Kız Sanat Okulları
- Olgunlaşma Enstitüleri
- Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezleri
- Türk-Alman Mesleki Eğitim Merkezleri
- Özel Kurslar
- Özel Dershaneler
- Eğitim ve Uygulama Okulları(özel eğitim)
- Meslek Okulları (özel eğitim)
- Mesleki Eğitim Merkezleri(özel eğitim)
- Bilim ve Sanat Merkezleri
- Açık İlköğretim Okulu
- Açıköğretim Lisesi
- Meslek Kursları (3308 s.k. göre açılan)

2.3.2. Halk Eğitimi ve Halk Eğitimi Merkezleri

Eğitim, toplumun yaratıcı gücü ve verimini artıran, bireye yeteneklerini geliştirme olanağı veren, sosyal adalet fırsat ve olanak eşitliği ilkelerini gerçekleştiren en etkili araçtır. Çağımızda eğitim yalnızca bilgi aktarmak değil aynı zamanda hayat biçimi oluşturmak için yapılan tüm faaliyetleri kapsamaktadır. Bireylere yeteneklerini geliştirmek için ortam eğitimle sağlanır. Bu ortamda bireyler birbirlerinin haklarına saygı göstermeyi öğrenirler, uzlaşmayı benimser ve demokratik olarak yaşamayı öğrenirler. Eğitim sürecinde bireylerde değişkenliğin istenilen yönde olması beklenir. Yaratıcı ve üretici davranışlar kazandırmak amaçlanır (Türkoğlu, 1997, s. 2-3).

Halk eğitimi kavramı günümüzde kitle eğitimi, yaygın eğitim, yetişkin eğitimi, sosyal eğitim, toplum eğitimi gibi farklı isimlerle ele alınmaktadır.

Halk eğitimi ya da yaygın eğitim, toplumu ve bireyleri insani ve milli değerlerle donatarak, ekonomik ve sosyal yönlerden dinamik duruma getirmek amacıyla onlara belli programlar halinde sunulan bir eğitim faaliyetidir (Kurt, 2000, s.2).

Başaran'a göre halk eğitim (1996, s.133); örgün eğitime girememiş, örgün eğitimden ayrılmış, örgün eğitimi bitirmiş insanları da konu edinmektedir.

2.3.2.1. Halk Eğitimi İle İlgili Temel Kavramlar

Halk eğitimi yetişkinlerin eğitimi için gereken programlarının; araç gereçlerinin, yollarının, yöntemlerinin geliştirilmesini konu edinen bir eğitim bilimidir (Başaran, 1996, s.134).

OECD'nin tanımına göre halk eğitimi; zorunlu öğrenim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı okula gitmek olmayan bireylerin hayatlarının herhangi bir kademesinde duyacakları öğrenme gereksinimlerini ve ilgilerini doyurmak üzere özellikle düzenlenen etkinlikler ya da programlardan oluşan bir süreçtir (OECD, 1977, s.23).

Halk eğitimin temel işlevleri ise şöyle sıralanmaktadır (Celep, 2003, s. 9):

- Mesleki bilgi ve beceri kazandırma,
- Kişisel gelişmeyi sağlama,
- Toplumsallaşmayı sağlamadır.

Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı olan halk eğitimi merkezlerinde, kişilerin ilgi, istek, yetenek, beklenti ve taleplerine göre mesleki ve sosyal kültürel amaçlı kurslar açılması mümkün olabilmekte ve kurs saatlerinin düzenlenmesinde kursiyerlerin talepleri de dikkate alınmaktadır. Halk eğitimi etkinlikleri ile ilgili temel bilgiler aşağıda belirtilmektedir (<http://www.meb.gov.tr>).

Kurslara Kabul: Halk eğitimi merkezlerince açılacak kurslara devam edeceklerde; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma (Yabancı uyruklular için valilik izni gerekir) şartı aranır.

Etkinliklerden yararlanmak için genel olarak 14 yaş ve üzeri olunması gerekmektedir. 18 yaş altı kişilerden veli izin muhafakatnamesi istenmektedir. Ancak ilkökul ve ortaokul çağında bulunan öğrencilerin bazı kurslarında (Drama, Uygulamalı Tiyatro, Halk Oyunları gibi) 14 yaş altında kilerde katılabilmektedirler. Örgün eğitime devam eden öğrenciler derslerinden arta kalan zamanlarda halk eğitimi etkinliklerinden yararlanabilirler.

Belirli yaş ve eğitim seviyesi programın özelliğine göre gerektiğinde aranır. Bu durum halk eğitimi merkezlerince kurs duyurularında belirtilir.

Kurslara Kayıt: Kurslara kayıt olmak üzere başvuranlardan nüfus cüzdanı öğrenim belgesi, fotokopisi alınır. Okuryazar olmayan vatandaşlardan öğrenim belgesi talep edilmez. Ancak açılacak kurslarda bu kişilerin okuryazar hale getirilmeleri yönünde gerekli önlem alınır.

Kurslara kayıt için bireysel olarak başvuru yapılacağı gibi halk eğitimi merkezlerinin bulunduğu il ve ilçe merkezlerinden uzak yerleşim birimlerinde ikamet edenler, bağlı oldukları köy ve mahalle muhtarlığı ile Bakanlığımıza bağlı okul ve kurum müdürlüklerine de başvuruda bulunabilirler. Mahalle muhtarlıkları ve okul kurum müdürlükleri kendilerine yapılan başvuruyu ilgili halk eğitimi merkezine ulaştırdıktan sonra halk eğitim merkezleri talep doğrultusunda alan çalışması yaparak kursun açılması yönünde gerekli önlemleri alır (bkz.Ek-2).

Kurslara Kayıt Dönemleri: Kurslara kayıt olmak için yılın on iki ayında halk eğitimi merkezlerine başvuru yapılabilir. Özelliklerinden dolayı bazı kurslar için sadece bazı dönemlerde kayıt açılabilir. Bu durum da merkez yönetimince iletişim araçları yoluyla duyurulur.

Kurslara Devam: Kurslara kabul edilenler devam etmek zorundadırlar. Kurs süresinin 1/5'i kadar devamsızlık gösterenlerin kaydı silinir ve belgesi verilmez. Geç kalmayı alışkanlık haline getirenler hakkında devamsızlık işlemi yapılır.

Kursların Açılış Şekli: Kurslar 12 kişilik katılımın tamamlanmasıyla açılır. Unutulmaya yüz tutmuş geleneksel sanatların yaşatılması yönünde açılacak kurslarda, engellilere yönelik kurslarda ve Okuma – Yazma kurslarında 12 kişi şartı aranmaz. Bu husus istihdam kolaylığı sağlayan, üretime yönelik gelir getirici kurslar için de geçerlidir.

Kurslar Nerelerde Açılır: Halk eğitim kursları genel olarak;

- Halk eğitimi merkezlerinde, kendi hizmet binalarında,
- Mahalle ve köylerde temin edilen kurs yerlerinde,
- Eğitim odalarında,
- Ceza ve ıslah evlerinde,
- Rehabilitasyon gerektiren hastanelerde,
- Kamu ve özel kuruluşlara ait binalarda,
- Örgün eğitim kurumlarına ait binalarda,
- Gönüllü kuruluşlarca sağlanan yerlerde,
- İhtiyaç duyulan uygun diğer yerlerde açılır.

Halk Eğitimi Merkezlerinde Yıllık Çalışma Süresi: Halk eğitimi merkezlerindeki etkinlikler yılın on iki ayında sürdürülür. Kadrolu kurs öğretmenleri yıllık izinlerini diğer örgün eğitimde görevli öğretmenler gibi kullanırlar.

Öğretmen/öğreticiler ile kursiyerlerin ortak talepleri doğrultusunda kurslar tatil dönemlerinde de devam edebilir.

Kursların Haftalık Çalışma Süresi: Kursların haftalık çalışma süresi, uygulanan programın, kurs yerinin durumu, kursiyerlerin devam edebilmeleri durumları dikkate alınarak merkez müdürlüğüne belirlenir.

Kursların Günlük Çalışma Saatleri: Kurslar uygulanan programın, katılımcıların devam edebilmeleri talepleri ve imkânların dikkate alınması suretiyle sabah 07.00 ile 24.00 (tam gün tam yıl uygulaması kapsamında) saatleri arasında belirlenir ve mülki amir onayı ile uygulanır.

Kurslarda Bir Ders Saati Süresi: Kurslarda bir ders saati süresi 45 dakikadır. Atölye veya uygulamalı derslerde blok ders yapılabilir.

Kurslarda Başarı Değerlendirmesi: Kurs süresince uygulanan öğretim programının özelliğine göre;

- Öğretim süresince yapılacak uygulama, deney, yazılı ve sözlü yoklamaların sonucuna,
- Yapılacak ev ödevlerinin sonucuna,
- Öğretim süresince bitiminde yapılacak sınav sonucuna göre kursiyerlerin başarısı saptanır.

Öğretim süresi sonunda kursiyerlerin başarılı sayılabilmesi için, kurs programında öğretim süresi içinde alınan notların ortalaması ile öğretim süresi sonunda yapılacak sınavlarda alınan notun ortalamasının en az beş olması gerekir. Buçuklu notlar tama çıkarılır. Değerlendirmelerde en yüksek not on üzerinden takdir edilir. Her öğretmen

kursiyerlere vereceği notlar için bir not çizelgesi tutar. Not çizelgesine öğretim süresince kursiyerlere verilen notlar yazılır. Bu çizelge denetleme yetkisi olanlardan başkasına gösterilmez ve kurs sonunda müdüre teslim edilir. Kurslarda başarılı olanlara kurs bitirme belgesi, kursa devam edip de başaramayanlara kursa devam belgesi verilir.

Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurs Türleri: Halk eğitimi merkezlerinde okuma yazma, mesleki teknik ve sosyal kültürel amaçlı kurslar açılır. Tür sınırlaması yoktur. İhtiyaç duyulan her alanda kurslar düzenlenir (Bkz. Ek-4, Ek- 5).

2.3.2.2. Halk Eğitimi Merkezleri

Eğitimin, hayatın her alanıyla bütünleşen ve insanın eylemlerine işlevsellik sağlayan bir özelliğe sahip olabilmesi için öğretimin ve öğrenme durumunun niteliği ve yeterliliği önemli bir gelişmeyi ifade eder. Verilen ve edinilen bilgilerin hayatla uyumu, yani uygulanabilirliği önemlidir. İşlevsel özelliğini yitirmiş bilgilerle vakit geçirmenin hiçbir anlamı yoktur (Kayaalp, 2002, s.161).

Halk eğitimi, yaygın eğitim ya da yetişkin eğitimi örgün eğitimden faydalanamayan, bu eğitimin bir kademesinden ayrılan veya okul eğitimini tamamlayan yetişkinlerin genel ve mesleki bilgi ve becerilerini devamlı olarak geliştirmeyi amaçlayan bir eğitimidir. Bu şekilde yetişkinlere bir iş ve meslek kazandırılmakta, yetişkinin işini ve mesleğini ilerletmesi sağlanmakta, serbest zamanlarını değerlendirme imkânı hazırlanmaktadır (Kurt, 2000, s.8).

Yaş, fiziksel, soysa-ekonomik, toplumsal yapı açısından farklılıklar taşıyan bu geniş kitleyi oluşturan bireylerin halk eğitimi açısından önemli özelliği, okul dışında bulunmalarıdır (Celep, 2003, s. 7).

Bir toplumdaki bireylerin gereksinimleri ve beklentileri farklılık gösterdiğinden, eğitim gereksinimlerinin saptanması kolay olmamaktadır. Sorun yalnızca güncel gereksinimler değil; aynı zamanda fiziksel ve sosyal çevredeki değişmelere bağlı olarak yeni gereksinimleri kestirebilmektir. Günümüzde gereksinimler, ya hiç fark edilememekte

ya da belirgin hale getirildiğinde fark edilmektedir. Bunun için, ulusal düzeydeki eğitim gereksinmelerinin saptanması; ancak ekonomik ve sosyal göstergelere dayalı olarak merkezi bir birim tarafından yürütülmesine gereksinme vardır. Ülkemizde bu görevi üstlenmiş olan kuruluş MEB bünyesinde yer alan Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'dür. Yerel düzeyde ise bu Genel Müdürlüğe bağlı olarak hizmet veren Halk Eğitimi Merkezleri'dir (Celep, 2003, s.59–60).

Her yaş ve eğitim düzeyindeki kişilerin eğitim ihtiyaçları örgün eğitim kurumları dışında halk eğitimi merkezlerinde düzenlenen okuma-yazma, meslek kursları, sosyal kültürel kurslar ve faaliyetler ile gerçekleştirilebilmektedir.

2.3.2.2.1. Halk Eğitim Merkezlerinin Tarihçesi

Bir ülkenin eğitim sistemini ekonomik, siyasi, toplumsal ve kültürel yapısından soyutlamak olası değildir. Bugünkü eğitim sistemimiz, bir yandan tarihi gelişim süreci içerisindeki değişkenlerin, bir yandan da toplumsal, ekonomik, kültürel ve siyasi yapılar ile ilgili değişkenlerin bir sonucudur. Halk eğitimi etkinliklerinin tarihsel gelişimi örgün eğitime paralel bir gelişme göstermiştir (Celep, 2003, s.87).

Halk eğitiminin tarihsel gelişimi cumhuriyet öncesi dönem ve cumhuriyet dönemi olmak üzere iki bölümde incelenebilmektedir.

Cumhuriyet öncesi dönemde halk eğitimi etkinlikleri şu şekilde özetlenebilir (Celep, 2003, s.89-90):

Medreseler: Medreseler, Selçuklu döneminden başlayarak toplumun gereksini olan öğretmen, kadı, imam, tıp doktoru, matematikçi ve din bilgini (ulema) yetiştiren, ilköğretimden yükseköğretime kadar kademeli eğitim veren dini temele dayalı örgün eğitim kurumları özelliğine sahipti. Ders programlarında, dini bilgiler yanında; dilbilgisi, mantık, matematik, metafizik, astronomi, tıp ve diğer konulara yer verilmiştir. Medreselere bağlı olan kitaplıklar, bakımevleri, hastaneler halka yönelmiş birer eğitim ve yardım kurumu işlevini görmüştür.

Enderun Okulları: Enderun (Saray) okulları 1455 yılında yönetici ve devlet adamı yetiştirmek amacıyla Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulmuştur. Dünyada kamu yönetimi alanında eğitim veren ilk kuruluş olan Enderun okullarının bir özelliği de dini temele dayalı olmamasıdır.

Ahilik: Bir esnaf kuruluşu olan ahilik örgütü 13. ve 18. yy arasında etkin bir rol oynamıştır. Ahilik Anadolu esnafı arasında dayanışmayı, birliği, kardeşliği geliştirmede öncülük rolünü üstlenmiştir. Toplumsal kurumlar halinde etkinlik gösteren ahilik örgütü, Ahi adını verdikleri başkanlarının yönetiminde zorbaları yok etmek, yabancılara, gezgin ve konuklara ziyafetler verme ve toplumsal yardımlarda bulunma işlevlerini gerçekleştirmiştir.

Loncalar: 18. yy'dan itibaren Ahilik örgütünün yerini alan loncalar, esnaf arasında birlik ve dayanışmayı sağlama işlevleri yanında, ticaret ahlakını koruyan, çırak, kalfa, usta yetiştiren, onlara işyeri açan bir eğitim kuruluşu kimliğini de kazanmıştır.

Ordu: Selçuklulardan itibaren ordu; gençleri, Acemi Oğlan Ocakları'nda yetiştiren bir kurum olarak da çalışmış ve Osmanlılar döneminde Acemi Oğlan Ocakları'ndan seçilen gençler Enderun okullarına aday gösterilmiştir. Cumhuriyet döneminde halk eğitimi alanındaki tarihsel gelişme şöyle özetlenebilir (Celep, 2003, s.93-94):

Halk Eğitimi Şubesi(1926): Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde ilk halk eğitim birimi 1926'da "Halk Terbiyesi Şubesi" adıyla İlköğretim Genel Müdürlüğünde Talim ve Terbiye Dairesine bağlı olarak kurulmuştur. Bu şube daha sonradan kapatılmış, ancak 1952'de Yükseköğretim Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. Ardından tekrar İlköğretim Genel Müdürlüğü birimi olarak hizmet vermiştir. 1960 yılında ise genel müdürlük haline getirilmiştir.

Halk Derslikleri(1927): 1927'de Halk Derslikleri ve Halk Konferansları için çıkarılan yönetmelik, çeşitli nedenlerle hiç okuyamamış veya istediği öğretim derecesine erişememiş olanları, bir Cumhuriyet vatandaşının bilmesi gereken temel yurttaşlık

bilgileriyle donatmak, ulusal kültür ve bilinci güçlendirmek görevini bu dersliklere yükliyordu.

Millet Mektepleri(1927): 1928 yılında yeni harflerin kabul edilmesiyle Atatürk'ün önderliğinde Millet Mektepleri açılmıştır. Bu konuda çıkarılan yönetmeliğe göre; köylerde 12-45, kentlerde 16-45 yaşları arasındaki herkesin okuma yazma belgesi alması zorunlu kılınmıştır. Bu okullar gezici ve durağandı. Okulu olmayan yerlere gezici millet mektepleri gönderilmiştir. Bu okullar iki tür derslikten oluşmuştur. A Dersliklerinde ise okuma, yazma, hesap, sağlık bilgileri ile yurttaşlık eğitimi verilmiştir. Bu süre 4 aydan oluşmuştur. 1928–65 yılları arasında yaklaşık 2 milyon kişi bu dersliklere devam etmiştir.

Halk Okuma Odaları(1930): Yurttaşların öğrendiklerini unutmamaları, okuma alışkanlığı kazanmaları amacıyla 1930 yılında Halk Okuma Odaları açılmıştır. Bu odalardan önceleri yalnızca Millet Mekteplerine gidemeyenlerin yararlanmaları öngörülmüşse de sonradan herkese açık tutulmuştur. Bu dönem oda sayısı 1936'da 500'e ulaşmıştır.

Halkevleri(1932): Devrimleri yaymak ve kökleştirmek halkı toplumsal ve kültürel açıdan geliştirmek amacıyla 1932 yılında Halkevleri kurulmuştur. Halkevleri, halk dershaneleri, kurslar, kitaplıklar, yayım, köycülük, dil ve yazım, tarih, müzik, sosyal yardım, spor ve güzel sanatlar konularında etkinlik göstermişlerdir. 1933 yılında yürürlüğe giren 2287 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü ve Görevleri ile ilgili Kanunla Halkevlerinin yürüttüğü etkinlikler İlköğretim Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

Köy Eğitim Kursları (1936) ve Köy Enstitüleri(1942): Köy eğitim ve öğretmenlerine okuldaki görevlerinin yanısıra, halkı eğitmek yetiştirmek görevi de verilmiştir.

Köyü, köy kökenli önderlerin öncülüğünde kalkındırmaya yönelen Köy Enstitüleri, halk eğitimi alanında da etkili olmuştur. Öğretmen, köy halkının mutluluğunu artırmak, mutsuzluğunu gidermek için önlemler almakla görevli kılınmıştır.

Köylerin ortaklaşa tarım araçları ve taşıtlarını edinmelerine, her türlü kooperatif kurup işletmelerine önderlik etmesi öngörülmüştür. Öğretmen, salt okul içi çalışma yapmakla sınırlandırılmamış, aksine çevreye, yetişkinlere de yönelmekle görevlendirilmiştir. Köy Enstitüsü kökenli öğretmenler, köylerde halk eğitimi ve toplum kalkınması alanında önemli çalışmalarda bulunmuşlardır.

2.3.2.2.2. Halk Eğitimi Merkezlerinin Faaliyetleri

Halk eğitimi temelde bireylere örgün eğitimle verilemeyen veya örgün eğitim sonrasında bilim ve teknolojideki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni bilgi ve becerileri kazandırmaya dayanır. Ulusal bütünlüğün korunması ve bilimsel, demokratik, özgür düşünme gücünün bir toplumda yerleşmesi, yetişkinlere verilecek hayat boyu eğitimle olanaklıdır. Bu bağlamda halk eğitim, toplumun kalkınmasında ve demokratik değerlerin kazandırılmasında önemli role sahiptir (Celep, 2003, s. 25).

Halk eğitimi merkezleri; halka mesleki ve sosyal kültürel amaçlı bilgi beceri kazandıran, onların boş zamanlarını olumlu faaliyetlerle değerlendirmelerini, gelirlerini arttırmayı sağlayan birer yaygın eğitim kurumu olarak etkinliklerini sürdürmektedir (Yıldırım, 1996, s.65).

Halk eğitiminde hedef grupların ve gereksinimlerin farklılığı nedeniyle, halk eğitimi etkinlikleri çok farklı alanları içerir. Halk eğitimi amaçlarının ve temel görevlerinin gerçekleştirilebilmesi için şu tür etkinlikler düzenlemeyi gerektirir (Celep, 2003, s.29–32):

Temel Eğitim: Okuma-yazma öğretiminin yanı sıra, örgün eğitimden yararlanma olanağı bulamayanları yeterli eğitsel düzeye getirme amacına dayanır. Bireylerin en alt düzeyde gereksinme duydukları ve günlük hayatlarında sürekli yararlandıkları temel bilgi ve beceriler(okuma-yazma, aritmetik, ev yönetimi, fen, sağlık, yurttaşlık ve meslek bilgi gibi) temel eğitimin içeriğini oluşturmaktadır.

Akademik Halk Eğitimi: Zamanında örgün eğitime devam edemeyen bireylere belli bir eğitim kurumu diploması kazandırmak için yapılan eğitsel etkinliklerdir. Bu eğitimle belli bir eğitim kurumunu tamamlayan fakat, bir üst öğrenime devam etme olanağı

bulamayanlar ile öğrenim çağında belli bir okulu bitiremeyenlere diploma sağlamak amacıyla verilen eğitimidir. Bireyin, ilköğretim, ortaöğretim, lise ya da yükseköğretim bitirmesi ön plandadır. Bu, okul çağında iken kaçırılan fırsatı, yetişkinlik çağında bir kez daha kullanmaya yarayabilir. Ancak, bu eğitim, örgün eğitimin yerini almamalı, onunla bütünleşmelidir. Okul dışı bitirmeler buna örnek olarak verilebilir.

Genel Kültür: Belli bir temel eğitime sahip olan bireylere ekonomi, sosyoloji, anatomi, hukuk, yönetim ve güzel sanatlar gibi bireyleri belli konularda aydınlatıcı alanları içermektedir. Bu tür eğitim, doğrudan bireylerin gereksinimlerine göre düzenlenmiş halk eğitimi programları aracılığı ile yürütüleceği gibi, konferans, panel, açık oturum ve yayın yoluyla da yapılmaktadır.

Demokrasi ve Yurttaşlık Bilgisi: Bireylerin temel hak ve sorumluluklarını tanıması, sorunların çözümünde yeterli duruma gelmesi, demokrasi eğitiminin temelini oluşturur. Demokratik bir toplumda, bireylerin etkin duruma gelmesi, o ülke yönetiminin etkinliğini artırır. Bireylerin temel hak ve sorumlulukları ile üstlendikleri görevlerinin bilincinde olması, toplumda kendi kendine kontrolü sağlar. Bu durumda bireyler, birbirlerini ve yönetimi denetleme gücüne kavuşacağından, devlet hizmetlerinin daha etkili yürütülmesine olanak sağlar. Bu nedenle, toplumdaki bireylere anayasa ve yasalardan kaynaklanan temel hak ve sorumluluklarının neler olduğuna yönelik olarak eğitsel etkinlikler düzenleme gereği vardır. Bireylerin kamusal, siyasal işlere ilgisinin artırılması, siyasal sürece bilinçle daha geniş ölçüde katılması amacı güdülür. Demokraside, halkın karar verme sürecine katılması büyük önem taşıdığından, bu katılmanın bilinçli olarak gerçekleştirilmesi, ancak eğitim yoluyla olanaklıdır.

Ev yönetimi: Bu eğitim; çocuk bakımı, aile üyelerinin birbirleriyle ilişkileri ve rolleri, eşler arası ilişki gibi değişik konularda yapılmaktadır. Kadınların eğitsel düzeylerinin, toplumsal saygınlığının az olduğu toplumlar için, bu alandaki eğitimin ayrı bir önemi vardır. Özellikle ülkemizde kadın nüfusunun eğitiminin düşüklüğü ve kırsal kesimlerde ataerkil aile yapısından dolayı, kadınlar aleyhine gelişen bir durum söz konusudur. Kırsal ve geçeköndü kesiminde kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi

ve erkeğin ailede ortak sorumluluk alabilmesi, bu konuda düzenlenecek halk eğitimi etkinliklerine bağlıdır.

Mesleki ve Teknik Eğitim: Halk eğitiminin en önemli amaçlarından birisi de bireye belli bir mesleki bilgi ve beceri kazandırmak suretiyle bir meslek sahibi olmasını sağlamaktır. Diğer yandan, belli bir mesleki eğitime sahip olanlara da meslekleri ile ilgili bilimsel ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak yeni bilgi ve beceriler kazandırmaya yönelik eğitim de bu gruba girmektedir.

Özdoyum (Güzel Sanatlar) Eğitimi: Bireyin; müzik, güzel sanatlar, edebiyat, sanat ve el sanatları gibi yaratıcı ve eğlendirici amaçlarla öğrenmek istediği her çeşit kültürel konuları içeren programlardır. Ayrıca, güzel sanatların belli bir dalında yeteneğe sahip olan ancak, örgün eğitimde bunu geliştirme olanağı bulamayanların, bu alanda düzenlenecek halk eğitimi etkinliklerine katılması suretiyle kendilerini geliştirmelerine ortam hazırlanır. Müzik, resim, oyun ve benzeri olanaklarla güzel sanat yapıtlarını anlamaya, sevmeye ve uygulamaya yardımcı nitelikteki bir eğitimi söz konusudur. Örneğin, bir bireyin müzik yapıtını dinlemesine, bilinçli olarak kavramasına, böylece buna karşı ilgisini, sevgisini artırmaya yönelik bir eğitsel çalışmayı içerir.

Sosyal Hizmetler Eğitimi: Özellikle gelişmiş sanayi toplumlarında bu tür halk eğitiminin önemi daha da artmıştır. Yaşlıların, hastaların, sakatların ve suçluların topluma uyumunu kolaylaştırmak; içinde buldukları psikolojik ve fiziksel koşullardan kaynaklanan olumsuzlukların bireye olan etkisini en aza indirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Yaşlı ve sakatların korunması, uygun hayat kurallarının sağlanması, suçlu çocukların yeniden topluma kazandırılmasına dayalı olarak bu tür grupları içine alan halk eğitimi etkinlikleri düzenlenmektedir. Ülkemizde, bu tür halk eğitimi etkinliğinin yok denecek kadar az olduğu söylenebilir.

Toplum Eğitimi: Küçük toplumların veya yerel toplulukların sorunları ile ilgilenmelerine, bunları benimsemelerine, devletle sıkı işbirliğinde bulunmalarına, kendi aralarında örgütlenmelerine ve sorunlarını çözmelerine eğitsel yollarla yardımcı olmaya dayalı bir eğitimidir. Toplum eğitimi ile toplumlarda var olan ekonomik, toplumsal, siyasal

ve kültürel kurumların geliştirilmesine ve o topluluğun veya yerel toplumların kalkınmalarında önderlik işlevi gerçekleştirilir. Bu yolla yerel toplumların kendi olanak, kaynak ve işgüçlerini, devletin olanak ve kaynakları ile birleştirerek kalkınmalarına destek sağlanır. Bu tür eğitim, toplumun kalkınmasını sağlamaya yönelik olduğundan, 'toplum kalkınması' olarak da ifade edilmektedir. Türkoğlu'na göre eğitim (1996, s.2); bireye olumlu davranışlar kazandırmak, bir mesleğin bilgi, beceri ve tekniklerini öğretmek ve bireyi üretken kılmaktır. Halk eğitimi programında bulunması gereken basamaklar şunlardır (Geray, 1978, s.43):

- Yetişkinlerin eğitsel gereksinimlerinin saptanması,
- Amaçlarının saptanması,
- Öğrenim etkinliklerinin düzenlenmesi,
- Uygulama,
- Çalışmaların değerlendirilmesi.

Eğitim tarihi, başlangıçta düzenlenmemiş rasgele öğrenmelerin ağırlıkla yer aldığı dönemlerden, düzenlenmiş, planlanmış öğrenmelerin ağırlık kazandığı dönemlere doğru bir gelişme göstermiştir. Günümüzde düzenlenmiş halk eğitimi etkinlikleri önem kazanmıştır (Celep, 2003, s. 42).

Eğitimde önemli olan bilgiden çok onu elde etme yoludur; çünkü yöntem bilgiye göre daha yavaş değişebilir. Kişiye bilgi aktarılacağına, bilgiyi elde etme yolu ve yöntemlerini öğreneceği zengin ortamlar sağlanmalıdır; çünkü kişi yaşamda sürekli problemlerle karşılaşacak ve onları çözmeye çalışacaktır. Yani yaşantı geçirecektir. Kişi bu yaşantılardan geçerli ve güvenilir olanları elinde tutacak, benzer problemlerin çözümünde yeniden kullanacaktır (Sönmez, 2005, s.330).

Yetişkinin bulunduğu topluma veya gruba göre beklentileri ile eğitime olan gereksinimlerinde farklılıklar olabilmektedir (Geray, 1978, s.25). Bireyin mesleği, gelir ve öğrenim düzeyi, cinsiyeti, evli olup olmadığı, yaşadığı yer, dinsel inançları, halk eğitimi etkinliklerine katılmasında önemli role sahiptir.

Halk eğitimi merkezlerince düzenlenen faaliyetlere eğitim ve kültür düzeyi düşük kişiler katılabilecekleri gibi, yönetici, öğretmen ve öğreticiden daha yüksek bilgi, deneyim ve kültüre sahip kişilerin de katılabilecekleri unutulmamalıdır. Bu nedenle halk eğitimcinin geniş dünya görüşüne sahip, hoşgörülü, başkalarının duygu, düşünce ve ihtiyaçlarını anlayabilen, eleştiriye açık, geniş kültür birikimi olan, kendini sürekli yenileyen ve geliştiren, elemanlarının yetişmesi yönünde gayret gösteren, önderlik yeteneğine sahip bir kimse olması beklenmektedir (Yıldırım, 1996, s.14).

Bir yetişkinin sosyal-ekonomik ve eğitim düzeyi yükseldikçe, yetişkin eğitimine katılma olasılığı yükselir. Bu olasılık yaş ilerledikçe düşmektedir. Eğitim düzeyi düşük bir yetişkinin eğitim istemi ve eğitime katılımı düşmektedir. Ne kadar fazla eğitim görmüşse, eğitime olan isteği de o oranda artmaktadır. Bu nedenle, yetişkinin eğitime katılımı, eğitim gereksinimi ile ters orantılıdır. Eğitim düzeyi yüksek olan bir bireyin, eğitim gereksinimi az, fakat eğitim istemi fazla olur. Çünkü bilgi ve becerideki artış, bireyi yeni öğrenmelere güdüler (Celep, 2003, s. 54–55).

Bütün eğitim faaliyetleri, hedef, yönetim, öğretim kadrosu, öğretim programı, öğrenci grubu, araç-gereç ve tesis gibi belirli unsurlardan oluşan bir bütünlük arz eder. Öğretim programı öğrenme-öğretme etkinliklerini düzenleyen bir plandır. Bu plan amaç, kapsam, araç-gereç ve yöntem gibi unsurları kapsar. Öğretim programları sürekli olarak inceleme, araştırma ve değerlendirme süreçleriyle geliştirilir. Yetişkinler eğitim programı kapsam, geliştirme yönetimi finansman, çeşit ve sorumlu kurumlar yönünden diğer eğitim programlarına göre bazı özelliklere sahiptirler. Kapsam yönünden bu günün yetişkinler eğitimi programları okuma-yazmayı esas alan temel eğitim, mesleki eğitim, genel eğitim, genel kültür eğitimi ve boş zamanları değerlendirmek üzere geliştirilmiş çok yönlü eğitim yaşantılarını kapsamaktadır (Alkan vd., 1996, s. 335).

Bireysel gelişimin, toplumsal bütünleşmenin ve ekonomik büyümenin sağlanması için okuma yazma öğretimi, hayat boyu eğitim sürecinin başlangıcına yerleştirilmekte ve hayat boyu eğitimle birleştirilmektedir. Dolayısıyla okuma-yazma, hayat boyu eğitimi sürdürme ve beyin teknolojisini geliştirme aracı olarak ele alınmaktadır. Ayrıca evrensel bir hak olarak herkese okuma-yazma öğretilmesi gerektiği dile getirilmektedir. Yeni bilgi,

tutum ve alışkanlıklara sahip, sürekli kendini yenileyen ve geliştiren bireyler yetiştirmeyi de öngörmektedir (Güneş, 2000, s.5).

Halk eğitiminde öncelikler, bir ülkenin toplumsal yapısına ve gelişme düzeyine göre farklılıklar gösterdiğini belirtmektedir (Celep, 2003, s.61). Gelişmiş ülkelerde, bu gereksinimler daha çok; kişisel gelişim, bireyin boş zamanının değerlendirilmesi ve toplumsallaşmayı sağlamaya yönelik etkinlikleri içermektedir. Oysaki geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde bu daha çok bireyin hayatını sürdürmesini sağlayacak ve ekonomik gelir getirecek etkinliklere yönelik olup, genelde mesleki bilgi ve beceri kazandırmaya dayanır

2.3.2.2.3. Halk Eğitimi Merkezlerinin Hedef Kitleleri

Halk eğitimin hedef kitleleri; yaş, eğitim düzeyi, öğrenme isteği, cinsiyeti ve farklı gereksinimleri olan bireylerden oluşur. Böylesine çok farklı değişkenleri içeren hedef kitle, heterojen bir özellik gösterir. Diğer taraftan, toplumun farklı katmanlarında yer alan köylü, kentli, işçi, işveren, çiftçi, esnaf, ev kadını ve serbest meslek sahibi gibi farklı beklentisi olan hedef kitlenin gereksinimlerini karşılamaya yönelik halk eğitimi etkinlikleri çok geniş bir alanı içermektedir (Celep, 2003, s. 7).

Yaygın eğitimin hedef kitesini büyük oranda yetişkinler oluşturmaktadır. Yetişkin sözcüğünün ifade ettiği anlam biyolojik, psikolojik ve sosyal olgulara göre toplumsal, bölgesel ve yöresel gelenek ve göreneklere bağlı olarak farklı şekilde yorumlanmaktadır ve kabul edilmektedir. Bu nedenle her toplumda, her bölgede ve yörede veya değişik kültür ortamlarında değişik yetişkin kavramlarına rastlamak olasıdır. Ancak, bir tanım yapmak gerekirse bu tanımda yaş, psikolojik olgunluk ve sosyal rol gibi üç ölçüt esas alınarak, yetişkin; kendisi ve başkaları için sorumluluklar yüklenebilecek bir devreye gelen; kendisi ve başkaları için fonksiyonel bir nitelik kazandığı(üretici gibi) toplum tarafından kabul edilen kişi olarak tanımlanabilir (Alkan vd., 1996, s. 325).

Başka bir tanıma göre; zihinsel, bedensel gelişimini tamamlamış ve psikolojik olgunluğa erişmiş, ekonomik bağımsızlığını kazanmış ve toplumda bir sorumluluk üstlenmiş bireylere yetişkin denilmektedir (Celep, 2003, s. 40).

Hızla artan bilgiye ulaşmak sadece bireyler için değil, toplumlar için de giderek büyüyen bir problem haline gelmiştir (Kurt,2000, s.28). Bu çağda iletişim araçlarının rolü giderek artmaktadır ve bireysel öğrenme giderek önemli hale gelmektedir. Toplumlar bireylerin bilgiye kolayca ulaşabilmesine imkân verecek yapılanmalar geliştirmek zorundadırlar. Bu durum örgün ve yetişkin eğitimi kurumlarının da yeniden yapılanmasını zorunlu kılmaktadır.

Halk eğitimi genellikle yetişkinlerin eğitimidir. Yetişkinlerin bedensel ve ruhsal özellikleri çocukların (0-12 yaş arası) ve gençlerin (13-20 yaş arası) özelliklerinden farklıdır. Yetişkinlere uygulanacak eğitimin de çocuklardan ve gençlerden farklı olması gerekmektedir. Halk eğitimi yetişkinlerin niçin, nasıl, nerede, ne zaman ve kim tarafından eğitileceğini araştıran bir eğitim alanıdır (Başaran, 1996, s.133). Eğitim, davranış değiştirme sürecidir. Eğitim açısından kişilik önemlidir. Eğitim, eğitilenin kişiliğine göre yapılır. Eğitilenlerin özelliklerine (çocuk, ergen, yetişkin) göre farklı eğitim uygulanır (Türkoğlu, 1996, s. 126-127).

Yetişkin eğitimini gerekli kılan nedenler; bilimsel ve teknolojik gelişmeler, ekonomik ve toplumsal gelişmenin getirdiği zorluklar, insanın ortalama ömrünün uzaması, çalışma sürelerinin kısalması, bilgi birikimindeki ve teknolojideki baş döndürücü gelişmeler ve bunun için yeni bilgi ve becerilerin sürekli olarak kazanılması gereği, mesleki hareketlilik, iletişim ve kitle iletişim araçlarının etkilerinin ve uluslar arası ilişkilerde uyumluluk isteminin artması olarak belirtilebilir (Duman, 2000,s.38).

Her yetişkin farklı bir geçmişi, deneyimleri ve gereksinimleri olduğu kabul edilen bir birey olarak görülmeyi ve kendine böyle davranılmasını ister. Yeni öğrenilenler geçmiş deneyimlerin üzerine oturtulur. Yetişkinlerin kendilerini birey olarak hissetmelerini sağlamak için eğitmenin (Celep, 2003, s. 51);

- Yetişkinlerin isimlerini sık sık kullanması,
- Tüm yetişkinleri etkinliğe katmaya çalışması,
- Yetişkinlere saygılı davranması,
- Katılımcıların birbirleriyle bilgi alış verişinde bulunmalarına izin verecek bir ortam hazırlaması gerekmektedir.

Eğitim sürecinde öğretmenin konumu öğrenciye rehber olmaktır (Kayaalp, 2002, s.161). Eğitimcinin eğitimdeki aktifliği kadar öğrencinin de bilinçli katılımına ihtiyaç vardır. Eğitimin amacı öğrenimi gerçekleştirecek bireyin hayata hazırlanmasıdır. Bunun gerçekleştirilmesi de öğrencinin bilinçlendirilmesiyle mümkündür.

Eğitimin verimli olmasının en önemli etkenlerinin başında ‘istekli olmak’ gelir. İstenilen bilgiler çabuk öğrenildiği halde ‘istenilmeyen’ bilgilerde aynı başarı elde edilememektedir. Bu yüzden bilgi pratikte kullanılabilirlik ve zihinsel kullanılabilirlik olmak üzere iki temel özelliğe sahip olmalıdır (Kayaalp, 2002, s.39).

Johnston ve Rivera, yetişkini öğrenmeye güdüleyen etmenleri şu şekilde sıralamaktadır (Lowe, 1985, s.58):

1. Daha bilgili olmak,
2. Yeni bir işe hazırlanmak,
3. İş başında yetişmek,
4. Boş zamanı iyi ve yararlı olarak geçirmek,
5. Yeni ve ilgi çekici biriyle tanışmak,
6. Yüklendiği işleri yerine getirmede ustalık kazanmak,
7. Kişiliğini geliştirmek ve bireylerle daha iyi ilişkiler kurmak,
8. Gelirini artırmak.

Her yetişkinin kişisel gereksinimleri vardır. Uygun olan yerlerde ara vermek, havalandırma ve ışıklandırmanın yeterli olmasını sağlamak için ortamı dikkati dağıtacak nesnelere arındırmak gerginliği azalttığı gibi olumlu bir eğitim iklimi oluşturulmasına da katkıda bulunmaktadır (Celep, 2003, s. 51).

Yetişkinin etkin bir eğitim-öğretim süreci geçirebilmesi için kişisel gereksinimlerinin giderilmesi gerekmektedir.

Yetişkin eğitiminde amaç not vermek değil, öğretmektir. Bunun için öğretmen, yetişkinin kendi başarı düzeyini kendisinin değerlendirmesine olanak sağlamalıdır. Yetişkinine kendi başarısını değerlendirmek için ölçüt verilebilirse, hem onun küçük düşmesi önlenmiş hem de bu değerlendirme yoluyla öğrenmesine katkıda bulunmuş olabilir (Celep, 2003, s.56).

2.3.2.3.Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi

İnsanlar, özellikle yetişkinler kendilerine hoşnutluk veren, doyum sağlayan, bir merakını gideren ve ilgilerini çeken konuları öğrenme eğilimindedirler. Bunun karşısı bir durumda, öğrenme isteği ortadan kalkar. Bu nedenle, bir yetişkin eğitiminin başarısı; eğitimin yetişkinin ilgi, istek, gereksinimini karşılamaya yönelik olması veya sorununu çözmedeki etki derecesine bağlıdır (Celep, 2003, s. 55–56).

Yetişkin eğitiminde yetişkinin, diğeri bir anlatımla eğitime katılanın öğrenmesinde temel rol oynayan en önemli etmen yetişkinin öğrenmeye yönelik tutumlarıdır. Eğitim sürecinin dinamikleri büyük ölçüde öğrenen ile öğretmenin birbirlerini anlamalarına bağlıdır. Eğitici, katılımcıların beklenti ve gereksinimlerini, katılımcılarda neden orada bulduklarını net bir biçimde anlamış olmalıdırlar. Yeni bilgiler, tutumlar ve beceriler edinmek için etkinliğe katılan yetişkinler (Celep, 2003,s. 48–49):

- Eğitimin kendi konularıyla bağlantılı olmasını ister,
- Eğitim kendi konularıyla ilgiliyse öğrenmeye karşı istekli olurlar, güdülenirler,
- Eğitime etkin olarak katılmak isterler,
- Eğitimde çeşitlilik isterler,
- Olumlu geribildirim verilmesini isterler,
- Kişisel kaygıları vardır ve güvenli bir öğrenme ortamına gereksinim duyarlar,

- Herkesten farklı bilgi, görgü ve deneyime sahip, özgür birey olarak görülmek isterler,
- Özgüvenlerini korumak gerekir,
- Kendileri ve eğitimcileri için beklenti düzeyleri yüksektir,
- Bireysel gereksinimleri dikkate alınmalıdır.

Yenişehir HEM’de yetişkinlerin ihtiyacı olan eğitimi sağlayacak çeşitli kurs ve etkinlikler düzenlenmektedir. Düzenlenen kurslar; mesleki-teknik kurslar, sosyal kültürel kurslar ve okuma yazma kurslarıdır. Düzenlenen etkinlikler ise seminer, sergi, yarışma ve törenlerdir (mersinyenisehirhem.meb.k12.tr). Düzenlenen kurslardan bazı örnekler EK-4 ve EK-5’de verilmiştir.

Bir kursun başında iyi planlamamaktan ileri gelen karışıklıklar, öğretmenin olumsuz tutum ve davranışı veya yetişkin psikolojisini göz önünde bulundurmaması, olumsuz izlenimin geliştirilmesine neden olabilir. Bu nedenle, eğitim programının iyi bir biçimde planlanması, öğretmenin yetişkin psikolojisine uygun tutum ve davranışa sahip olması ilk izlenimin olumlu yönde gelişmesine önemli derecede etki etmektedir (Celep, 2003, s. 55).

Eğitimci ve eğitim yöneticilerinin görevlerini yaparlarken yasalar kadar mesleki etik ilkelerine de uygun hareket etmeleri gerekir. Yönetici eğitim sistemi içinde çok önemli görevi temsil etmektedir. Yöneticinin liderlik biçimi ve her gün yüz yüze geldiği durumlarda gösterdiği mesleki ve ahlaki eğilimler davranışları etkilemektedir. Öğretmenlerin ve diğer iş görenlerin gönül gücünü (moral) düşüren en önemli etkenlerden biri, yöneticilerin dürüstlüğü ve tarafsızlığından kuşku duyulmasıdır (Kayaalp, 2002, s.138).

Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi: Mülkiyeti Yenişehir belediyesine ait yan yana bulunan biri prefabrik diğeri yığma, iki ayrı binada; Mersin Valiliğinin 24.07.2008 tarih ve 36353 sayılı oluru ile hizmete girmiştir.

Yenişehir Belediyesinin eski hizmet binası olan bu binalar; Mersin Milli Eğitim Müdürlüğü ile Yenişehir Belediyesinin arasında 09.08.2004 tarihinde yapılan protokol doğrultusunda 10 yıllığına belediyeden kiralanmıştır.

Pirireis Mh. 1133 Sk. 4256 ada 1 parsel üzerinde bulunan 5019 m² arsa üzerine inşa edilmiş prefabrik ana binamızın bir kısmının “Sağlık Merkezi” bulunmaktadır. Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi 18.07.2008 tarihinde kuruluş onayının çıkması ile tüzel kişiliğine kavuşmuş; 01.09.2008 tarihinden itibaren fiilen eğitim-öğretime başlamıştır.

Yenişehir İlçesi 200.000 civarında nüfusu ile 17 mahalle ve 9 köyden oluşmaktadır.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi; 1 Müdür, 3 Müdür Yardımcısı, 3 branş öğretmeni, 2 kültür dersi öğretmeni, 1 kadrolu usta öğreticisi, 2 memur ve 2 hizmetli ve 142 kadrosuz usta öğreticisi ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi; hedef kitlesi olan yetişkinlerin hayat kalitesini yükselterek, toplumsal refahı artırmak için; “ her zaman her yerde eğitim halk eğitim” sloganıyla, toplumda her yaş ve eğitim düzeyindeki kişilerin enerjilerini ve yaratıcılıklarını ortaya çıkaracak mesleki ve sosyal kültürel kurs ve etkinlikler düzenleme ve onların mutlu olabilmelerine katkı sağlama misyonu; Atatürk İlke ve İnkılâpları ışığında, Türk Milli Eğitiminin temel amaç ve ilkeleri doğrultusunda yaygın eğitim faaliyetlerini düzenleyerek, çağdaş insan anlayışı ile mesleki ve sosyal alanda bilimsel ve teknolojik gelişmeleri topluma aktarma ve yaptığı hizmetler oranında yücelerek mutlu olan bir kurum olma vizyonu ile çalışmasına devam etmektedir (mersinyenisehirhem.meb.k12.tr)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmada kullanılacak bilimsel modele, bu modele bağlı olarak belirlenecek evren ve örnekleme yer verilmektedir. Örneklem seçildikten sonra verilen toplanması ve toplanan bu verilerin analiz edilerek sonuç ve yorumlara dönüştürülmesi açıklanmaktadır.

Araştırmada genel amaca bağlı olarak hipotezler oluşturulmuştur. Ayrıca bulgular ve yorumlar bölümünde araştırmanın sonuçlarına ilişkin olarak hipotezlerin kabulüne veya reddine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma modeli olarak, betimleyici araştırma modeli kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Hayat boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin değerlendirilmesine yönelik olan bu araştırmada; 2012-2013 eğitim öğretim yılında Mersin Yenişehir ilçesinde faaliyet gösteren, Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinin açmış olduğu kurslara katılan kursiyerlerin tamamı araştırma evreni olarak kabul edilmiştir.

Yenişehir Halk Eğitim Merkezinin 2012-2013 eğitim öğretim döneminde açmış olduğu kurslara katılan kursiyerlerden kursun tamamlanacağı (kursun son haftası) tarihlerde kurslarda bulunan kursiyerler çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bilgi toplumu sürecinde hayat boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin rolünü belirleyebilmek amacıyla örneklemden elde edilecek verilerin toplanmasında anket tekniğinden yararlanılmıştır.

Bilgi toplumu, hayat boyu eğitim ve halk eğitimi merkezleri ile ilgili çeşitli araştırmacılar tarafından çeşitli çalışmalar bulunmakla birlikte bu değişkenleri bir arada ölçmek için geliştirilmiş bir ölçme aracına rastlanmamıştır. Bu nedenle hayat boyu öğrenme ve bilgi toplumu özellikleri ve halk eğitimi merkezlerinin faaliyet durumu esas alınarak MEB tarafından geliştirilen anketten de yararlanılarak geliştirilen ölçme aracında sorular üç bölümde toplanmaktadır.

Birinci bölümde cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu, meslek, gelir durumu hakkında bilgi edinebilmek için kişisel bilgilere yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölümde ise, kursa katılım ve memnuniyet derecelerinin ölçülmesine yönelik sorular yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi kurumunun, eğitim öğretim sürecinin, yetişkin olarak halk eğitimi merkezlerindeki mevcut durumun ve isteklerinizin ölçülmesine yönelik sorular yer almaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada veri olarak, Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde açılan kurslara katılan kursiyerlerin halk eğitim merkezinin mevcut durumu, eğitim-öğretim durumu ve yetişkin eğitime yönelik durumu hakkında düşünceleri kullanılmıştır. Uygulama alanındaki deneklerin anketlere verdikleri cevapların geri dönüşümü sağlandıktan sonra veri tabanı oluşturulmuş ve bu veri tabanı SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences) programı aracılığıyla bilgisayara yüklenmiştir.

Anket çalışmasının değerlendirmesinde, frekans analizleri, tanımlayıcı(betimleyici) istatistikler, güvenilirlik ve Yenişehir HEM tanımaya, eğitim öğretim sürecini ve yetişkin eğitimini ölçmeye yönelik oluşturulan sorulardan ölçek oluşturulup oluşturulamayacağını tespit etmek için madde analizi, iki ölçüm değişkeni arasındaki doğrusal ilişkiyi test edebilmek için korelasyon analizi ve bağımsız iki örneklemin göz önünde bulundurulmuş değişken (ölçüm değişkeni) bakımından farklı olup olmadığını ortaya koyabilmek için bağımsız iki örneklem t testi ve anova kullanılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kurslara katılan 150 kursiyerin merkezi tanımaya, eğitim-öğretim süreci ve yetişkin eğitimi açısından merkezi değerlendirmelerine yönelik sorulara ilişkin sonuçlarına yer verilmekte ve anket sonucu elde edilen verilerin analiz edilmesi ile hipotezlerin karşılaştırılmasına dair yorumlar yer almaktadır.

Bu bölümde sorulan soruların 5 ölçekli Likert sisteminde aldıkları puanlar ve demografik yapı anlatılmaktadır. 5'li likert ölçeğinde aşağıdaki sistem uygulanmıştır;

- 1: Kesinlikle Katılmıyorum
- 2: Katılmıyorum
- 3: Kararsızım
- 4: Katılıyorum
- 5: Kesinlikle Katılıyorum

Bu analizlerde ve hipotez testlerinde SPSS v 16 kullanılmıştır. Anketin güvenilirliği Cronach's Alpha katsayısı olarak %89,6 olarak belirlenmiştir. Anketin içeriği Ek-2 den bulunabilir.

4.1. Katılımcıların Kişisel Özellikleri İle İlgili Bulgular

Araştırmanın bu kısmında katılımcıların demografik özelliklerine ait veriler bulunmaktadır.

Yenişehir HEM kursa katılanların cinsiyetine göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3
Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Kadın	116	77,3
Erkek	34	22,7
Toplam	150	100

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kursa katılanların cinsiyete göre dağılımına bakıldığında kursa katılanların %77,3'ünün cinsiyetinin kadın olduğu görülmektedir. Buna göre örneklem içerisindeki 5 kursa katılım bakımından kadınlar erkeklere göre daha çok ilgi göstermektedir.

Tablo 4

Yenişehir HEM'de Cinsiyete Göre Kurs Tercihleri				
Tercih Edilen Kurs		cinsiyet		Toplam
		Kadın	Erkek	
İngilizce	Frekans	21	9	30
	% Cinsiyet	18,1%	26,5%	20,0%
Bilgisayar	Frekans	15	15	30
	% Cinsiyet	12,9%	44,1%	20,0%
Aşçılık	Frekans	25	5	30
	% Cinsiyet	21,6%	14,7%	20,0%
El Sanatları	Frekans	29	1	30
	% Cinsiyet	25,0%	2,9%	20,0%
Resim	Frekans	26	4	30
	% Cinsiyet	22,4%	11,8%	20,0%
Toplam	Frekans	116	34	150
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 4 incelendiğinde, her iki cinsiyetin de katılabileceği kurslar içerisinde erkeklerin %44,1 oranı ile en çok Bilgisayar kullanımı kursuna katıldığı, en az ise %2,9 ile oranıyla El Sanatları kursuna katıldıkları görülmektedir. Kadınlarda ise en çok %25 oranı

ile El sanatları kursuna katıldığı, en az ise %12,9 oranıyla Bilgisayar Kullanımı kursuna katıldıkları görülmektedir. Buna göre Erkeklerin az tercih ettiği kurs, Kadınlar için çok tercih edilenler arasında, Erkeklerin çok tercih ettiği kurs, Kadınlar için az tercih edilen kurs olarak gözükmektedir.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların yaş dağılımlarına göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5
Kursa Katılanların Yaşa Göre Dağılımı

Yaş Aralığı	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
14-25	35	23,3	23,3
26-37	31	20,7	44,0
38-49	42	28,0	72,0
49-60	28	18,7	90,7
61 ve üzeri	14	9,3	100,0
Total	150	100,0	

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kursa katılanların yaş dağılımına bakıldığında kursiyerlerin %28' i 38-49 yaş %23,3 'ü 14-25 yaş aralığındadır.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların yaşa göre kurs tercihleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6
Yenişehir HEM'de Yaşa Göre Kurs Tercihleri

Tercih Edilen Kurs		Yas					Toplam
		14-25	26-37	38-49	49-60	61 ve üzeri	
İngilizce	Frekans	4	8	7	8	3	30
	% Yaş	11,4%	25,8%	16,7%	28,6%	21,4%	20,0%
Bilgisayar	Frekans	19	4	6	1	0	30
	% Yaş	54,3%	12,9%	14,3%	3,6%	,0%	20,0%
Aşçılık	Frekans	4	10	14	2	0	30
	% Yaş	11,4%	32,3%	33,3%	7,1%	,0%	20,0%
El Sanatları	Frekans	4	5	8	7	6	30
	% Yaş	11,4%	16,1%	19,0%	25,0%	42,9%	20,0%
Resim	Frekans	4	4	7	10	5	30
	% Yaş	11,4%	12,9%	16,7%	35,7%	35,7%	20,0%
Toplam	Frekans	35	31	42	28	14	150
	% Yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 6 incelendiğinde İngilizce kursunu seçen kişilerin %28,6 oranında 49-60 yaş aralığında olduğu, Bilgisayar kursunu daha çok %54,3 oranıyla 14-25 yaş aralığı genç nüfusun tercih ettiği, Aşçılık kursunu daha çok %33,3 oranıyla 38-49 yaş aralığı kişilerin, El Sanatlarını ise %42,9 oranıyla 61 yaş ve üzeri kişilerin seçtiği ve Resim kursunu da %35,7 lik oran ile hem 49-60 ve 61 yaş ve üzeri kişilerin seçtiği gözükmemektedir.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların Medeni Haline göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 7' de verilmiştir.

Tablo 7
Kursa Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

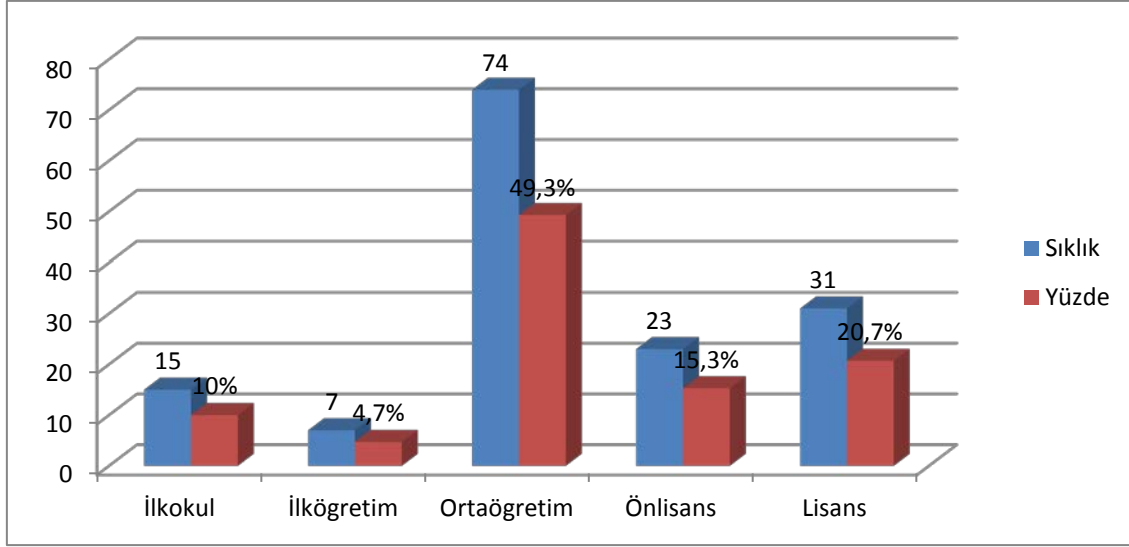
Medeni Hali	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
Evli	92	61,3	61,3
Bekar	58	38,7	100,0
Toplam	150	100,0	

Tablo 7 Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kursa katılanların medeni hali dağılımına bakıldığında kursiyerlerin %61,3' ü Evli %38,7 'si Bekar olduğu görünmüş olup Evli kişilerin kurslara daha çok talep ettikleri gözükmemektedir.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların Öğrenim durumuna göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 8' de verilmiştir.

Tablo 8
Kursa Katılanların Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
İlkokul	15	10,0	10,0
İlköğretim	7	4,7	14,7
Ortaöğretim	74	49,3	64,0
Önlisans	23	15,3	79,3
Lisans	31	20,7	100,0
Toplam	150	100,0	

Şekil 1: Kursa Katılanların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

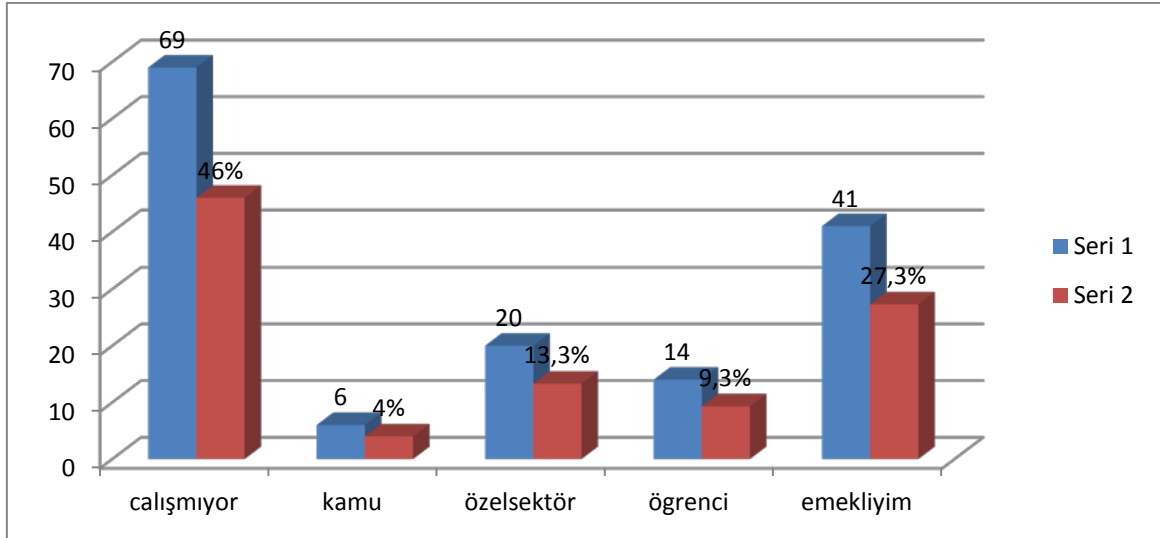
Tablo 8 ve Şekil 1 incelendiğinde, kursa katılanlar arasında en fazla Orta öğretim mezunu olduğu görülmektedir. kursa katılan her 100 kursiyerden 74'ü Orta öğretim mezunudur. Orta Öğretim mezunlarından sonra kursa en fazla katılan ikinci grup ise %20,7 oranı ile Lisans mezunlarıdır. Kursiyerler arasında en az yüzdeye sahip olan eğitim düzeyi, İlköğretim mezunlarıdır. Kursiyerler arasında İlköğretim mezunu olanların yüzdesi sadece %2'dir.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların Meslek durumuna göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 9' de verilmiştir.

Tablo 9

Kursa Katılanların Meslek Durumuna Göre Dağılımı

Meslek Durumu	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
Çalışmıyor	69	46,0	46,0
Kamu	6	4,0	50,0
Özelsektör	20	13,3	63,3
Öğrenci	14	9,3	72,7
Emekli	41	27,3	100,0
Toplam	150	100,0	

Şekil 2: Kursa Katılanların Mesleklerine Göre Dağılımı

Tablo 9 ve Şekil 2 incelendiğinde, Yenişehir HEM'de kurslarına katılanlar arasında, "Herhangi bir işte çalışmayanlar", "Emekliler" diğer kategorilere göre daha fazla olduğu görülmektedir. Yenişehir HEM'de kursa katılanlar arasında en az rastlanan kategori ise, kamu çalışanlarıdır. Kursa katılanlar arasında Kamu çalışanların oranı %4 dır.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların Gelir durumuna göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 10' da verilmiştir.

Tablo 10

Kursa Katılanların Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Gelir Durumu	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
0-999	35	23,3	23,3
1000-1999	68	45,3	68,7
2000-2999	35	23,3	92,0
3000-3999	7	4,7	96,7
4000 ve üzeri	5	3,3	100,0
Toplam	150	100,0	

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kursa katılanların gelir durumu dağılımına bakıldığında kursiyerlerin %45,3'nün 1000-1999 TL arası %23,3'ü 0-999 TL ve %23,3'ü 2000-2999 olarak görünmüştür.

4.2. Kursiyerlerin Kursa Katılımları ile İlgili Bulgular

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların Daha önce kursa katılıp katılmama durumuna göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 11' de verilmiştir.

Tablo 11
Kursa Katılanların Daha Önce Kursa Katılıp Katılmamalarına Göre Dağılımı

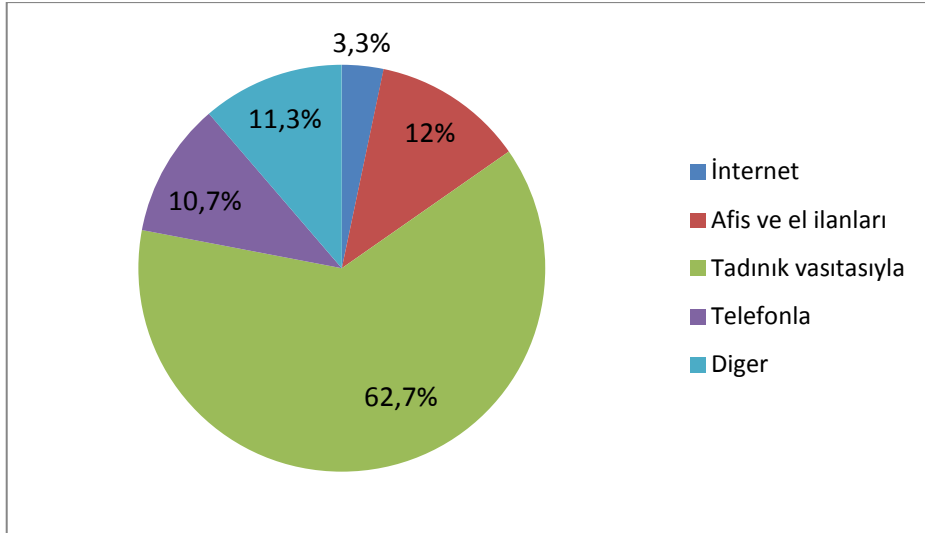
	Sıklık	Yüzde	Kümülatif yüzde
Hayır	79	52,7	52,7
Evet	71	47,3	100,0
Toplam	150	100,0	

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kursa katılanların daha önce kursa katılıp katılmadığına kursiyerlerin %52,7'si Hayır %47,3'ü Evet olarak görünmüştür.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi'nde kursa katılanların Nasıl Haberiniz Oldu sorusuna göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 12' de verilmiştir.

Tablo 12
Kursa Katılanların Nasıl Haberiniz Oldu Durumuna Göre Dağılımı

Nasıl Haberiniz Oldu	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
İnternet	5	3,3	3,3
Afiş ve El İlanları	18	12,0	15,3
Tanıdık Vasıtasıyla	94	62,7	78,0
Telefonla	16	10,7	88,7
Diğer	17	11,3	100,0
Toplam	150	100,0	

Şekil 3: Kurstan Haberdar Olma Biçiminin Pasta Grafiği

Tablo 12 ve Şekil 3 incelendiğinde, katılımcıların %62,7 sinin tanıdık vasıtasıyla kurstan haberdar oldukları görülmektedir. Kurs tanıtımında kullanılan İnternet aracılığıyla kursa katılım yüzdesi %3,3'tür.

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini seçme nedeniniz sorusuna göre oluşturulan frekans tablosu, Tablo 13' da verilmiştir.

Tablo 13

Kursa Katılanların YHEM Seçme Nedeniniz Sorusuna Göre Dağılımı

YHEM Seçme Nedeniniz	Sıklık	Yüzde	Kümülatif Yüzde
Ulaşım	70	46,7	46,7
Eğitimin İy Olması	33	22,0	68,7
Öğretmenlerin Tecrübeli Olması	43	28,7	97,3
Aile Ortamını Hissetmem	4	2,7	100,0
Toplam	150	100,0	

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini seçme nedeniniz sorusuna %46,7'si Ulaşım %28,7'si Öğretmenlerinin Tecrübeli olması cevabını verdiği görünmüştür.

4.3. Kursiyerlerin Kursu Katılma Nedenleri İle İlgili Bulgular

Yenişehir HEM' de 2012-2013 dönemindeki kursiyerlerden ankete katılanların kursu katılma nedenlerinin önemlilik değerlendirilmesi Tablo 14' de verilmiştir.

Tablo 14

Kursu Katılma Nedenlerinin Önemlilik Sınıflandırması

Kursu Katılma Nedenleri	Kişisel Önem Dereceleri				
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Boş zamanlarımı değerlendirme isteğim,	15	15	7	62	51
	%10	%10	%4,7	% 41,3	% 34
2. Günlük hayatımda değişiklik yapma isteğim,	7	11	6	75	51
	%4,7	%7,3	%4	%50	%34
3. Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteğim,	6	20	14	76	34
	%4	%13,3	%9,3	%50,7	%22,7
7. Katıldığım kursu çevre tarafından değer verilmesi,	13	18	32	53	34
	%8,7	%12	%21,3	%35,3	%22,7
5. Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek,	6	22	18	66	38
	%4	%14,7	%12	%44	%25,3
6. Bilgilerimi ve kendimi yenileme isteğim,	3	5	7	72	63
	%2	%3,3	%4,7	%48	%42
7. Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam,	14	34	18	51	33
	%9,3	%22,7	%12	%34	%22
8. Toplum içinde nasıl hareket edileceğini öğrenme ihtiyacım,	28	58	22	29	13
	%18,7	%38,7	%14,7	%19,3	%8,7

Tablo 51 incelendiğinde, kursu katılma nedenleri arasında en önemli olan nedenler "Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteğim", "Günlük hayatımda değişiklik yapma isteğim" ve "Bilgilerimi ve kendimi yenileme isteğim" olduğu kolaylıkla tespit edilmektedir. Kursu katılma nedenleri arasında en önemsiz bulunan nedenler ise, "Toplum içinde nasıl hareket edileceğini öğrenme ihtiyacım" ve "Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam" olduğu görülmektedir.

4.4. Yenişehir HEM Tanımaya Yönelik Bilgiler

Yenişehir HEM' i tanımaya yönelik kişisel katılımı değerlendiren ölçeğe verilen yanıtların dağılımının yer aldığı tablo, Tablo 15' de verilmiştir

Tablo 15

Yenişehir HEM'i Tanımaya Yönelik Kişisel Katılım Dereceleri

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Kişisel Katılım Dereceleri(İfadeleri)				
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Yenişehir HEM'in bina yapısı ve dersliği (fiziksel koşullar) eğitim öğretim için yeterlidir.	25 %16,7	29 %19,3	22 %14,7	57 %38	17 %11,3
2. Yenişehir HEM'in faaliyetlerinin etkinliğini artırabilmek için yönetici ve eğiticiler yeterince çalışmaktadır.	2 %1,3	9 %6	17 %11,3	92 %61,3	30 %20
3. Eğitim-öğretimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi için kurum içinde ve dışında yeterli güvenlik önlemleri alınmıştır.	3 %2	27 %18	33 %22	69 %46	18 %12
4. Yenişehir HEM kurslarına kayıt yaptırırken herhangi bir engelle karşılaşmamaktadır.	8 %5,3	7 %4,7	7 %4,7	81 %54	47 %31,3
5. Yenişehir HEM'de kursiyerleri ilgilendiren konular hakkında duyurular zamanında yapılmaktadır.	9 %6	14 %9,3	25 %16,7	70 %46,7	32 %21,3
6. Yenişehir HEM'de kursiyerlerin istek ve şikâyetleri kurum yöneticilerince dikkate alınmaktadır.	2 %1,3	9 %6	32 %21,3	78 %52	29 %19,3
7. Yenişehir HEM faaliyetleri toplumun kültürel ve sosyal ihtiyacını karşılamaktadır.	1 %0,7	5 %3,3	27 %18	84 %56	33 %22
8. Yenişehir HEM bilimsel ve toplumsal değişim ve gelişmelere paralel olarak kendini yenilemektedir.	2 %1,3	10 %6,7	34 %22,7	82 %54,7	22 %14,7
9. Yenişehir HEM'in; laboratuvarları, ders araç –gereçleri bilgi çağının teknolojik gelişimleri açısından yeterlidir.	16 %10,7	36 %24	27 %18	56 %37,3	15 %10
10. Yenişehir HEM insan kişiliğine ve insan yeteneklerine değer veren bir örgüt yapısına sahiptir.	3 %2	5 %3,3	25 %16,7	81 %54	36 %24

Tablo 15 incelendiğinde, katılımcıların toplamda %36'sı Yenişehir HEM'in fiziksel koşullarının yeterli olmadığını, toplamda %34,7'si Yenişehir HEM'i araç, gereç ve bilgi çağı teknolojileri açısından yeterli olmadığını, toplamda %85,3'ü Yenişehir HEM kurslarına kayıt yaptırırken herhangi bir engelle karşılaşmadığını, toplamda %81,3'ü Yenişehir HEM yöneticilerinin kursun etkinliğini artırmak için yeterince çalıştığını, toplamda %68'i Yenişehir HEM' de kursiyerleri ilgilendiren konular hakkında duyurular zamanında yapıldığını ifade etmişlerdir.

4.5. Yenişehir HEM' in Eğitim-Öğretim Sürecine Yönelik Bulgular

Yenişehir HEM' de Eğitim-Öğretim sürecine yönelik verilen yanıtların dağılımının yer aldığı tablo, Tablo16'da verilmiştir.

Tablo 16

Yenişehir HEM'in Eğitim-Öğretim Sürecine Yönelik Kişisel Katılım Dereceleri

Eğitim-Öğretim Sürecine Yönelik	Kişisel Katılım Dereceleri(İfadeleri)				
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Katıldığımız kurs programına ayrılan süre (teorik ve uygulama için) öğrenmenin gerçekleşmesi için yeterlidir.	9	7	12	91	31
	%6	%4,7	%8	%60,7	%20,7
2. Kursiyerler arasında yaş farkı olması eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkilemektedir.	35	73	13	17	12
	%23,3	%48,7	%8,7	%11,3	%8
3. Derslerde başarınız adaletli bir şekilde değerlendirilmekte ve eksikleriniz kurs öğretmeniniz tarafından giderilmektedir.	3	3	4	76	64
	%2	%2	%2,7	%50,7	%42,7
4. Derslerde öğrendiklerinizi nerelerde kullanabileceğiniz konusunda yeterli açıklamalar yapılmaktadır.	0	4	6	85	55
	0	%2,7	%4	%56,7	%36,7
5. Devam etmekte olduğunuz kursta dersler, konuların özelliklerine uygun olarak anlayacağımız ve ilgi duyacağımız şekilde işlenmektedir.	0	2	6	86	56
	0	%1,3	%4	%57,3	%37,3
6. Devam etmekte olduğunuz kursta derslerde kullanılan araç-gereç ve malzeme sayısı (donanım) yeterlidir.	18	25	19	64	24
	%12	%16,7	%12,7	%42,7	%16
7. Devam etmekte olduğunuz kursta derslerde sorduğunuz sorulara kurs öğretmeniniz tarafından samimi ve tatmin edici bir şekilde cevap verilmektedir.	0	2	5	60	83
	0	%1,3	%3,3	%40	%55,3
8. Devam etmekte olduğunuz kursta öğrenmeyi kolaylaştırmak için interaktif (bilgisayar destekli-işitsel ve görsel) eğitim verilmektedir.	8	20	23	58	41
	%5,3	%13,3	%15,3	%38,7	%27,3
9. Devam etmekte olduğunuz kursun öğretmeni eğitim vermek için alanında yeterli bilgi ve beceriye sahiptir.	1	2	3	54	90
	%0,7	%1,3	%2	%36	%60
10. Devam etmekte olduğunuz kursun içeriği ilgi, ihtiyaç ve beklentilerinize uygundur.	1	2	12	79	56
	%0,7	%1,3	%8	%52,7	%37,3
11. Devam etmekte olduğunuz kursta, hangi bilgiye ihtiyacı olduğunuzu bilen ve bilgiyi kullanıp yeni bilgiler üretebilen bireyler yetiştirilmektedir.	0	4	20	85	41
	0	%2,7	%13,3	%56,7	%27,3
12. Devam etmekte olduğunuz kursta sizlere girişimci, yenilikçi, yaratıcı ve üretici olmak özendirilmektedir.	1	1	15	86	47
	%0,7	%0,7	%10	%57,3	%31,3
13. Devam etmekte olduğunuz kursun bitiminde aldığınız eğitim, psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan ihtiyaçlarınızı karşılayacak niteliktedir.	1	3	22	85	39
	%0,7	%2	%14,7	%56,7	%26

Tablo 16 incelendiğinde, Eğitim - Öğretim sürecine yönelik, en fazla Olumsuz yanıt alınan madde, derslerde kullanılan araç-gereç ve malzeme sayısı (donanım) yeterli olmamasıdır. Olumsuz, yanıtının en fazla verildiği ikinci madde ise, "Kursta öğrenmeyi kolaylaştırmak için interaktif (bilgisayar destekli-işitsel ve görsel) eğitim verilmektedir", maddesidir. En fazla olumlu yanıtı, "Devam etmekte olduğumuz kursta derslerde sorduğunuz sorulara kurs öğretmeniniz tarafından samimi ve tatmin edici bir şekilde cevap verilmektedir" maddesidir.

4.6. Yenişehir HEM de Yetişkin Eğitime Yönelik Bulgular

Yenişehir HEM'de yetişkin eğitime yönelik kişisel katılımı değerlendiren ölçeğe verilen yanıtların dağılımın yer aldığı veriler, Tablo 17' de verilmiştir.

Tablo 17
Yenişehir HEM'de Yetişkin Eğitime Yönelik Bulgular

Yetişkin Eğitime Yönelik	Kişisel Katılım Dereceleri(İfadeleri)				
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Kurs öğretmeniniz, derslere aktif katılımınızı sağlamak için (yaşantılarınızdan örnekler isteyerek, kendi görüşlerinizi açıklamanıza fırsat vererek, kimi konuların sunum sorumluluğunu size vererek, ders içeriği ile ilgili tartışma ortamı yaratarak vb) çaba harcamaktadır.	1	3	3	73	70
	%0,7	%2	%2	%48,7	%46,7
2. Kurs öğretmeniniz derslerde sizlere (eğitim durumunuza, yaşınıza, cinsiyetinize, mesleki konunuza, maddi durumunuza vb göre) farklı tutum ve davranışlar sergilemektedir.	59	54	8	21	8
	%39,3	%36	%5,3	%14	%5,3
3. Kurs öğretmeninizin, derse devam durumunuzu belirlemek amacıyla devam-devamsızlık kontrolü yapması yetişkin eğitiminde öğrenmenin gerçekleşmesi için gereklidir.	5	13	11	84	37
	%3,3	%8,7	%7,3	%65	%24,7
4. Kurs öğretmeniniz sizi kursu bitirememe veya sertifika alamama ile ilgili tehdit etmektedir.	88	46	2	8	6
	%58,7	%30,7	%1,3	%5,3	%4
5. Kurs öğretmeniniz sizi tanımak ve sorunlarınızı çözmek için ders dışında size zaman ayırmaktadır.	1	14	14	81	40
	%0,7	%9,3	%9,3	%54	%26,7
6. Kurs öğretmeninizin size isminizle hitap etmesi sizi memnun etmektedir.	1	5	8	85	51
	%0,7	%3,3	%5,3	%56,7	%34

7. Derslerde öğrenmek istediğiniz konular hakkında sizlerin görüşleri alınmaktadır.	0	3	7	80	60
	0	%2	%4,7	%53,3	%40
8. Devam etmekte olduğunuz kursta öğretmeniniz size yetişkin birer birey gibi dostça davranmaktadır.	0	4	1	76	69
	0	%2,7	%0,7	%50,7	%46
9. Devam etmekte olduğunuz kurs programı; zamanı iyi kullanma, bağımsız karar verme, inisiyatif kullanma, problem çözme, iletişim kurabilme bilgi ve becerisi kazandırmaktadır.	1	3	15	72	59
	%0,7	%2	%10	%48	%39,3
10. Kurs öğretmeniniz derse geç kalmanız veya verilen bir ödev ya da sorumluluğu yerine getirememeniz durumunda aşırı tepki göstermektedir.	50	69	11	10	10
	%33,3	%46	%7,3	%6,7	%6,7
11. Devam etmekte olduğunuz kurs bilim ve teknoloji alanlarındaki hızlı değişimlere uyum sağlamanıza yardımcı olmaktadır.	3	15	31	79	22
	%2	%10	%20,7	%52,7	%14,7
12. Devam etmekte olduğunuz kurs ile sahip olduğunuz bilgi birikimini geliştirerek hayatınızda karşılaştığımız sorunları çözümlenebileceğinize inanmaktasınız.	2	4	19	76	49
	%1,3	%2,7	%12,7	%50,7	%32,7

Tablo 17 incelendiğinde, yetişkin eğitime yönelik, en fazla olumsuz yanıt alınan maddeler, " Kurs öğretmeninizin, derse devam durumunuzu belirlemek amacıyla devam-devamsızlık kontrolü yapması yetişkin eğitiminde öğrenmenin gerçekleşmesi için gereklidir." ve " Devam etmekte olduğunuz kurs bilim ve teknoloji alanlarındaki hızlı değişimlere uyum sağlamanıza yardımcı olmaktadır." maddeleridir. En fazla olumlu yanıt ise, " Kurs öğretmeniniz, derslere aktif katılımınızı sağlamak için (yaşantılarınızdan örnekler isteyerek, kendi görüşlerinizi açıklamanıza fırsat vererek, kimi konuların sunum sorumluluğunu size vererek, ders içeriği ile ilgili tartışma ortamı yaratarak vb) çaba harcamaktadır." maddesidir.

4.7. Hipotez Testleri

Hipotez testi 1

H_0 Cinsiyete göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 18

Hipotez 1 Sonuçları

Grup İstatistiği

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
Kursa Katılma Nedenleri	Kadın	116	3,6541	,63745	,05919
	Erkek	34	3,5294	,85616	,14683

Independent Samples Test

Kursa Katılma Nedenleri	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	Df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	3,233	,074	,924	148	,357	,12468	,13500	-,14209	,39146
Equal variances not assumed			,788	44,260	,435	,12468	,15831	-,19432	,44368

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,357 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani kadın ve erkek olma durumuna göre bir farklılık bulunmamaktadır.

Hipotez testi 2

H_0 Cinsiyete göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 19
Hipotez 2 Sonuçları

Grup İstatistiği

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
	Kadın	116	3,6112	,59852	,05557
	Erkek	34	3,9000	,71053	,12185

Independent Samples Test

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	Df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	,005	,944	-2,368	148	,019	-,28879	,12193	-,52975	-,04784
Equal variances not assumed			-2,156	47,563	,036	-,28879	,13393	-,55814	-,01945

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,019 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten küçük olduğu için boşluk hipotezini reddederiz. Yani kadın ve erkek olma durumuna göre YHEM Tanımaya yönelik bir farklılık bulunmaktadır.

Hipotez testi 3

H_0 Cinsiyete göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 20
Hipotez 3 Sonuçları

Grup İstatistiği

Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Sapma
	Kadın	116	4,0902	,39696	,03686
	Erkek	34	4,0452	,73248	,12562

Independent Samples Test

Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	9,005	,003	,468	148	,640	,04494	,09595	-,14468	,23455
Equal variances not assumed			,343	38,844	,733	,04494	,13092	-,21990	,30977

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,640 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani kursiyerlerin Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 4

H_0 Cinsiyete göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Cinsiyete göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık vardır.

Tablo 21
Hipotez 4 Sonuçları

Grup İstatistiği

Yetişkin Eğitime Yönelik	cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Sapma
	Kadın	116	4,1099	,36243	,03365
	Erkek	34	4,1250	,55363	,09495

Independent Samples Test

Levene's Test for Equality of Variances			t-test for Equality of Means						
Yetişkin Eğitime Yönelik	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	5,357	,022	-,187	148	,852	-,01509	,08050	-,17417	,14400
Equal variances not assumed			-,150	41,623	,882	-,01509	,10073	-,21843	,18826

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,852 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani kursiyerlerin Yetişkin Eğitime Yönelik kadın erkek olma durumuna göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 5

H_0 Yaşa göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 22
Hipotez 5 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,088	4	,272	,562	,691
Grup İçi	70,240	145	,484		
Toplam	71,328	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,691 bulunmuş olup önem seviyesi 005'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Kursiyerlerin Kursa Katılım Nedenleri yaş durumlarına göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 6

H_0 Yaşa göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 23
Hipotez 6 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	5,812	4	1,453	3,885	,005
Grup İçi	54,236	145	,374		
Toplam	60,048	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,005 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten küçük olduğu için boşluk hipotezini reddederiz. Yani Kursiyerlerin YHEM Tanımaya Yönelik olarak farklılık göstermektedir.

Tablo 24
YHEM Tanımaya Yönelik Çoklu Karşılaştırmalar

(I) Yas	(J) Yas	Fark Demek (I-J)	Standart Hata	Anlamlılık	95% Confidence Interval	
					Alt Sınır	Üst Sınır
14-25	26-37	,28747	,15084	,319	-,1292	,7041
	38-49	,39952*	,13997	,039	,0129	,7862
	49-60	,55071*	,15507	,005	,1224	,9791
	61 ve üzeri	,49714	,19340	,081	-,0371	1,0314
26-37	14-25	-,28747	,15084	,319	-,7041	,1292
	38-49	,11206	,14482	,938	-,2880	,5121
	49-60	,26325	,15945	,468	-,1772	,7037
	61 ve üzeri	,20968	,19693	,824	-,3343	,7537
38-49	14-25	-,39952*	,13997	,039	-,7862	-,0129
	26-37	-,11206	,14482	,938	-,5121	,2880
	49-60	,15119	,14921	,849	-,2610	,5634
	61 ve üzeri	,09762	,18874	,986	-,4238	,6190
49-60	14-25	-,55071*	,15507	,005	-,9791	-,1224
	26-37	-,26325	,15945	,468	-,7037	,1772
	38-49	-,15119	,14921	,849	-,5634	,2610
	61 ve üzeri	-,05357	,20019	,999	-,6066	,4994
61 ve üzeri	14-25	-,49714	,19340	,081	-1,0314	,0371
	26-37	-,20968	,19693	,824	-,7537	,3343
	38-49	-,09762	,18874	,986	-,6190	,4238
	49-60	,05357	,20019	,999	-,4994	,6066
*. The mean difference is significant at the 0.05 level.						

14-25 yaş ile 38-49 yaş arasındaki farkın anlamlı olduğuna ilişkin yapılan anova tablosunda P değeri 0,039, 49-60 yaş arasındaki farkın da anlamlı olduğuna ilişkin yapılan anova tablosunda P değeri 0,005 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten küçük olduğu için bu gruplar arasındaki fark anlamlıdır. 38-49 ve 49-60 yaşındakiler 14-25 yaşındakilere göre Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik daha olumlu bakmaktadırlar.

Hipotez testi 7

H_0 Yaşa göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 25

Hipotez 7 Sonuçları

ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	2,502	4	,625	2,717	,032
Grup İçi	33,378	145	,230		
Toplam	35,880	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,032 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten küçük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre reddederiz.. Yani Kursiyerlerin Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik yaş durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Hipotez testi 8

H_0 Yaşa göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Yaşa göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık vardır.

Tablo 26
Hipotez 8 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,107	4	,277	1,664	,162
Grup İçi	24,119	145	,166		
Toplam	25,226	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,162 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Kursiyerlerin Yetişkin Eğitime Yönelik yaş durumlarına göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 9

H_0 Medeni Durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 27
Hipotez 9 Sonuçları

Grup İstatistikleri

Kursa Katılma Nedenleri	Medeni Hal	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
	Evli	92	3,6590	,53648	,05593
	Bekar	58	3,5733	,88730	,11651

Independent Samples Test

Kursa Katılma Nedenleri	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	13,311	,000	,738	148	,462	,08569	,11618	-,14390	,31528
Equal variances not assumed			,663	83,522	,509	,08569	,12924	-,17133	,34272

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,462 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani kursiyerlerin Kursa Katılma Nedenleri Medeni duruma göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 10

H_0 Medeni Durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 28
Hipotez 10 Sonuçları
Grup İstatistikleri

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Medeni Hal	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
	Evli	92	3,5696	,57622	,06008
	Bekar	58	3,8466	,68958	,09055

Independent Samples Test

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	,240	,625	-2,655	148	,009	-,27699	,10434	-,48318	-,07080
Equal variances not assumed			-2,549	105,43 2	,012	-,27699	,10866	-,49243	-,06154

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,009 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten küçük olduğu için boşluk hipotezini reddederiz. Yani kursiyerlerin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanıması Medeni durumuna göre farklılık göstermektedir.

Hipotez testi 11

H_0 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık vardır.

Tablo 29
Hipotez 11 Sonuçları

Grup İstatistikleri

Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik	Medeni Hal	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
	Evli	92	4,0209	,39866	,04156
Bekar	58	4,1737	,60097	,07891	

Independent Samples Test

Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	4,247	,041	1,873	148	,063	-,15284	,08159	-,31407	,00840
Equal variances not assumed			1,714	88,735	,090	-,15284	,08919	-,33006	,02439

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,063 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani kursiyerlerin Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik Medeni durumuna göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 12

H_0 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık yoktur.

H_1 Medeni Durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık vardır.

Tablo 30
Hipotez 12 Sonuçları
Grup İstatistiki

Yetişkin Eğitime Yönelik	MedeniHal	N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
	Evli	92	4,0951	,36009	,03754
	Bekar	58	4,1422	,48390	,06354

Independent Samples Test

Yetişkin Eğitime Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	1,860	,175	-,682	148	,496	-,04713	,06911	-,18371	,08944
Equal variances not assumed			-,639	96,386	,525	-,04713	,07380	-,19362	,09936

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,496 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani kursiyerlerin Yetişkin Eğitime Yönelik Medeni durumuna göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 13

H_0 Mesleki durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Mesleki durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 31
Hipotez 13 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,721	4	,180	,370	,829
Grup İçi	70,607	145	,487		
Toplam	71,328	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,829 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Kursiyerlerin Kursa Katılım Nedenleri Meslek durumlarına göre farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 14

H_0 Mesleki durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Meslek durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 32
Hipotez 14 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	3,453	4	,863	2,212	,071
Grup İçi	56,595	145	,390		
Toplam	60,048	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,071 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Meslek durumlarına göre Yenişehir HEM tanımaya yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 15

H_0 Meslek durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Meslek durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 33
Hipotez 15 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,290	4	,323	1,352	,254
Grup İçi	34,590	145	,239		
Toplam	35,880	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,254 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Meslek durumlarına göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik Farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 16

H_0 Meslek durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Meslek durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 34
Hipotez 16 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,487	4	,122	,714	,584
Grup İçi	24,739	145	,171		
Toplam	25,226	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,584 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Meslek durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 17

H_0 Öğrenim durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 35
Hipotez 17 Sonuçları

ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	3,233	4	,808	1,721	,148
Grup İçi	68,095	145	,470		
Toplam	71,328	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,148 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Öğrenim durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 18

H_0 Öğrenim durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 36
Hipotez 18 Sonuçları

ANOVA

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Gruplar Arası	2,868	4	,717	1,818	,128
Grup İçi	57,180	145	,394		
Toplam	60,048	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,128 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Öğrenim durumlarına göre Yenişehir HEM tanımaya yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 19

H_0 Öğrenim durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 37**Hipotez 19 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,514	4	,129	,527	,716
Grup İçi	35,366	145	,244		
Toplam	35,880	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,716 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Öğrenim durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 20

H_0 Öğrenim durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Öğrenim durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 38**Hipotez 20 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,157	4	,039	,227	,923
Grup İçi	25,069	145	,173		
Toplam	25,226	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,923 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Öğrenim durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 21

H_0 Gelir durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 39
Hipotez 21 Sonuçları

ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	3,803	4	,951	2,041	,092
Grup İçi	67,525	145	,466		
Toplam	71,328	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,092 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Gelir durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 22

H_0 Gelir durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 40
Hipotez 22 Sonuçları

ANOVA

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Gruplar Arası	3,752	4	,938	2,416	,051
Grup İçi	56,296	145	,388		
Toplam	60,048	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,051 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Gelir durumlarına göre Yenişehir HEM tanımaya yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 23

H_0 Gelir durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 41**Hipotez 23 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,094	4	,274	1,140	,340
Grup İçi	34,786	145	,240		
Toplam	35,880	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,340 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Gelir durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 24

H_0 Gelir durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Gelir durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 42**Hipotez 24 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,192	4	,048	,278	,892
Grup İçi	25,034	145	,173		
Toplam	25,226	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,892 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Gelir durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 25

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 43**Hipotez 25 Sonuçları****Grup İstatistikleri**

Daha Önce Kursa Katıldınız mı		N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
Kursa Katılma Nedenleri	Hayır	79	3,5902	,68376	,07693
	Evet	71	3,6655	,70355	,08350

Independent Samples Test

Kursa Katılma Nedenleri	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	,039	,844	-,664	148	,508	-,07530	,11336	-,29931	,14871
Equal variances not assumed			-,663	145,312	,508	-,07530	,11353	-,29969	,14909

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,508 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani Daha önce kursa katılma durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 26

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 44
Hipotez 26 Sonuçları
Grup İstatistikleri

Daha Önce Kursa Katıldınız mı		N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Hayır	79	3,7443	,67058	,07545
	Evet	71	3,6014	,58809	,06979

Independent Samples Test

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	,696	,406	1,381	148	,169	,14290	,10350	-,06163	,34743
Equal variances not assumed			1,390	147,917	,167	,14290	,10278	-,06021	,34600

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,169 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten küçük olduğu için boşluk hipotezini reddederiz. Yani Daha önce kursa katılma durumuna göre Kurs Katılım Nedenlerinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 27

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık vardır.

Tablo 45
Hipotez 27 Sonuçları
Grup İstatistikleri

Daha Önce Kursa Katıldınızı		N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik	Hayır	79	4,1139	,53971	,06072
	Evet	71	4,0423	,43041	,05108

Independent Samples Test

Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	1,612	,206	,892	148	,374	,07167	,08030	-,08702	,23036
Equal variances not assumed			,903	145,991	,368	,07167	,07935	-,08515	,22849

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,374 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani Daha önce kursa katılma durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 28

H_0 Daha önce kursa katılma durumuna göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Daha önce kursa katılma durumuna göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık vardır.

Tablo 46
Hipotez 28 Sonuçları

Grup İstatistiki

Daha Önce Kursa Katıldınız mı		N	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama Standart Hata
Yetişkin Eğitime Yönelik	Hayır	79	4,1456	,44246	,04978
	Evet	71	4,0775	,37383	,04437

Independent Samples Test

Yetişkin Eğitime Yönelik	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	,399	,529	1,012	148	,313	,06810	,06728	-,06485	,20106
Equal variances not assumed			1,021	147,457	,309	,06810	,06668	-,06367	,19988

Yapılan ikili t testinde P değeri 0,313 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani Daha önce kursa katılma durumuna göre Yetişkin Eğitime Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 29

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 47**Hipotez 29 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,636	4	,409	,851	,495
Grup İçi	69,692	145	,481		
Toplam	71,328	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,495 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Kursa Katılım Nedenlerinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 30

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 48**Hipotez 30 Sonuçları****ANOVA**

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Gruplar Arası	2,355	4	,589	1,480	,211
Grup İçi	57,693	145	,398		
Toplam	60,048	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,211 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini kabul ederiz. Yani Nasıl haberiniz oldu durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 31

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 49**Hipotez 31 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,246	4	,312	1,304	,271
Grup İçi	34,634	145	,239		
Toplam	35,880	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,271 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 32

H_0 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 50**Hipotez 32 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,144	4	,036	,208	,933
Grup İçi	25,082	145	,173		
Toplam	25,226	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,933 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani Nasıl haberiniz oldu durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 33

H_0 YHEM seçme nedeni durumuna göre Kursu Katılım Nedenlerinde farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçme nedeni durumuna göre Kursu Katılım Nedenlerinde farklılık vardır.

Tablo 51
Hipotez 33 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,566	3	,522	1,092	,354
Grup İçi	69,762	146	,478		
Toplam	71,328	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,354 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani YHEM seçme nedeni durumuna göre Kursu Katılım Nedenlerinde farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 34

H_0 YHEM seçme nedeni durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçme nedeni durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık vardır.

Tablo 52
Hipotez 34 Sonuçları
ANOVA

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,297	3	,099	,242	,867
Grup İçi	59,751	146	,409		
Toplam	60,048	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,867 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani YHEM seçme nedeni durumuna göre YHEM Tanımaya Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 35

H_0 YHEM seçme nedeni durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçme nedeni durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 53**Hipotez 35 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,040	3	,013	,055	,983
Grup İçi	35,840	146	,245		
Toplam	35,880	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,983 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani YHEM seçme nedeni durumuna göre Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik farklılık göstermemektedir.

Hipotez testi 36

H_0 YHEM seçim nedeni durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık yoktur.

H_1 YHEM seçim nedeni durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık vardır.

Tablo 54**Hipotez 36 Sonuçları****ANOVA**

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Kare	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	,164	3	,055	,319	,811
Grup İçi	25,062	146	,172		
Toplam	25,226	149			

Tek yönlü varyans analizi testinde P değeri 0,811 bulunmuş olup önem seviyesi 0,05'ten büyük olduğu için boşluk hipotezini durumlarına göre kabul ederiz. Yani YHEM seçim nedeni durumuna göre Yetişkin Eğitimine Yönelik farklılık göstermemektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde verilerin analizi sonucu elde edilen bulguların genel bir yorumu ve öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuç

Bireyin değişen ve gelişen hayat şartlarına uyumu her geçen gün daha da zorlaşmaktadır. Bireyin hayatını sürdürebilmesi için mevcut bilgilerine yeni bilgiler eklemesi ve bunu yaşantısı içinde kullanabilmesi gerekmektedir.

Bilgi toplumu olma sürecinde insan kaynaklarının etkin bir şekilde kullanımını sağlamak için eğitim artık bir ihtiyaçtır.

Yaygın Eğitim kurumu olan Halk Eğitimi Merkezleri insanların hayat boyunca istedikleri alanda kendilerini geliştirmeleri ve ihtiyaç duydukları bilgileri edinmelerini sağlamak amacıyla düzenledikleri kurslar (sosyal, kültürel, mesleki teknik ve okuma yazma) ve kurs dışı etkinlikler ile hayat boyu eğitimi desteklemektedir.

Hayat boyu devam eden bir süreç olan eğitim ile yetişkinlerin beklentilerinin karşılanması öğrenmeyi olumlu yönde etkilemektedir.

Araştırmada yapılan analiz ve testler kapsamında elde edilen önemli sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

- Araştırmaya katılan 150 kursiyerden % 77,3' ü kadın, %22,7' si erkektir. Yenişehir HEM' deki kursiyerlerin çoğunluğunu kadınların oluşturduğu görülmektedir.

- Araştırmada kurs faaliyetlerine katılımın cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiş ve Yenişehir HEM' de kurslara katılımın cinsiyete göre farklılık gösterdiği görülmüştür. Ayrıca kurslara katılan bireylerin kurs tercihleri de cinsiyete göre farklılık göstermektedir.

- Yenişehir HEM'de kurslara katılanların çoğunun evli olduğu görülmektedir (%61,3).
- Araştırmada gelir durumu değişkenine göre Yenişehir HEM'de kurs tercihlerinin farklılık gösterdiği görülmüştür.
- Yenişehir HEM' de kurs tercihleri eğitim durumu değişkenine göre farklılık göstermektedir.
- Yenişehir HEM' deki kurslara katılımdaki en önemli nedenin "Bilgilerimi ve kendimi yenileme isteği(%90)" olduğu tespit edilmiştir.
- Yenişehir HEM' de kursiyerler merkezin fiziksel imkanlarını genel olarak yeterli görmektedirler.
- Yenişehir HEM' de kursiyerler merkezdeki eğitim öğretim sürecinin iyi olduğunu düşünmektedirler.
- Yenişehir HEM' de kursiyerler, yetişkin eğitiminin genel olarak iyi olduğunu düşünmektedirler.
- Araştırmada Yenişehir HEM' deki kursiyerlerin büyük çoğunluğunun katıldıkları kurstan "Tanındıkları Vasıtasıyla (%62,7)" ile haberdar oldukları görülmüştür.
- Araştırmada Yenişehir HEM' deki kadın kursiyerlerin erkeklere göre merkezdeki yetişkin eğitimini daha başarılı buldukları tespit edilmiştir.
- Yenişehir HEM' deki kursiyerlerden ileri yaşta olanların kurs ile ilgili beklentilerini bulma oranı genç yaşta olanlara göre daha yüksektir.

Bu sonuçlardan hareketle Halk Eğitimi Merkezlerinde Hayat Boyu Eğitim Etkinliğinin artırılmasına yönelik geliştirilen öneriler aşağıda yer almaktadır.

5.2. Öneriler

- Yetişkin eğitime yönelik olarak faaliyetlerini sürdüren Halk Eğitimi Merkezlerinde verimliliği artırabilmek için yönetici ve öğretmenlerin yetişkin eğitimi konusunda eğitim görmüş olmaları gerekmektedir. Kursiyerlere karşı kursu veren öğretmenlerin gösterdikleri ilgi yetişkin eğitiminde yetişkinlerin kursta etkin bir şekilde yer almalarında ve kursa düzenli olarak devam etmelerinde önemli bir etki sağlamaktadır. Bu

nedenle kurs öğretmenlerinin yetişkin eğitiminde yetişkinlerin ihtiyaçları hakkında bilgi sahibi olmaları ve eksik kaldıkları yönlerde gerekli eğitimi almaları gerekmektedir.

- Ulusal ve uluslararası düzeyde geçerliliği olan mesleki belgelendirme ve sertifikasyon sistemi düzenlenerek Halk Eğitimi Merkezinin vermiş olduğu belge ile iş bulma imkanı sağlanmalıdır.

- Yetişkinler kendilerine fayda sağlayacak bilgileri daha kolay öğrenmektedirler. Kursun verimliliğinin artırabilmesi için Halk Eğitimi Merkezinin bulunduğu çevrede işyerleri ile işbirliği sağlanarak kursun teori kısmı Halk Eğitimi Merkezlerinde, Pratik kısmı işyerlerinde gerçekleştirilebilir ya da kursiyerlere staj yapma imkanı sağlanabilir. Böylece kursiyerlere aldıkları eğitimin hem hayatta sağladığı fayda gösterilebilecek hem de alınan eğitimin uygulama ile daha kalıcı hale getirilmesi sağlanabilecektir.

- Nitelikli işgücü ihtiyacı ülkemizin önemli sorunlarından biridir. Halk Eğitimi Merkezlerinde kurs içerikleri, mesleklerin ihtiyaç duyduğu işgücü nitelikleri ve yetişkin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak çağın koşullarına göre düzenlenmelidir.

- Bilgi toplumu insanı sadece bilen değil, bilgiyi paylaşabilen, iletişim yeteneği gelişmiş insandır. Halk eğitimi binalarında kursiyerlerin sosyalleşmesi açısından fayda sağlayacak kantin, okuma salonu, kütüphane, spor salonu, internet odası gibi mekanların oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca binalar fiziki olarak genişletilerek, gerekli donanıma sahip çok amaçlı salonlar sağlanmalıdır. Bunların gerçekleştirilebilmesi için halk eğitimi merkezlerine ayrılan ödenek miktarı artırılmalıdır.

- Kursun amacına uygun olarak kurslarda kullanılan materyaller ve araç gereçler teknolojik yönden çağın ihtiyaçlarına uygun hale getirilmelidir.

- Halk eğitim merkezlerinde kadrolu usta öğretici yetersizliği nedeni ile genellikle öğretmen ihtiyacı ücretli usta öğreticiler ile sağlanmaktadır. Halk Eğitim Merkezlerine daha çok Kadrolu Usta Öğretici ataması yapılmalı ve Ücretli Usta Öğreticilerin Bilişim dünyasında olması dolayısıyla teknolojiyi yakından takip etmeleri sağlanmalı ve kendilerini geliştirmeye yönelik seminerler düzenlenmelidir.

- Yetişkinlere yönelik rehberlik hizmetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için halk eğitimi merkezlerindeki rehber öğretmen ihtiyacı giderilmelidir.

- Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi idare birimin de müdür yardımcısı norm kadrosu verilmesi, yöneticilerinin atamalarında halk eğitimini ilgilendiren kriterler göz önünde bulundurularak bu kriterlere göre atama gerçekleştirilmeli, müdür yardımcı kadrosunun artırılması gerekmektedir.

- Kursiyer adaylarına katılmak istedikleri kurs içeriği hakkında ayrıntılı bilgi verebilmek ve halkı ihtiyaç duydukları konuda aydınlatabilmek için Halk Eğitimi Merkezlerinde danışma ve halkla ilişkiler birimi kurulabilir.

- Halk eğitimi merkezlerinin; kurs ve etkinlikleri, kursların özellikleri, katılım şartları ve kursiyere sağlayacağı avantajlar hakkında daha geniş kitlelerin doğru ve etkin bir şekilde bilgilendirilmesi için bu bilgileri içeren broşür, kitapçık, katalog vb. kaynaklar hazırlanarak kursların tanıtımı gerçekleştirilebilir. Ayrıca halk eğitimi merkezlerinin internet sayfası düzenlenip, güncelleme işi takip edilerek merkezlerin faaliyetleri kolaylıkla izlenebilir.

- Halk eğitimi merkezlerinin ihtiyaç duyulan yerlerde açılabilmesi için kursun açılacağı yer ihtiyacının giderilmesi ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Kurslarda ihtiyaç duyulan malzemelerin temininde zorluk hayatası nedeniyle kurslara katılmayan kursiyerlerin ihtiyaçlarını giderici düzenlemeler yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- AKBAŞ, O. (2000). İstihdama Yönelik Yetişkin Mesleki Eğitim Programlarından Daktilografi Kurs Programlarının Değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı. Ankara.
- AKÇAY, R.C.(2006). **Türk Eğitim Sistemi**. Anı Yayıncılık. Ankara.
- AKYÜZ, Y.(2001). **Başlangıçtan 2001'e Türk Eğitim Tarihi**. Alfa Yayıncılık. İstanbul.
- ALKAN, C., DOĞAN, H.ve SEZGİN, S.İ. (1996). **Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları: Kavramlar,Gelişmeler, Uygulamalar, Yönelmeler**. Gazi Büro Kitapevi. Ankara.
- ARIBAŞ, S.(2002). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. (Editör: Adil Türkoğlu). Mikro Yayınları. Ankara.
- AYDIN, B. (2001). **21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi**. (Editör: Oğuz Orhan, Ayla Oktay ve Halis Ayhan). Sedar Eğitim Araştırma Yayıncılık. İstanbul.
- BARUTÇUGİL, İ.(2002). **Bilgi Yönetimi**. Kariyer Yayınları:24 Yönetim Dizisi:7. İstanbul.
- BAŞARAN, İ.E. (1996). **Türkiye Eğitim Sistemi**. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- BENGŞİR, T.K. (1996). **Bilgi Teknolojileri ve Örgütsel Değişim**. Amme İdaresi Yayınları. Ankara.
- BOZKURT, V.(2003). Bilgi Toplumunun Getirdikleri ve Türkiye. **İş, Güç, Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi**. Cilt: 5, Sayı: 2, s.13.

- BUCKMAN, R. (2004). Building a Knowledge-Driven Organization. U.S.A.: McGraw-Hill Companies Pub.
- BÜLBÜL, S. (1991). **Halk Eğitime Giriş**. Anadolu Üniversitesi AÖF Yayın No:213. Eskişehir.
- BREIVIK, P. S.(1999). Take II-Information Literacy: Revolution in Education. Reference Service Review. 27(3). 271-275.
- CELEP, C. (2003). **Halk Eğitimi**. Anı Yayıncılık.Ankara.
- ÇABUK, S. (2002). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. (Editör: Adil Türkoğlu). Mikro Yayınları. Ankara.
- ÇETİN, Ş. (1997). Ankara ili Merkez İlçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitimci Personelin (Öğretmenlerin) Yetişkin Eğitimcisi Olarak Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Ana Bilim Dalı. Ankara.
- ÇİL, B. (2004). **İstatistik**. Detay Yayıncılık. Ankara.
- ÇÖTOK, N. AKINCI. (2006). Sanayi Toplumundan Bilgi Toplumuna Geçiş Sürecinde Eğitim Olgusu. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı. Sakarya.
- DRUCKER, P.F. (1993). **Kapitalist Ötesi Toplum**. (Çeviren: B.Çorakçı). İnkılap Kitabevi. İstanbul.
- DRUCKER, P.F. (1996). **Yeni Gerçekler**. (Çeviren: B. Karanakçı). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Ankara.

DURA, C. ve ATIK,H.(2002). **Bilgi Toplumu, Bilgi Ekonomisi ve Türkiye.** Literatür Yayınları: 72. İstanbul.

DUMAN, A. (2000). **Yetişkinler Eğitimi.** Ütopya Yayınevi. İstanbul.

DÜLGER, İ.(1987). **Avrupa Toplumunda Sosyal Politika Geçiş Dönemi Özellikleri ve 21. Yüzyılda Hedef Alınan Toplum.** DPT. Ankara.

ELÜSTÜ, A.(2007).Yetişkinlerin Eğitim İhtiyaçları ve Halk Eğitimi ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.* Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Halk Eğitimi Bilim Dalı. İstanbul.

ERDEN, M VE AKMAN, Y.(2000). **Eğitim Psikolojisi.Gelişim-ÖğrenmeÖğretme.** Arkadaş Yayınevi. Ankara.

ERTÜRK, S. (1972). **Eğitimde Program Geliştirme.** Yelkentepe Yayınları.Ankara.

FINDIKÇI, İ. (1996). **Bilgi Toplumunda Yöneticilerde Kendini Geliştirme.** Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları. İstanbul.

GERAY, C. (1978). **Halk Eğitimi.** A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları. Ankara.

GÜNEŞ, F. (2000). **Uygulamalı Okuma-Yazma Öğretimi.** Ocak Yayınları. Ankara.

GÜRAK, H. (2004). **Emek-Teknolojik Yenilik ve Büyüme.** Değişim Yayınları. İstanbul.

- HELVACI, M. A. (1998). Bilgi Toplumunun Gerektirdiği İnsan Gücü Nitelikleri Açısından Toplumdaki Bireylerin Niteliklerinin Değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı. Uşak.
- HESAPÇIOĞLU, M.(2001). **21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitimi Sistemi**. (Yayına Hazırlayanlar: Orhan Oğuz, Ayla Oktay, Halis Ayhan). Sedar Yayıncılık. İstanbul.
- HİRA, İ.(2003). **Modernite’den Postmodernite’ye Değişim**. (Editör: C.C. Aktan). Çizgi Kitabevi. Konya.
- KARAKAYA, M.(1994). **Muhasebe Bilgi Sistemleri ve Bilgi Teknolojisi**. Detay Yayıncılık. Ankara.
- KAYAALP, İ. (2002). **Eğitimde İletişim Dili**. Bilge Kültür Sanat Yayıncılık. İstanbul.
- KAYMAK, M. (1999). Türkiye’de Kalkınma-Halk Eğitimi İlişkisi Üzerine Eleştirel Bir Çözümleme Denemesi(1923–1970). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halk Eğitimi Ana Bilim Dalı Ankara.
- KAZU, İ.Y. (2007). “Türkiye’de Yaygın Eğitim Sisteminin Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyumu”. 11-12 Haziran 2007. Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı.Başkent Öğretmenevi. Ankara.
- KIZILOLUK, H. (2002). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. (Editör: Adil Türkoğlu). Mikro Yayınları. Ankara.
- KOCACIK, F. (2003).**Toplumbilim Ders Notları**. Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları:92. Özemek Matbaası. Sivas.

KURT, İ. (2000). **Yetişkin Eğitimi**. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

KUTLU, E. (2000). **Bilgi Toplumunda Kalkınma Stratejileri**. T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları: 1209. Eskişehir.

LOWE, J. (1985). **Dünyada Yetişkin Eğitime Toplu Bakış**. (Çev. Turhan OĞUZ). UNESCO, Türkiye Milli Komisyonu Yayınları. Ankara.

OECD (1977). Learning Opportunities for Adults, Vol. 1, General Report. Paris.

OKUR, H. A. (1999). Yetişkin Eğitiminde Yetişkinleri GÜdülenme Uygulamalarının Değerlendirilmesi(Ankara İli Örneği).*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halk Eğitimi Ana Bilim Dalı. Ankara.

OKTAY, A. (2001). **21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitimi Sistemi**. (Yayına Hazırlayanlar: Orhan Oğuz, Ayla Oktay, Halis Ayhan). Sedar Yayıncılık. İstanbul.

ÖZAĞAR, H (1995). Okumaz-Yazmazlığın Kadınlar Üzerindeki Etkileri(Ankara İli Örneği). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halk Eğitimi Ana Bilim Dalı. Ankara.

PARK, S.J. (2002). Korean Women's Development Institute, South Korea The Change of South Korean Adult Education in Globalization: Int. J. Of Lifelong Education. Vol.21, No.3, 285-294

RİGEL, N.(2003). **Modernite'den Postmodernite'ye Değişim**. (Editör: C.C. Aktan). Çizgi Kitabevi. Konya.

SENN, J.A. (1995). Information Tecnology in Business. Prentice Hall Int New Jersey.

- SÖNMEZ, V.(2005) **Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı**. Anı yayıncılık, Ankara.
- ŞAHİN, M. (1993). Türkiye’de Halk Eğitimi Etkinliklerinin Eşgüdümleşmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halk Eğitimi Ana Bilim Dalı. Ankara.
- ŞİMŞEK, M. Ş. (2000). **Yönetim ve Organizasyon**. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
TDK (1988). Türkçe Sözlük.
- TOFFLER, A. (1992). **Yeni Güçler Yeni Şoklar**. Altın Kitaplar Yayıncılık. İstanbul.
- TONTA, Y. (2001). *Bilgi Erişim Sorunları ve İnternet*. (Editör: Ali Can, M. Tayfun Gülle, Oya Gürdal ve Erol Yılmaz). Kütüphanecilikte Yeni gelişmeler, Kavramlar, Olgular. 37. Kütüphane Haftası Bildirileri, 26 Mart - 01 Nisan Ankara: TKD, 2002.
- TOPALOĞLU, M.ve KOÇ, H. (2005). **Büro Yönetimi**. Seçkin Yayınevi. Ankara.
- TUTAR, H. (2007). **Bilgi Çağı Örgütleri İçin Yönetici Sekreterliği**. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- TÜRKOĞLU, A. (1996). **99 Soruda Eğitim Bilimlerine Giriş**. Memleket Gazetecilik ve Matbaacılık. İzmir.
- YALÇIN, E. (2002). Öğrenen ve Öğreten Arasındaki İletişimin Yetişkin Eğitimi Süreci Açısından Değerlendirilmesi(Çankaya Halk Eğitim Merkezi ve 7. Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü Merkez Kursları Örneği). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı. Ankara.

YAYLA, D. (2002). Ücretli Usta Öğreticilerin Yetişkin Eğitimi Açısından Yeterlik Düzeyleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı. Ankara.

YILAR, Ö. (2006). **Halk Bilimi ve Eğitim**. Pegem A Yayıncılık. Ankara.

YILDIRIM, M.(1996). **Yaygın Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezlerindeki Uygulamaları**. Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü. Ankara.

YILDIZ, A.(2002). Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Araştırmaları: Amaç, Kapsam, Yöntem ve Eğilimler. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı (Halk Eğitimi Programı). Ankara.

<[http:// hbogm.meb.gov.tr/](http://hbogm.meb.gov.tr/)>(15/12/2013 tarihinde alınmıştır)

<[http:// hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/foet/foet.html](http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/foet/foet.html)>(22/12/2013 tarihinde alınmıştır)

<<http://mersinyenisehirhem.meb.k12.tr/>>(13/12/2013 tarihinde alınmıştır)

EKLER

Ek-1

KURSİYERLERE UYGULANAN ANKET FORMU

Sayın Kursiyer,

Elinizdeki anket formu, “Bilgi Toplumu Sürecinde Hayat Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi Merkezlerinin Rolü” hakkında bilimsel bir araştırma yapmak amacıyla hazırlanmıştır.

Devam etmekte olduğunuz kursun ve Mersin Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi faaliyetlerinin, sizin görüşleriniz doğrultusunda değerlendirilmesi ve hayat boyu eğitimin sağlanması yönünde geliştirilmesi için sizlerden bilgi almak üzere hazırlanan sorulara vereceğiniz doğru ve tarafsız cevaplar araştırmanın güvenilirlik ve geçerliliğini artıracaktır.

Anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde size ait kişisel bilgilerin öğrenilmesine yönelik; ikinci bölümde kursa katılım ve memnuniyet derecenizin ölçülmesine yönelik; üçüncü bölümde ise kurumun, eğitim ve öğretim sürecinin, yetişkin olarak halk eğitimi merkezlerindeki mevcut durumun ve isteklerinizin ölçülmesine yönelik sorular yer almaktadır.

Anket sorularına cevap verilirken;

1. İşaretlemeniz istenen sorularda seçeneklerden görüşünüzü en iyi yansıtacak cevabı (X) şeklinde işaretleyiniz.
2. Sorulan sorulara yazılı olarak cevap vermeniz istenen durumlarda sorunun altında bırakılan boş alana okunaklı bir yazı ile cevap veriniz.
3. Lütfen hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

Adınızı ve soyadınızı yazmanızın gerekli olmadığı bu anket formundan elde edilecek veriler tamamen bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacaktır.

Anket formunu doldurarak araştırmaya yapacağınız katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Abdullah ÖNER
Toros Üniversitesi
Sosyal Bilimleri Enstitüsü
İşletme Ekonomisi
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz?
 Kadın Erkek
2. Yaşınız?
3. Medeni durumunuz?
 Evli Bekâr
4. Öğrenim durumunuz?
 İlkokul mezunu
 İlköğretim mezunu
 Ortaöğretim mezunu
 Ön Lisans mezunu
 Lisans mezunu
 Başka(belirtiniz).....
5. Mesleğiniz?
 Herhangi bir işte çalışmıyorum(işsizim)
 Kamu sektöründe çalışıyorum
 Özel sektörde çalışıyorum
 Öğrenciyim
 Emekliyim
6. Sizin veya ailenizin aylık toplam geliri ne kadardır?(Hane içine giren tüm gelirlerin toplamı)
 0 – 999 TL
 1000 – 1999 TL
 2000 – 2999 TL
 3000 – 3999 TL
 4000 ve üzeri

İKİNCİ BÖLÜM KURSLARA KATILIM

1. Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde kayıtlı olduğunuz kurs programının adını belirtiniz?
 İngilizce
 Bilgisayar
 Aşçılık
 El Sanatları
 Resim
2. Daha önce halk eğitimi merkezinde herhangi bir kursa katıldınız mı?
 Hayır
 Evet
3. Yenişehir Halk Eğitimi Merkezinde devam etmekte olduğunuz kurstan nasıl haberdar oldunuz?
 İnternet
 Afiş ve el ilanları
 Tanıdık vasıtasıyla
 Yenişehir HEM'i telefonla arayarak
 Başka(belirtiniz).....
4. Mersin ili içinde birçok yerde katılabileceğiniz kurslar varken Yenişehir Halk Eğitimi Merkezindeki kursa katılmanızdaki en önemli nedeniniz nedir?

- () Ulaşımın daha kolay olması,
- () Eğitiminin iyi olması,
- () Öğretmenlerinin tecrübeli olması,
- () Aile ortamını hissetmem

5. Aşağıdaki soruların her birini görüşünüzü en iyi yansıtacak şekilde(X)işaretleyiniz.

Kişisel Önem Dereceleri
Kursa Katılma Nedenleri

Kursa Katılma Nedenleri	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Boş zamanlarımı değerlendirme isteğim,					
2. Günlük hayatımda değişiklik yapma isteğim,					
3. Yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme isteğim,					
4. Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi,					
5. Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek,					
6. Bilgilerimi ve kendimi yenilme isteğim,					
7. Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duymam,					
8. Toplum içinde nasıl hareket edileceğini öğrenme ihtiyacım,					

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YENİŞEHİR HALK EĞİTİMİ MERKEZİ, EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİ,
YETİŞKİN EĞİTİMİ

A) Aşağıdaki ifadelere ne derece katıldığınızı ifadelerin yanındaki sütunlara (X) şeklinde işaretleyiniz.

Kişisel Katılım Dereceleri (İfadeleri)	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Yenişehir Halk Eğitimi Merkezini Tanımaya Yönelik					
1. Yenişehir HEM'in bina yapısı ve dersliği (fiziksel koşullar) eğitim öğretim için yeterlidir.					
2. Yenişehir HEM'in faaliyetlerinin etkinliğini artırabilmek için yönetici ve eğiticiler yeterince çalışmaktadır.					
3. Eğitim-öğretimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi için kurum içinde ve dışında yeterli güvenlik önlemleri alınmıştır.					
4. Yenişehir HEM kurslarına kayıt yaptırırken herhangi bir engelle karşılaşılmamaktadır.					
5. Yenişehir HEM'de kursiyerleri ilgilendiren konular hakkında duyurular zamanında yapılmaktadır.					
6. Yenişehir HEM'de kursiyerlerin istek ve şikâyetleri kurum yöneticilerince dikkate alınmaktadır.					
7. Yenişehir HEM faaliyetleri toplumun kültürel ve sosyal ihtiyacını karşılamaktadır.					
8. Yenişehir HEM bilimsel ve toplumsal değişim ve gelişmelere paralel olarak kendini yenilemektedir.					
9. Yenişehir HEM'in; laboratuvarları, ders araç –gereçleri bilgi çağının teknolojik gelişimleri açısından yeterlidir.					
10. Yenişehir HEM insan kişiliğine ve insan yeteneklerine değer veren bir örgüt yapısına sahiptir.					

B) Aşağıdaki ifadelere ne derece katıldığınızı ifadelerin yanındaki sütunlara (X) şeklinde işaretleyiniz.

Eğitim-Öğretim Sürecine Yönelik	Kişisel Katılım Dereceleri(İfadeleri)				
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Katıldığınız kurs programına ayrılan süre (teorik ve uygulama için) öğrenmenin gerçekleşmesi için yeterlidir.					
2. Kursiyerler arasında yaş farkı olması eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkilemektedir.					
3. Derslerde başarınız adaletil bir şekilde değerlendirilmekte ve eksikleriniz kurs öğretmeniniz tarafından giderilmektedir.					
4. Derslerde öğrendiklerinizi nerelerde kullanabileceğiniz konusunda yeterli açıklamalar yapılmaktadır.					
5. Devam etmekte olduğunuz kursta dersler, konuların özelliklerine uygun olarak anlayacağınız ve ilgi duyacağınız şekilde işlenmektedir.					
6. Devam etmekte olduğunuz kursta derslerde kullanılan araç-gereç ve malzeme sayısı (donanım) yeterlidir.					
7. Devam etmekte olduğunuz kursta derslerde sorduğunuz sorulara kurs öğretmeniniz tarafından samimi ve tatmin edici bir şekilde cevap verilmektedir.					
8. Devam etmekte olduğunuz kursta öğrenmeyi kolaylaştırmak için interaktif (bilgisayar destekli-işitsel ve görsel) eğitim verilmektedir.					
9. Devam etmekte olduğunuz kursun öğretmeni eğitim vermek için alanında yeterli bilgi ve beceriye sahiptir.					
10. Devam etmekte olduğunuz kursun içeriği ilgi, ihtiyaç ve beklentilerinize uygundur.					
11. Devam etmekte olduğunuz kursta, hangi bilgiye ihtiyacı olduğunu bilen ve bilgiyi kullanıp yeni bilgiler üretebilen bireyler yetiştirilmektedir.					
12. Devam etmekte olduğunuz kursta sizlere girişimci, yenilikçi, yaratıcı ve üretici olmak özendirilmektedir.					
13. Devam etmekte olduğunuz kursun bitiminde aldığınız eğitim, psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan ihtiyaçlarınızı karşılayacak niteliktedir.					

C) Aşağıdaki ifadelere ne derece katıldığınızı ifadelerin yanındaki sütunlara (X) şeklinde işaretleyiniz.

Yetişkin Eğitimine Yönelik	Kişisel Katılım Dereceleri(İfadeleri)				
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Kurs öğretmeniniz, derslere aktif katılımınızı sağlamak için (yaşantılarınızdan örnekler isteyerek, kendi görüşlerinizi açıklamanıza fırsat vererek, kimi konuların sunum sorumluluğunu size vererek, ders içeriği ile ilgili tartışma ortamı yaratarak vb) çaba harcamaktadır.					
2. Kurs öğretmeniniz derslerde sizlere (eğitim durumunuza, yaşınıza, cinsiyetinize, mesleki konunuza, maddi durumunuza vb göre) farklı tutum ve davranışlar sergilemektedir.					
3. Kurs öğretmeninizin, derse devam durumunuzu belirlemek amacıyla devam-devamsızlık kontrolü yapması yetişkin eğitiminde öğrenmenin gerçekleşmesi için gereklidir.					
4. Kurs öğretmeniniz sizi kursu bitirememeye veya sertifika alamama ile ilgili tehdit etmektedir.					
5. Kurs öğretmeniniz sizi tanımak ve sorunlarınızı çözmek için ders dışında size zaman ayırmaktadır.					
6. Kurs öğretmeninizin size isminizle hitap etmesi sizi memnun etmektedir.					
7. Derslerde öğrenmek istediğiniz konular hakkında sizlerin görüşleri alınmaktadır.					
8. Devam etmekte olduğunuz kursta öğretmeniniz size yetişkin birer birey gibi dostça davranmaktadır.					
9. Devam etmekte olduğunuz kurs programı; zamanı iyi kullanma, bağımsız karar verme, inisiyatif kullanma, problem çözme, iletişim kurabilme bilgi ve becerisi kazandırmaktadır.					
10. Kurs öğretmeniniz derse geç kalmanız veya verilen bir ödev ya da sorumluluğu yerine getirememeniz durumunda aşırı tepki göstermektedir.					
11. Devam etmekte olduğunuz kurs bilim ve teknoloji alanlarındaki hızlı değişimlere uyum sağlamanıza yardımcı olmaktadır.					
12. Devam etmekte olduğunuz kurs ile sahip olduğunuz bilgi birikimini geliştirerek hayatınızda karşılaştığınız sorunları çözümlenebileceğinize inanmaktasınız.					

Anketimiz bitmiştir. Teşekkür ederim.

Ek-2

T.C. YENİŞEHİR KAYMAKAMLIĞI Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi ve A.S.O Müdürlüğü Kursiyer Kayıt Başvuru Formu								
KATILMAK İSTEDİĞİNİZ KURSUN ADI								
VARSA TERCİH ETTİĞİNİZ USTA ÖĞRETİCİNİN ADI								
T.C. KİMLİK NO								
ADI VE SOYADI								
BABA ADI								
ANA ADI								
DOĞUM YERİ								
DOĞUM TARİHİ								
CİNSİYET	ERKEK ☐ KADIN ☐							
ÖĞRENİM DURUMUNUZ	OKUR- YAZ ☐	İLKOKUL ☐	ORTAOKUL ☐	LİSE ☐	ÖN Lİ ☐ NS	LİSANS ☐	Y. LİSANS ☐	DOKTORA ☐
EV TELEFONU								
CEP TELEFONU								
ÇALIŞMA DURUMUNUZ	☐ ÇALIŞMIYOR (4/C)		☐ EMEKLİ		☐ KAMU ÇALIŞANI (4/B)		☐ KAMU ÇALIŞANI	
	☐ KAMU ÇALIŞANI (657)		☐ ÖZEL SEKTÖR (Çalışan)		☐ Serbest MESLEK			
İKAMETGAH ADRESİNİZ								
İSTENEN BELGELER:	1. Nüfus cüzdanı Fotokopisi							

Yukarıdaki bilgiler tarafımda doldurulmuş olup, bilgilerimde herhangi bir yanlışlık bulunmamaktadır.

Adı geçen..... kursuna kaydımın yapılmasını arz ederim.

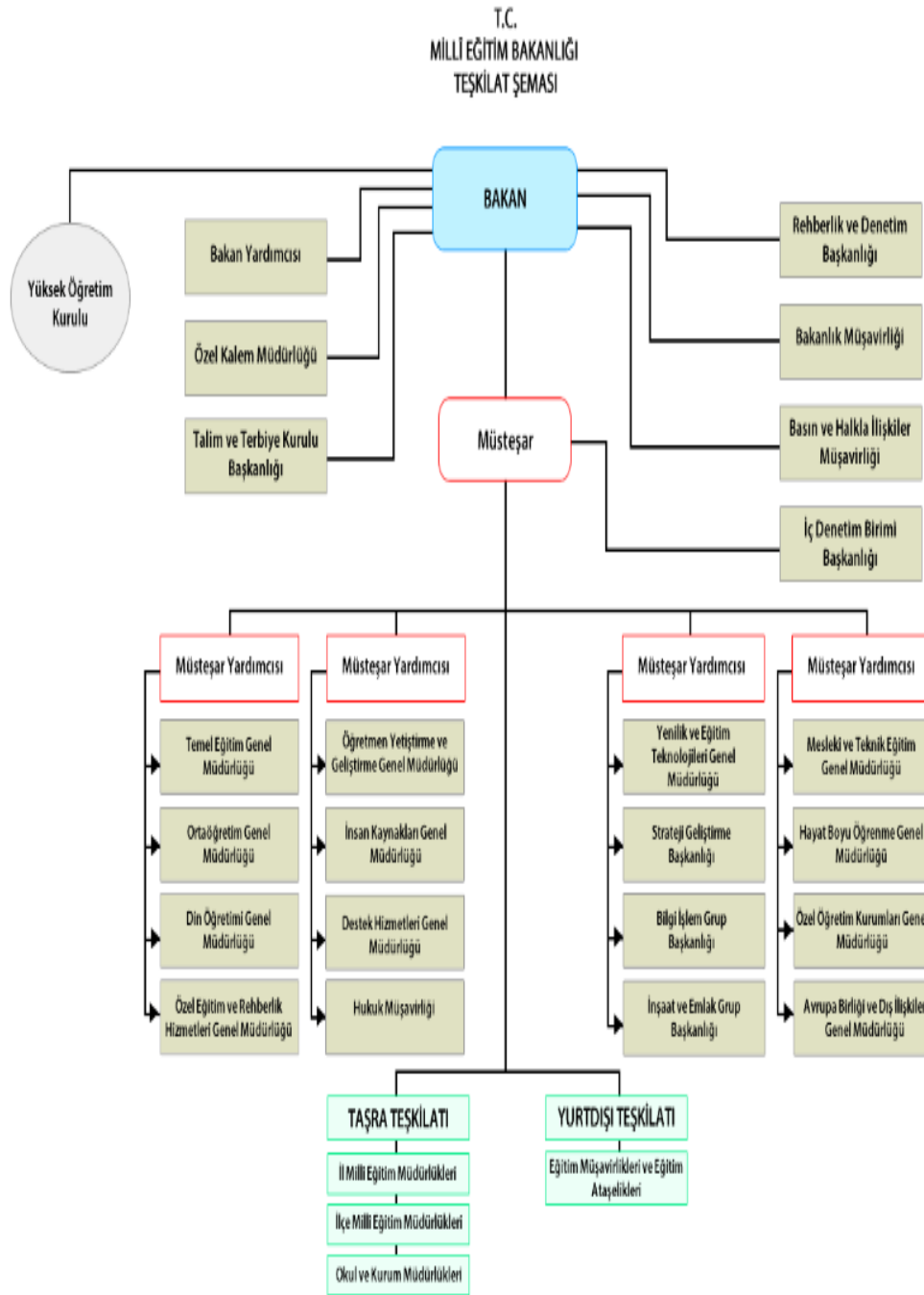
Tarih:/...../20...

İmza

ARAMA: (Sabah- Öğlen Arası) Tarih: .../.../20... Saat::.....

ARAMA: (Öğlen – Akşam Arası)Tarih: .../.../20... Saat::.....

Ek-3

Ek-4**DÜZENLENEN MESLEKİ-TEKNİK KURSLARDAN BAZILARI**

Auto-cad

Bilgisayar Kullanımı

Aşçılık

Bilgisayarlı Muhasebe

Bilgisayarlı Web Tasarımı

Cam İşlemeliği

Danışmanlık

Doğalgaz Tesisatçılığı

Elde Giysi Tasarımcılığı

Elektrik Elektronik Teknolojisi

Erken Çocuklukta Özel Eğitim ve Drama

Giysi Tasarımı

Görüntü ve Güvenlik Sistemleri

Hasta Kabul İşlemleri

Hazır Giyim

Kadın Giyim Modelistliği

Kaynakçılık

Masa Üstü Yayıncılık

Otistik Çocuklarda Oyun ve Müzik

Oto Elektro Mekaniği

Özel Eğitimde Öz Bakım Becerileri

Özel Eğitimde ve Eken Çocuklukta Drama

Pastacılık

Takı Tasarım

Tur Operatörlüğü

Ek-5**DÜZENLENEN SOSYAL KÜLTÜREL KURSLARDAN BAZILARI**

Açık Orta Okul Öğrencilerine Yönelik Destekleyici Kurslar

Açık Öğretim Lisesi Öğrencilerine Yönelik Destekleyici Kurslar

Aile Eğitimi

Bağlama Kursu

Bahçecilik Kursları

Çocuk Bakımı

Diksiyon Kursu

El Sanatları Kursu

Futbol, Voleybol, Basketbol

Gitar, Keman Kursları

Hızlı Klavye Kullanımı

İlkyardım kursu

Kişisel Gelişim ve Eğitim Kursları

Okuma - Yazma Kursları (I. Kademe-II.Kademe)

Orta Okul Öğrencilerine Yönelik Destekleyici Kurslar

Osmanlıca Kursları

Sanat ve Tasarım Kursları

Uygulamalı Türk Halk Müziği Kursu

Uygulamalı Türk Sanat Müziği Kursu

Yabancı Dil Almanca (Seviye A1-A2)

Yabancı Dil Arapça (Seviye A1-A2)

Yabancı Dil Fransızca (Seviye A1-A2)

Yabancı Dil İngilizce (Seviye A1-A2)

Yabancı Dil Rusça (Seviye A1-A2)

Yabancılar İçin Türkçe Kursu Seviye A1

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Abdullah ÖNER
Doğum Yeri ve Tarihi : Silifke / 23.05.1978

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Gazi Üniv. Tic. Turz. Eğt. Fak. / Büro Yönt. Sekrt.
Yüksek Lisans Öğrenimi : Toros Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri : -----

İş Deneyimi

Stajlar : -----
Projeler : UA Avrupa Projeleri
Çalıştığı Kurumlar : Pendik Ticaret Meslek Lisesi Müdürlüğü
Kurtköy Ticaret Meslek Lisesi Müdürlüğü
Seyhan Fatih Ticaret Meslek Lisesi Müdürlüğü
Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü

İletişim

E-Posta Adresi : abduallah_oner78@hotmail.com
Tarih : 14/01/2014